

ప్రతిది

ప్రతిది నము ప్ర కటింప (బడును

VOL. I.

నంపుటము. ౧.

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 11వ తేది గురువారము

ఆ నం ద నా మ సం వ త్స ర మా ఖ బ హు శ ద్వా ద శి ౧౨.

No. 291

సంచిక ౨౯౧

యు ధ చ రి త్ర ము

సంవత్సరాదినందిక!

సంవత్సరాదినందిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదినందిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ నైస్యసేవ, ప్రాచీనతీచి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహామృదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము సంతయును కలనరవరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాడు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రవేశము కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3. యుద్ధ పూర్వాములు, వాటిపటములు; 4. భిన్న రాజ్యముల నైస్యబలము, నౌకాబలము, విమానబల ము వాటిపటములు; 5. దుర్గముల నిర్మాణము వాటిపటములు; 6. నానారాజ్యముల నైస్యము ల ఫిరంగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంతుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయ ములను బెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములంద పూర్వ ముగ నుడగలదు. పెద్దయొక్కతీయందు 300 పుటలకు వించియుండును. రాక్షసనామ సంవ త్సర పంచాంగము చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

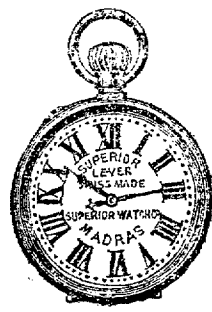
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
అధ్యసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిరూసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యా శా భం గ ము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

సుఫీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్.
గాలుసుతో సహా ధర రు. 5.0-0. పోస్టేజి 0.4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము డయిమిడ మాకంపెని చేరు ఎజ్జినిరీరా లో వాడెంపబడి యుండును. ఇది ౧౦ చుట కందమై తలగీగ మును, డబ్బులూఫ్ అను గ్రాను డోమునుగలిగి మొరటుపహలకు దగియుండును. ఫెల్డెయిత లో భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి కించి యుండును. సీను నుండి మాత్రే తయారుచేయబడినది. కాన నెవరియొద్దను జిక్కదు. ఒకరోక్కరును తీయదురను తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచి తిమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడి యార మిడియొకటియేయని యనుభవంబున దెలియును ఇదివఱ కనేక గడియారములు ఖర్చియి యోగ్యతాపరీక్షలు నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున కనేకులు కొని సంతసిందిరినని వేటుమాట లెందుకు?

సుఫీరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టువాక్సు నెం167, మద్రాసు

అమృతాంజనం.

అమృతశబ్దమాదినిగల ఘాయమందుగాను. ప్రతియింటి నుండదగినది. తలనొప్పులు, వాయునొప్పులు క్షృణోట్టకు, పక్షివాతములకు వీని కన్నీటికి అమృతము. చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0, అణాలు

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి. ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు భాషలో తగినపటములతో కథలవలె వర్ణితమగును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు (రమారమి 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0 (పోస్టేజితో సహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. ఈ చ రిత్రము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును. కలయవాడు:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం.ఏ., విశ్రాంతిపేట, మద్రాసు. అని వ్రాయుడు.

'హనుమాన్' TRADE MARK బోరకర్ప సబ్బు

యెల్లప్పుడు ఉపయోగించవలయును. ఎస్. ర గనాధంశెట్టి అండు బ్రదర్స్, మదరాసు.

క స్తూ రి. విషజ్వరములకు, కలరాకు, సందికి, బాలింత రోగములకు, వాతవ్యాధి, చిన్నబిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రాయముగలదేన, నవల సమయములందు దొరకుట దుష్ట రము. మా డిపోయెందలి కస్తూరియందితర పదార్థము శేషయును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మా వాపునండి కొనినవారల కీవిష యము తెలిసియొన్నది. కొనివా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటకలన కలిగి కస్తూరిని గొని మోస పోరు. తులం 1-కి రూ. 30-0-0.

అమృతాంజనం డిపో, 6 & 7, తంబు శెట్టిపేటి, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథము.

అర్చన ప్రకాశము.

సప్తమ గుచ్ఛము.

ఆరణ్యులను పోధించు చికిత్సా గ్రంథము.

ఇది అరణ్యులకు రీతిని ప్రతిపూరితమైనదియు అరణ్యులదీయు నుపాయములను ఆయుర్వేదములచే రోగసామాన్యమును నివర్తించుటయు కథతులను, దెలుపుచున్నది. ఇందు బోధితములైన అరణ్యులు సామాన్యవైద్యము గూడ జేయుటకు తగినవి. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు జేర్చినవికంటె మూలకలే గాక యానానా వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద వైద్యములతో వాని గుణములు వివరింపబడినవి.

ఆయుర్వేదములకు వారికిని, తదితరులకు శేవసానుభవముగల వల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారమునకును దీనికి సరళముగ నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన జీవన దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనివాసము.	రూ. 8-0-0	6. వైద్యకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. వైద్యవైద్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-8-0	8. శేషజ. కల్పము.	" 1-0-0
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది అచ్చునండి 1915
5. కల్పతరులము.	" 0-4-0	10. శుక్రత సంహిత.	వత్సరము మొదటి భాగమున వెలువడును.

ప్రొఫెజర్ పేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రారంభించు:-
12, తంబు శెట్టి బిడ్డి, వైద్యరత్న మండలి డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.టి
155, బ్రాడ్వే. 85, ఆచార్యుల వీధి,
ఆయుర్వేదాశ్రమం - డి. బి. మదరాస్.

మాతాశ్వాత చంపానాథులకు మాధవనివాసము శ్రీమత గ్రంథములన్నియు మాపాయికావలగలగా తగ్గించి యిచ్చుటదను.

వనోపధి సార్వపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు నెకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కిళ్ళి, బొట్టు, పాతవాయువుబొట్టు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి న్నదిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సిసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సిసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సిసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మండు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(త్రాగుటకు మందు) వాగవల్లితైలము పై పూతకు మంగు. ఈ రెండుకలిపి నెలరోజుకు సరిపావు మండు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, గళక. ఫనసవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

అమృతంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

ససా 1-8-0-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల సూన్పును. వాయువుబొట్టు బాపును.

పాత్యపుకొప్పుల బారదోలును. పొట్టపోగొట్టును.

నవమూలకలచే హిందూజేశనందు

తయారచేయబడు నూచియును.

గువాసగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నాను.

సంభాషించితి మానికొనెన మామము గలగను.

అమృతంజనము వీధి, 109, ప్రేస్బిటేరియన్ బొంబాయి లెక, 6, 7, తంబు శెట్టి బిడ్డి, చెన్నై పట్నం.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి, అన్ని కనుల బట్టాల్సినను మదరాసు నాబధారాలోని అన్ని రంగులకన్నులకుంకెని గొప్పదియు, నమ్మకమంబుగాను నూర్చున్నది. ఇది మాత్రము వైద్యమునకు వనియచుటవలసివచ్చే మాత్రమే వాడరు అత మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యివ్వగలిగియున్నాము.

సర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరిలను

కె 100 (detachable)

(కెబుముగల, కెబుము

కెబి) 2 బర్లుములు

నవో యివ్వబడును.

నూరు బల్లెలందిగు

కెబి యుద్వోగియు

అరు కడు ముఖ్యము.

కెబి కెబి సహజురి

గమనింపుడు.

కె 11 (detachable)

చాలాబల్లెలము

నది. ఎక్కువకాలం

కులవేయ గలిగినది.

మిక్కిలి పొడవు

గన్నది.

కెబి కెబి సహజురి

కె. 9-8-0

కెం 45. 48 రు నూతనముగా తయారచేయబడినది

కెం 11 రు మాదిరిగానుండును. కెబి కెబి సహజురి వెల రు 8.

కెం. 200 పాకట్ స్టాక్ విన్నదియు చెయి ఇవ్వబడు

గలదియు కెబి కెబి సహజురి వెల రు. 8-8-0

కే. ఎస్. పి. వీ. జి, 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు, వర్తకులకు ప్రత్యేక పురణ ఇవ్వబడును.

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యి. డి. డి. నోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 8 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, తిత్తాన్నములు, చేయకెముముగలదు. 2 భాగమునందు యిరగాయలు పచ్చళ్లు కోరింబిరిలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. భాగమునందు పిండివంటలుచేయు ప్రమామగలదు. చేయిల, శివీర్ పాకమునకు కావలసిన యాకట్టుగలదు. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 శీతలగ్రంథము. క్యాలికోలైందు ప్రతి 1-8 ధర 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులుసహా 1-11-0. మనజీయందు కేయిక్కిరించును చెప్పిన ప్రమాదేశపు వదలియొక్క వినోద కథలు.

240 శీతల. కేయికాగిలములు, క్యాలికోలైందు ప్రతి 1-8 ధర 1-4-0; పి. డి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 8-0-0. మానిలాను:-

ప్రొ. వాచ్ లిండ్ కంపెనీ

45 మల్లాసా హాయి వీధి, మదరాసు.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సొమ్ము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సిసా రు. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

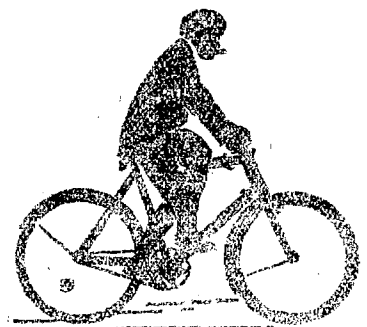
నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేటాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14)

ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

వాట్సన్ అండ్ కంపెనీ,

164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

హిందూదేశపు పరిశ్రమలు.

గౌరవమువారి సాహాయ్యము.

జనరీ హిందూస్థాన్ రివ్యూలో వితర్కాన కే. భూటా గారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

యధ్యక్షులన హిందూదేశమునకు సంబంధించిన ముఖ్య మగు విషయము అనేకము ఆలోచనకు వచ్చినవి. వీరిలో హిందూదేశమునందలి పరిశ్రమలకు దొరతనమువారు యెంత వరకు సాహాయ్యముచేయగలరు? అనునవిధానము. అస్మియా జర్మనీలనుండి దిగుమతియగుచున్న వస్తువులు ఇంగ్లండునుండి దిగుమతియగుచున్న వస్తువులను పోల్చి చూచుచున్నది. అన్నిరకముల వస్తువులను సప్లయిచేయగల జర్మనీనుండి మనదేశమునకు రావలసినదే లేదు. యూరోప్రఖండవాసుల వర్తక ముద్దములకు మనదేశము రంగ ముగనున్నది. జర్మనీ, అస్మియా, స్వీడను, నార్వే, రషియా (ఫ్రాన్సు, ఇటలీ, ఇంగ్లండు, ఇదియది యనలేల అన్ని దేశముల వారును తమవరకులకు మనదేశమునకు వివిధగా దిగుమతిచేసి అమ్ముచున్నారు. దేశపరిశ్రమలు నిలుచుటకు తేనెమట్లమైన మిగులులకల్యత. ఇంతేకాదు. బ్రిటీషువారి కిప్పుడు శత్రువులైనవారికి కొన్నిచేతల కొన్నిసమయము లేవనవచ్చుచుండునని. వానివలన హిందూదేశపరిశ్రమల అభివృద్ధికి భంగము కలిగినది.

స్వదేశోద్యమము హిందూదేశ పరిశ్రమలను అభివృద్ధి లానికి తేవలయునను అభిప్రాయముతో బయలుదేరినది. హిందూదేశమునందు తయారైన వస్తువులను పూర్వముకన్న హెచ్చుగ ఉపయోగించుకొనవలెనని ప్రజలు తీర్మానించు కొనిరి. అట్లుచేయుట న్యాయమే. కాని స్వదేశోద్యమము యూరోపునుండి యీ దేశమునకు దిగుమతియగు సరకులను రాకుండ చేయుటకు బయలుదేరినది దురభిప్రాయముతో స్వదేశోద్యమము ప్రజలలో అసంకల్పమిది. రాజద్రోహమును పురికొల్పునది తలచి దొరతనము వారా యధ్యక్షులను నిరర్థకపరచెడి. స్వదేశోద్యమ దినుసులలో అన్ని దేశములవారును, అస్మియా, జర్మనీవారుకూడ తమవరకులను వివేచితులుగ దిగుమతిచేసి మనదేశమునకు పరిశ్రమలను మన పరిశ్రమల కన్న మెరుగనాటిరి. ఇప్పుడు గవర్నమెంటువారు తమ అభిప్రాయమును మార్చుకొని మనకు సాహాయ్యము చేయునట్లు అగపడుచున్నందున సంతోషించుచున్నాము. కొద్దిసాహాయ్యము వలన అభివృద్ధిలోకివచ్చు పరిశ్రమలను కొన్నిటినిగూర్చి ఈ క్రింద వ్రాయుచున్నాను.

విదేశములనుండి దిగుమతియగు పంచదారమునకు చాలాట లేదు. కాబట్టి పంచదారకు మనదేశములో తయారచేయవచ్చును. హిందూదేశములో ఈతచెట్లు వివేచితులుగనున్నవి. వీరిరసముతో పంచదార చేయవచ్చును. అనేకపరిశ్రమలలో ఈచెట్లు కృత్రిమము. ఈచెట్టునుండి పంచదారచేయుటకు మంచిదని ఇండియా దొరతనమువారికి తెలియజేయుటదిన దని ఇటీవల వచ్చిన తిరుత్తివార్తలను తెలియుచున్నది. ఇక రబ్బరు సంగతి విచారించుడు! హిందూదేశము ఉష్ణదేశము. కాబట్టి మనకు కావలసిన రబ్బరంతయు ఈ దేశములోనే పండించవచ్చును. ఈ పనిని చేయ పూనుకొను వారికి దొరతనమువారు తగిన సాహాయ్యమును ఇచ్చుపక్షమున సులభముగా చేయవచ్చును.

తెలువార నీవస్తువులసంగతి. స్వీడను అస్మియాలనుండి వచ్చునన్నివస్తువులు ఇప్పుడు వచ్చుచులేదు. వానివలన మనము జపాను నిష్పాద్యములను ఉపయోగించుచున్నాము. మనదేశములో మనమొదలు తయారచేసికొనరాదు? వెట్టుబడికి కావలసిన డబ్బు ఉన్నది. కూలీలు చౌకగా దొరకుదురు. కాక మనకు గొప్పలోపము ఒకటికలదు. అదిమనగా? ఫ్యాక్టరీలలో తెచ్చిపడచేసిన మొద్దుకట్టెను చక్కనినిప్పు పుల్లలుగ తయారు చేయించగల పనివాడుకావలెను. దొరతనమువారును దుడగు పనివానిని ఇంగ్లండునుండి పిలిపించగలరు! వారు అట్లు చేయవలయునని నిష్పాద్యులసభ్యులు జయప్రదముగ పనిచేయగలవు. మనము కొత్తగ్రామంబులను పరిశ్రమలు జయప్రదముగ పనిచేయవలయునని మనదేశమునుండి పరిశ్రమలకు అనిధిప్రవాహమునలే పోవుచున్న ధనము మనదేశమునందేనియును. ఇంతేకాదు. బ్రిటీషుకాలనీలలో నిలుచుటలేనను మీలేక అగస్త్యపథులను జేసవలసిందికి తనసాధారము వచ్చును.

కస్తునిర్వాణమునందు హిందూదేశము చాల వివరముగా యున్నదను సంగతి అందరు అంగీకరించినదేకాదు? నిరుడు హిందూదేశము చుట్టలు పిగిలెట్లు మొదలగు సాగవస్తువులను ఇతర దేశములవద్ద కొనుటకు 75 లక్షల 25 వేల రూపాయలను ఖర్చుచెట్టినది. 32 లక్షల రూపాయలసాగాకు మాత్రము ఈ దేశమునుండి యితర దేశములకు పంపగలిగినది. చాచాపు 3 కోట్ల రూపాయల ఉన్న మనదేశము యెగుమతిచేసినది. 4 కోట్ల రూపాయల ఉన్న గుడ్డలను కొనినది. 41 కోట్ల రూపాయల దూదిని మనము నిరుడు ఎగుమతిచేసితిమి. కానిమనకు 67 కోట్ల రూపాయల దూదిగుడ్డలు ఈవిదేశములనుండి దిగుమతియైనవి.

హిందూదేశము తనకు కావలసినంతవట్టుకైన వస్తువులను తయార చేసికొన జాలని అసమర్థినితిలానున్నందున విదేశములకు ప్రతిసంవత్సరము అనేకకోట్ల రూపాయలను ఇయ్యవలసినదని నైతెక్కలవలన తెలియుచున్నది. ఇట్టి దుస్థితిలోనున్న హిందూదేశమునకు గవర్నమెంటువారు ఈ చిట్కనుసయముగానైన సాహాయ్యముచేసి దేశమును ఏలవై లాగరాదు? హిందూదేశము ఏమిచేయలేదు. మనగతి యెప్పుటికి ఇంతే. మనదేశములోనున్న కోట్లకొలది వీరజలలకు కావలసిన గుడ్డలు విదేశములనుండి రాగలవు అనిన త్యాచాపక్షువారిలో నేను చేరను. మనదేశపు దూది యీ యధ్యక్షులయములో ఏ దేశమునకును ఎగుమతియగుటలేదు. ఇంతకు కొంతకాలమువరకు నెగుమతికాదు. ధరచాలతగ్గినాయినినది. విత్తే, మన దూదినిఇతర దేశములకు ఎగుమతిచేసిన మనకు మోక్షముకలదు. లేకపోయిన లేదని మనము చేరులుచుదుమకొని కూర్చోవలసిన అవసరము మనకేమి! దీనికి కారణములేకపోలేదు. మనదేశములో కావలసినంత దూదికలదు. కావలసినంతమంది కూలివాడుగలరు. వెట్టుబడికి డబ్బుకలదు. కాని దూదిని రకరకములగు గుడ్డలుగ నేయించుపనివాడెడి? కాస్త్రపద్ధతుల కనుసరించి, చౌకగా గుడ్డలను తయారు చేయించి, విదేశీ వర్తకులు ఇచ్చిన ధరలకు ఇప్పించగల కాస్త్రజేతలు లేక. కాని, ఈవిషయములో గవర్నమెంటువారు మనకు సాహాయ్యము చేయలేనిదితిలా నున్నారని నేనునమ్మును. బాల్మదేశలోనున్న హిందూదేశపుపరిశ్రమలకు గవర్నమెంటువారుచేయుత నిమ్మటకు తగినమాద్యములు కలవు. ఈచేయుత నిమ్మటకు ఈసయమున కన్న మంచిసయము ఇంకొకటిలేదు.

జర్మనీనుండి ప్రతిసంవత్సరము బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము లోని యితరదేశములకువలెనే హిందూదేశమునకుగూడ అనేక లక్షల పానుల నిలువగలవరకు దిగుమతియగుచున్నది. 1912-13 సం॥లో జర్మనీనుండి యీ క్రింది వస్తువులు దిగుమతియైనవి.

సరకు	వెల
లాంఛములు	1795000
ఉన్నిగుడ్డలు	693000
రంగులు, వర్ణములను మెత్తచేయు వస్తువులు	680000
యంత్రములు, ఇతర సామానులు	198000
దూదిగుడ్డలు	674000
అద్దములు, అద్దపు సామానులు	172000
సాదాయలు	158000
కుట్టి తయారుచేసిన దుస్తులు	146000
నూనెలు	186000
కాగితములు, అట్టలు	164000
పట్టుబట్టలు	117000
ఇతర సామానులు	1555000
పాతలు	6900000

వైతెక్కలనుబట్టి చూడగా నాగరక ప్రపంచములో వర్తకమున కృత్తిచేసికొనవలసిన అతిశేషమున పరుగెత్తుచున్న దేశములలో నెల్ల హిందూదేశము వెనుకపడియున్నదని తెలియును. స్వదేశోద్యమమునందు గవర్నమెంటువారు దయచూపుటకు ఈసయమునకున్న నింకొక మంచిసయములేదు.

ఈ క్రిందచూపు లెక్కలను చూచినయెడల పరిపంచ వ్యాపారమునందు హిందూదేశము ఏస్థానము నాకొమించుచున్నదో గోచరమగును.

దేశీయ సంఖ్యలొక సంవత్సరమునాద ఒక్కొక్కటి వ్యాపారమునకు వినియోగించు డబ్బు ఇంతవఱకు:—

1900 సం॥లో	1913 సం॥లో
రు. అ. పై.	రు. అ. పై.
ఇండియా	6-4-0
బ్రిటను	12-3-0
ఫ్రాన్సు	278-12-0
జర్మనీ	386-2-0
అమెరికా	185-14-0
జపాను	232-3-0
	185-12-0
	230-11-0
	40-6-0
	136-3-0
	17-7-0
	39-7-0

కాస్త్రీ సంఖ్యలొక సంవత్సరమునాద హిందూదేశము చిట్టచివరపడియున్నదనికన్న అవకాశమున్నది. ఇది యిట్లుండగా? హిందూదేశముతయారుకానియథాసంభవద్వారములను ప్రతిసంవత్సరము వివేచితులుగ ఇతరదేశములకు పంపి తానుపంపిన యగుంపార్వరపద్ధతులనే వస్తువులుగకేసి విదేశీయులను పంపినప్పుడు, తానువారికి అమ్మినధరకన్న అనేకకట్లు హెచ్చుధరలు ఇచ్చికొనుచున్నది. ఈసంగతి నేనుఇప్పుడుకొత్తగాచెప్పవలసినదేదు. ఇదిచాలకాలమునుండి అందరికీ తెలిసినదే. మనము పంపిన ముతక సరకుల నెవరైన వులుగకేసి విదేశీయులను పంపినదిగు మతిచేయుచున్నవస్తువులను మనదేశములో ఏల తయారు చేసికొనరాదు? ఇది గొప్పప్రశ్న. హిందూదేశములో ప్రకృతికాస్త్రములను వస్తు నిర్వాణవిద్యను పునుకుములలో వివిధిమేగాని వాని సాహాయ్యమువలన వస్తువులను తయారుచేయుటకుయెట్టిదో మనము మెరుగము. కాబట్టి యిప్పుడు మనకు కాస్త్రజేతల సాహాయ్యము కావలెను. సాహసము, వెట్టుబడి ధనము, మొదలగునవి కావలెను. చౌకగా మనదేశమునకు దిగుమతియగు విదేశీపు సరకులతో పోటీకి నిలువనలెనన్న నిజమున్నియు అవసరము. సాహసము, ధనము, వత్తు నిర్వాణ కాస్త్రపరిచయములకు తోడు గవర్నమెంటువారి సాహాయ్యము, సలహా, కావలెను. ఇప్పుడు ఇంగ్లాండును ఎవరించి పోరాడిచున్న జర్మనీ 1912 సం॥లో బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు 48 కోట్ల రూపాయల విలువగల వస్తుసామగ్రినికాకాజేసినది. హిందూదేశపు ప్రజల ఉత్సాహ సామర్థ్యములను తగినమాద్యములో వినియోగించుటకు గవర్నమెంటువారు సాహాయ్యముచేయు శక్తియును ఈధనప్రవాహము కొంతవరకు సన్ననిలునట్లు చేయవచ్చును.

కిమినల్ నెటిల్మెంటులు.
[మా విలేఖకుడు]

II
చేత్రాడిగ్రామము బాపట్లకు చూడుతేల్ల దూరమున నున్నదని నైది దెలియున్నాను. అచ్చటనున్న యెలుకల గూడెమునందు 681 మంది యెలుకలవాడైనారు. ఈయెలుకలగుంపును కాపులదేశముటకు పట్టుమిది జదివించియైన రక్షకభటులు లేక. క్షుణ్ణవైస్యమునకు బ్రాబడి క్రైస్తవమత ప్రచిప్తుకనొక స్వల్పయువ్వొగి పీఠనందరను చౌర్యాది దుస్సార్థాచరణులను సుచరితవకుండ నాగ్రతతో కాపుదాకి చేయుచుండునట. ఈగూడెముచ్చట ప్రారంభించిన తర్వాత వాడట్ల, పెరుళ్లల్లి చేత్రాడి, ఈత్రానుపాలెము, చీరాల పేరాలమున్న గుట్టిగ్రామములలో రాత్రికన్నములును, దొంగతనములును అధికమైనవని ప్రజలు ఘోషచెట్టుచున్నారు. బాపట్ల చీరాలగొడ్డున పకలెనను నిర్భయముగా ప్రయాణముచేయుట యత్యంత శక్యముగానున్నది. తలుపురు దొంగలచే కొట్టుబడిరి. ఆరక్షకకాళి వారినుడుగ దొంగలగుంపు లాన్సుంతవరకు కనుల ధాస్త్రాణముల సురిక్షితమునకు తాముతరవాడులము కాకాల మనుచున్నారు. పెరుళ్లల్లిలో నొకగృహమునిట వివాహముగుచుండగా వోరిజరిగా చాలద్రవ్యముపోయినది. కొందరు విద్యాదులు సాయంతన సమయమున స్వాగతముమునకై యొగబాపట్ల చీరాలగొడ్డునాద దొంగల ప్రహారీకులై కొన్నిసగలకు కొలుపోయిరి. ఎరుకలగూడెము సామంతుడినది మొదలు బాపట్ల గ్రామవాసులకు పట్టులకు రాత్రియందు కంటినిండ నిదురలేదు. వెన్నెలరాత్రుల సంతతము దొంగతనము జరుగుచున్నది.

బాపట్లనున్న గ్రామములలో దొంగతనములు, కన్నములును చేత్రాడియెద్ద స్థాపంపబడిన యెరుకలగూడెము వలన జరుగుచున్నట్లు ఇచ్చటి జనులయొక్క నమ్మియె యున్నది. ఈ నమ్మికకు కారణములు లేకపోలేను. ఈ దొంగయరుకగుంపు స్వభావమెట్టిది? వీరి పూర్వచరిత్ర యెట్టిది? ప్రస్తుత స్థితి యెట్లున్నది? వీరి ప్రవర్తన చూరినదా? ముగలదా? ఎంత కాలమునకు మారవచ్చును? మార్పుచేయుటకు వలయుకార్య సాధనములేవి? ప్రస్తుతపు గూడెపు పద్ధతి క్రమమైనదేనా? కానివో ఏపద్ధతి నవలంబించి కలయినను ప్రశ్నలకు సదుత్తరముల నాలలించుకొని కాస్త్రజేతలను నేర్పాటు చేసికొని పనిచేయవలసియున్నది. ఎంతల గుంపులు కాస్త్రపరిచయము లేక గూడెములు గూడెములుగా కొన్ని దినులు తొకవోటును పిక్కట మదియొకవోటును విచ్చలవిడిగా కరగించుచు గౌరవ మగు కృత్తిలేక చార్వములచేత జీవించుచు కాయకవృషద నిచ్చలేక సోమతితనముతో కాలయోపసయము చేయుచు

రాష్ట్రములందు భవిష్యత్తును కన్నములు కేసులు జీవించు వారై యున్నారని విశేషము విడిచిన కన్నముల దొంగతనములు ముఖ్యముగా జరిగినవి. వాటిని నివారించుటకు ప్రభుత్వము వారు ప్రయత్నము చేసినది. వారికి నొక కన్నములను జాగ్రత్తగా చూచుచు వారిని సంవారములు, సంవలములును బహిరంగముగా, రహస్యముగా కనిపెట్టుచున్నారు. ఆరక్షక శాఖవారికి తెలియదు, కేసులకు పరిష్కారము, ఎవరైనా కేసులకు తెలియదునే సంచరింపుచున్నారు. వీరికి ప్రాంతస్థములు స్వాభావికములే, వారాధి దుర్వ్యక్తులు. అతలావలం ప్రస్తుతములే యుండును. వీరి దుర్వ్యక్తిని మాన్పి, సాధ్యమునకు జొరవీలి బాగుపడవలెనని ప్రభుత్వమువారును, పోలీసుల ధర్మములును ప్రయత్నములు చేయుచున్నారని. కాని ప్రస్తుతపద్ధతులు క్రమమేరగా లేవని యును, ప్రస్తుతపునాదముల పద్ధతులను ఈ దొంగలగుంపులు బాగుపడుట కవకాశములేకపోగా, నెమ్మదిగా నుండు ప్రజలకును, సంఘమునకును విక్రీణి యిచ్చుచు నాటిల్లునటను నుడియచులేదు. మా స్వాభావికమునకు అట్లే చేస్తుంటే వచ్చుచున్నది. దొంగల గుంపులు సాయుధులును శాధికారులను పోలీసులకు కట్టుటకు సాధ్యముకాక యుండగా నొకరినొకరు మిమ్మరించును వారియధికారమునకు లొంగియున్న బోధకులకు లొంగియుండురా? కలిగి కేసులను మాన్పించు యా దొంగలగుంపుల చిత్తవృత్తులు, పది రూపాయల సేదముగా కేసులను బోధకుల బోధకులను మారి యా దొంగలు దొంగయ్యెదరా? సర్వస్వము చేందగల్గుదురా? మంత్రములకు చింతింపబడుటా? వీరకాలాధిపతియై శరీరమున సామర్థ్యమును ముగించుటలే గొలువైన మాటపోయి వారు ముగించుదురా? అట్టి సర్వస్వములను సర్వము సాయముగా స్వాధీనముకాగా! కుట్రమున వీరిని బాగుపరచుచుంటు వెళ్ళిపోయి దుర్వ్యక్తులుగా చేప్పవచ్చును. ఈ గూఢముల సామెతులను విశ్లేషించుచు సయితము వీరి సంతతివారిని బాగు చేయవచ్చునని యీ కాని యా తరము వారి నుద్ధరించుట కేర్పరచునని కాదు, కావున గుంపులను కట్టి మాన్పవలయును. చేతపూడి గూఢమును గూర్చి యిందుక విచారితము. ఈ గుంపులలో 80% మంది యున్నారని. వీరు వారాధిదములగు మందగపులలో వారి తేలికపీటలు. వీరికి ప్రభుత్వము కట్టించిన కార్యము భూమిసాగుచేయుట సేవ్యమునచేయుట వీరికెన్నడును తెలియదు. నూతనముగా నిర్వహింపబడు ప్రజాకేంద్రములే నారు. వీరికి తలకొక కాటుకైదు ఎకరముల భూమిని జూపిరి. వారందు కలన సేవాప్రమా పండింపలేపోయిరి. వీరికి జీవనమెట్లు జరుగుచున్నది ఎవ్వరికి తెలియదు. వీరిని కాపురంజేయునది యొక కైర్ ప్రయత్నమే. ఈయందొగి యా గూఢముల మందగపులకు భూమిని చీరాల గ్రామము కట్టించి తెలియచుచున్నది. దొంగలనితి యొకవిధముగా హెచ్చినది. పూర్వమువలె వీరు పోలీసువారికి భయపడక కర్కరలేరు. వీరిని కేసుల పూర్వము కేసు పోలీసువారు సోపానములను, గూఢములతో జేసిన మరు నాటినుండి వీరు దొంగలంకారు. వీరిని దొంగతనము చేసిన వారినిగా పదమానింప నక్కరలేదు. అందువలన వీరి చర్యలు నిరంతరములగుచున్నవి. కాబట్టి దుర్వ్యక్తిగలవారికి భయమును, బంధునలేకపోయినప్పుడెట్లు ప్రవర్తించుకో వేరగచెప్పవక్కరలేదు. ఈ గూఢముల యధికారులకు తమ గూఢములలోని వారు పోలీసుల చెప్పినట్లే వాగ్రహము గల్గును. తమ ప్రతిష్ఠకు కళంకముచున్నట్లు వారి కిష్టమండను. అందుచేత కొన్ని సమయములందు స్వాధీనములలో సయితము వారి దొంగలకు తర సాక్షులుగా వచ్చుట తటస్థించుచున్నది ఈ గుంపులలో కొందరు స్వాధీనములకు కేంద్రపాది లని తెలియచున్నది. కాబట్టి యిందుకుల గూఢములను గల 88% మంది దొంగలగుంపులను వాగ్రత్తగా కాపురంజేయుటకు, జనోపయోగములను దొంగతనమువారు రక్షింపటకు ప్రయత్నములు చేయుట చేయుటగాక.

మానీకలు:—రెండు సాయలు యీ విషయమై ముచ్చటించియున్నది. తమ వర్గ జనముల కనుపడలేదు. జరుగుననుమానము లేవు. వీధులలో వస్తువుల నమ్మించుచు తెలివగులగువారిని మోసము జేయుదురు. ఇంట్లవద్దనుండి చురుకైన సాయలు తెలియని ఆహారాన్ని మోసముజేయుట వారికికలెక్టర్లలోనిది గాదు. వారి తత్వమును జూచినంత వారు మోసముజేయనివిధముల గొన్నిటిని తెలియచును. ప్రత్యక్షము ఇట్టి మోసముల నేరములు మా యూరస్సు విగాని కాలవీశే చామగడ్డలోనో అయిదుపలముల పచ్చిమిరపకాయలలోనో రెండుమానుల కంకాయలలోనో ఎంతటి కత్తెనును తుమింపబడును. అక్కర్చునుకొనకును. పిత్తలి, అయ్యమినియం సామానుల నమ్మించుట ఏను, ఎనిమిది రూపాయల విలువతో మోసముజేయగల ప్రాసుల నిర్మించుకొని తెత్తును. ప్రత్యక్ష సమ్మముల జూచుకు ఓర్పు (తెలివందగింపు) కనిగియుండుట తెలియని మోసములకు వాళ్ళు కర్కరమై యున్నది. ఎట్లు సవరింపవలెనో తెలియవున్నది. అని యొక అనుభవశాలి నెప్పురినండి ప్రాయముచున్నాడు.

ఉపన్యాసములు.

ఆంధ్ర విద్యాభ్యాసము.

జాతీయ విభింకము.

నిన్న (9-2-15) సాయంత్రమున ఆంధ్రమున మా లులో జరిగిన సంతానసభలో నీ విషయము చర్చింపబడినది. అగ్రుడే విజుగా రథస్థులుగ నుండిరి. చాలమంది విద్యార్థులు వచ్చియుండిరి. వారిలో 10 మందికి తక్కువగాకుండ సభయ పక్షముల వాదించిరి.

ప్రస్తుతమున హిందూ దేశమునకు విద్యాభ్యాస పద్ధతి జాతీయతకు వివాదకరమా?

పి. జె. ఎస్. రాజమంగళం చర్చకారంబిండిరి. వాక్యము తక్కువైన మరవిషయములను బట్టిచూచిన భయకారణముగ పడదు. హిందూదేశ చరిత్రాభ్యాసమునందు ప్రత్యేక దీక్ష లేకుండటమే దీనియందుగల లోపముని తోచుచున్నది. అది లోపమేమగునని అంగ విద్యాభ్యాసమున లభించు లాభములను దలంపిందో నిజముక గొప్పలోపమని యన వీలులేదని ఆయననుడిచిరి. పి. గోపాల విజయగారి సిద్ధాంతమును ప్రార్థవత్తుచున్నది. సామ్యభ్యాసములు వ్యాపించుటలే ప్రాంతాధిపత్యముల కర్తవ్యములేనని. ప్రస్తుత విధానము సవరించి దేశమున కంతటికి కేరళా వ్యవస్థ కనకాశము లేదు. దేశచరిత్రమున దేశభావములను గూడ నాదరణము కొంది యున్నది అని ఆయననుడిచెను. మరేమైనందుగను గూడ చూచిరి. అట్లే అది ప్రభుత్వమునకు మరలను నగలించి వేలుకేలు భావము గూడదును. వేలుకేలుకాదుగా ప్రస్తుతమున్న రీతినిగూడ ఈ దేశమున స్వాధీనమున మరలము జాతీయము భావమును కట్టించునని శ్రీవాసనను వాయన ప్రక్షింపెను.

అధ్యక్షులగు జేపింగుగారు చర్చను ముగించుచుంటుల నుడిచిరి. జాతీయ విభింకమునను? ఇదివరకు హిందూదేశమునకు కలిగియున్న దొకటి ఇచ్చు విభింక మగుచున్నదా? ఇది రాజకీయ సందర్భము లేక హిందూదేశ కర్మకి సంబంధమా? హిందూదేశీయకర్మకి యాంగ్లేజీకర్మకి చుండు లీనముగు చున్నదా? ఇది రాజకీయ సంబంధముగ నేని ఆవిషయమున జాతీయత యతిశయించుచున్నది గాని జీవించుటలేదు. లేక కర్మకి వాతవ విషయముగనేని ప్రతిపాదకుల యొక్క సామ్యమును వాగ్విమయము నెంత సాంప్రద్యమునూడ నావిషయము చర్చనీయమే యగుచున్నది. జాతీయభావము గ్రహింపబడవలసి యున్నది. గ్రహణమున గావాలేతువును సామ్యవందలను ముందుకును నడిచి జాతీయ భావముగనేని ఆంగ్ల విద్యాభ్యాస మట్టి జాతీయతను సాశ్వతముచేయుచునే యున్నది. భారతజాతీయత యట్టిది కాదును నెవనై మా గ్రహణ కర్మకి యననమగును. అట్టి యుత్తమ భావమును సామ్యకర్మకి నశింపజేయుటకుట యననము. దానిని మరింత ప్రబలింపవలెను నుండవలెను. ప్రతి జాతికిని మార్పు కలుగును. కలిగియున్నది. కలుగగలదు. కాని సామ్యభావమునందలి యుత్తమ విషయములను ప్రాంతాధిపత్యము విషయములను చేర్చుటగూడ మార్పుయైన నదివివాదకరము కానేరదు. ఇంగ్లాండుదేశమున క్యూడెలపరిపాలనమున కాధ లికు భావముల నశించువంతటి ప్రజలగును మాన్యుకలిగినది గాని జాతీయత పుట్టినదని ఆయన నుడిచిరి.

రాజధాని కళ్యాణాలా తాత్వికసభ.

తత్వవిచార భావము.

నిన్న (10-2-15) సాయంత్రమున గౌ. పి. జి. కామ్రాగారి యధ్యక్షత క్రిందజరిగిన తాత్విక సంఘోషక్రమణ సభలో తత్వవిచార భావమునుగూర్చి విశుబ్రహ్మణ్యభాగ్యం గారిలుట నుపన్యసించిరి.

సవినకాశమున మానవసంఘమున కైహికవిషయములలో నధిక సుఖానుభూతిని భాగవదాయజితను ఇంద్రియానుభవా నందమును ప్రకృతికామ్రము లధికముగ కలుగజేయుచుండుట వలన తత్వవిచారము తలపునకు దూరమైనది. తత్వజ్ఞుడు నిరంతరము నిర్ధారణమును సమాధానముచున్నట్లు కవకాశములేని ప్రశ్నలను చర్చించుటలో తన కాలము నువృథ చేయుచుండు మగాన నతను సరర్థకుడని తలంచువాడు కొందరు గలరు. ప్రకృతియందనుండి యున్న సుఖానుభూతి హేతుభూతములగు విషయములనున్నట్టిని వెలికితీసి మానవసంఘమున విషయములభాగములగు నొనర్చుటకు ప్రకృత కామ్రము లధికపయోగకరములగు నున్నవనుట నిష్కృతమే

యైనను సాంఘిక పరిణామములకు తత్వవిచారమునకు తత్వ విచార భావమును జేసుజేరు విధముల చేయవలసిన సహకారముగూడ కొంత కవిము. విషయము మును నుచురాదు. ప్రపంచము, ప్రపంచస్వభావము, ప్రపంచోత్పత్తి, ప్రపంచ భవిష్యత్తును నానికి తత్వకామ్రమునకు సంబంధము కలదు. మానవులకు గ్రామ్యము కాకుండనే నగరములందు మామ్రముగాక నిర్భలప్రపంచము నందంతటనుగూడ మానవు లుత్తమ ప్ర ప్రపంచము గలిగి ప్రపంచోప యోగములగు నుండునట్లు చేయగలగు నని తత్వకామ్రము. మానవ జీవితముయొక్కయు తత్వసంపాద సంబంధే తర వస్తు వాలము యొక్కయు సంబంధము గ్రహించుటకు మనకు తత్వవిచారభావము సహకారముగున్నది. శారీరక పదార్థములకు వలసే మానసిక పదార్థములగునూడ మనము విలువను గ్రహించవలయును. తాత్వికతత్వల పరిశోధనమును మనము సక్రమముగ సత్వావగాహనతో నొక్కటిచేసి మార్పుచేయు. సత్వావోత్పత్తికిని గూడ సాధితములు సమర్థములగు. జీవిత సంబంధములకు కలిగిన సమగ్రములను సుప్రముగ చర్చించి గ్రహించగలగుటకలన ప్రపంచమునుగూర్చిన మన యావేషము సువిశాలమై భావమును జీవనమును పుష్కరాను గుణ్యములగు నుండుట కాధారమేగునాదు. మనము వివిధముల పదార్థముయొక్క మహోన్నత తత్వమును మనము గుర్తించుటవలననే మనజీవితము జననిత్యతములగుచుండుటను మనము గురితంప గలుగుచుము. తత్వ విచార ప్రభోధనము కర్మకి సాంఘికజీవనమున కమూల్యోపకారకమగును. నిష్కృతములే భావనములగు సత్వము ను నెనను కాలి పోతుండునట్లు ప్రతి విషయమును వెలికివిధముల చర్చించు వారయగుచుము. ఈ మనోభావమే ఆచారభిమున క్యాయమునకునున్నది. ప్రభుజేత్రవమనియును దైవభావమున ప్రభువును నేవించువారందరును ప్రభుత్వభావమునకు ప్రాధాన్యముసంగి స్వలాభములను పర్యజింప వలయుననియు జర్మను విద్యాపద్ధతి బోధించుచున్నది. అన్విధాంతమే ద్రుతము యారోపుభింపమున జరుగుచున్నది. మహానల్లగామమునకు. మూలకారణముని తలంపబడుచున్నది. తత్వజ్ఞులొక్కరికే ప్రపంచమును మనోదగ్ధత కారణముగూడ నున్నది. వారు సర్వమును కలుపట్టి సర్వవిషయములనుగూడ మానవుల నలంపించునట్లు చేయగలగుదురు గాన మనము తత్వజ్ఞులను నిర్ణత్యము చేయరాదు వారి తత్వ విచారములను నిరసించరాదు మనజీవనము ద్రుతముగ నున్నదా లేదాయని బోధించుకొనుటకు మనకొక ప్రమాణముండవలయును. తత్వజ్ఞులొక్కరిన మనలననే మనమట్టి ప్రమాణమును తెలియగలుగుదుమని ఆయన భావపర్యసించిరి.

ప్రకృతి కామ్రభ్యాసము తత్వవిచారమున నశింపజేయునని సుబ్రహ్మణ్యయగారు నుడిచియుండిరి. వెళ్ళుకలెట్లుములనుండి తత్వవిచారమే ప్రధానముగల హిందూదేశీయన నెట్టికినిగూడ నట్టి ఆభావము కలుగజాలను. ఇవాళలోకములలో జీవనీనిగూర్చి బహుతరములగు తత్వ విచారముజరుగుచున్నది. కాన సామ్యతత్వవిచార పరాయణతకు దృఢపడిత తత్వజ్ఞానమునకంతరాయమును గలిగించువంతటి సామ్యములే. శారీరకస్థితినుండి యున్నతత్వవిచార మానవము నుద్దీపింప చేయుటయే విద్యయొక్క యుత్తమపయోగము. అట్టిజీవిత క్రితత్వవిచారమునందుకలదు. ప్రాపంచికజీవనమున బడి కొట్టుకొనుచున్న జీవరాశిచేరిన సామాన్యమానవులలే గాక తత్వజ్ఞుడైన చుట్టునుజరుగుచున్న యైహికవిషయముల నన్నిటిని విశాలదృష్టితో చూడగలిగియుండును. అట్టిమనోభావమును తత్వవిచారమే కలిగింపగలదు. ఆంగ్లేజీమయోశయములని జేకనునుడిచిన యైహికవిషయముల యందు మార్పుగాకుండ నుండునట్లు మానవము నుద్దీపింపజేయుటకు సహాయపడవలసిన తత్వజ్ఞానమే ఏకమగునరచాములు సాక్షాదీనుగుగర్చించువును పరీక్షింపని జీవనవిధానమునలంబగ్నము కాదు. కాన సేమజేసిన రితినిసేమ చేయవలసిన వాడనై తిని యాతదునుడిచె. తత్వజ్ఞుడు రాజనీతిజ్ఞుడు కాగలడు తత్వజ్ఞుడగు మార్చే ప్రభువు హిందూదేశమునందైదు పరిపాలింప గలిగెను. కాన తత్వజ్ఞుడై హికాధ్యాత్మిక విషయములనున్నట్టిని గూడ నిర్వహింప సమర్థుడు. తత్వపరిశోధనమున దృఢియు ప్రతిభ వార్జింపగలడు. రాష్ట్రముల నేలగలదువిభజనము నాపగలదు ప్రపంచమును సదుపగలడని అధ్యక్షులు నుడిచిరి.

హిందూ వివాహ భావనము

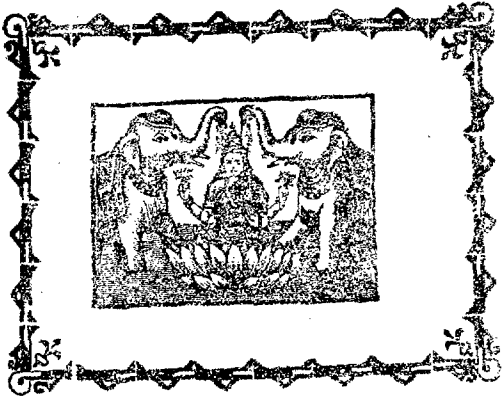
రజస్వల వివాహభావనమున కనుకూలముగా సాలమాలు నేలములకున్న ప్రతికూలముగా పరిపరి తెజవాడలలోను బహిరంగపథమునవిధివిధిరాములు అంగీకరింపదెను

ప్రకటన.

శ్రీశక్తికము మహాశివరాత్రి యగుటచేత మాపత్రిక ప్రకటింప బడుటలేదు.

పత్రికాధిపతి.

ఆంధ్రపత్రిక

1915 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 11వ తేది

గురువారము.

క్రిమినెలు సెటలుమెంటులు.

మావిలేఖకు లోకరు వైవిధ్యమును గురించి వ్రాసిన వ్యాసములను మొన్నటి సంచి కలలోను, నేడును ప్రకటించితిమి. బాపట్ల నూరిపాలెం, జమ్మలపాలెం, కంకటపాలెం, మురు కొండపాడు, బేతపూడి, కత్తపాలెం, పేరాల, చీరాలమున్నగు గ్రామముల ప్రజలు మనరాజధాని ప్రభుత్వమువారికి నొక మనవికూడ పంపుకొని యున్నారు. ఈమనవి పంపుటకు కలిగిన కారణములు వివరింపవలసి యున్నాము. ఇటీవల ప్రభుత్వమువారు దొంగ గుంపులను ఊరక కాదాగారములకు పంపుటచే నంతఫలము కానరాలేదనుటను గ్రహించి వారికి కేసు కృపింపించివారివిడదలకు విద్యాబుద్ధులు అలవడుటకు తగిన చర్య చేసినయెడల దొంగతనములే తగ్గవచ్చునని యెంచిరి. ఆకారణముచేత దొంగగుంపులవారికి విడుదలైనను భూవసతి కొంత ఏర్పరుచుటకును వారిని బాగు పరచుటకును పూనుకొను వారికి ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడ నియ్యకొనిరి. అందువలన నన్నిటియందును వలె నుత్సాహముతో మొదట బయలుదేరినవారు పాదిరిసంఘములవారు. ముఖ్యముగా రమక సంఘమువారు. పని ప్రారంభించి ఇతర స్థానములలో కూడ బేతపూడిలో నొక సెటలుమెంటు అనగా ఆధినివేళము స్థాపించిరి. అందులో 500 ఎకరలవారు వచ్చిచేరిరి. వీరియందరను కనిపెట్టి యుండువారు పాదిరిలేచే నియమితులైన చిన్న పాదిరిలు. క్రైస్తవమత గురువుల యాదరణతో నున్నంతమాత్రము చేత దొంగకు దొంగబుద్ధి పోదు. బహుకాలముగా దొంగబుద్ధి కలవారై అజే మావృత్తియని చెప్పుకొనుచు కాయకష్టము చేయక బ్రవీణులవారు ఒక్కరోజున నెడలువంచి పనిచేయుదురని తలంచుటయు సాహసమే. అందుచేత తగిన సైతనిభితేక వీరు సంఘముగా జేరినప్పుడు చుట్టుప్రక్కనుండు ప్రజకు జడపు గలిగించి తమప్రాతపద్ధతులను వదలక భయము కలిగింతురనుటకు సంభావములేదు. అట్లు కష్ట నష్టముల కలిగించినా రని మాయెనుట నుండు మనవి అనేకవిధముల మొఱవెట్టుచున్నది. కావుననే మనవి పంపుకొనుచుండు గ్రామముల ప్రజలు తగిన జాగ్రత్త తీసికొనవలసినదని యుద్ఘోషించుచున్నారు. ఒక్క యధినివేళపు కథయే యిట్లుండగా బాపట్లలోని థామసుగారు మరియుక యధినివేళమును తమయధికారము క్రింద తమ

చచ్చి పంచాయితీలోబడి ఆపరి సరముననే నేర్పరుప నిశ్చయించి ప్రభుత్వమువారి యనుమతిని బడసివారట. మనవిదారులు ఈయధినివేళము నునుజరాడయు ప్రభుత్వము వారు చేసిన యుత్తరువు పునర్విమర్శింప బడవలసినదనియు కోరుచున్నారు. మనవిలో కొంతమారము థామసుగారిని గురించినచచ్చు చేయబడి యున్నది. ఆవిషయమున దూరస్థులగు మేమేమియు చెప్పజాలము కాని మనవిదారులు పేర్కొను కారణములు మాత్రము మిక్కిలి న్యాయబద్ధములను కాన్పించుచున్నవి. దొంగతనము కేవలముగాగల ఎరుకల యానాదలా ప్రాంతమునకు జేరినవారుగారు. లేనిబరువు నెవ్వరును దెచ్చిపెట్టకొనలేరు. ఎక్కడివారియియో యేర్పాటులోనర్పడనుట మరియుక విధామున కుదురనిచో చేయతగినదేగాని అనవసరముగా నిర్బంధింప వలసినవిషయముగాదు. రెండవకారణమును సమంజసమే. ఆప్రాంతముల నిదివరకే యొకయధినివేళ మున్నది. దానినికొన్ని టకు సరియైనవింధన లేర్పడుటలేదు. జాతీయస నిపుటికే ప్రజలయందు సంయోగమొకరించుకొని క్కడి. ఆప్రయోగము ఫలవంతమయి కనపించినయెడల మరియొక యధినివేళమును నెలకొల్పుట న్యాయమగునేకాని ఇతరవిధమున కాదు. పోలీసు. క్రొత్త యధినివేళమునకు తగిన కట్టుబాట్లు వున్నవిన్నారా యనిన సవియును తలపెట్టుటలేదు. మరల నొకపాదిరి యాజమాన్యముక్రింద చిన్ననా కరులు శక్తివిహీనులు పందలకొలది దొంగగుంపును అడవులో నుంచువారట. అన్ని కారణముల కంటె మూడవకారణము ముఖ్యముగా గమనింప దగినది. క్రొత్త యధినివేళమునకు వై థామసుగారు నిర్ణయించుకొని యుండు అడవిభూమిని ఇదివరకు పాలెట్టు డిపార్టుమెంటు వారు వేలము పొట్టుకు పెట్టబోగా పరిసర భూములకు గడ్డిగడల కాధారమే లేకపోవునని ఆందోళన జరిగినది. ఆవేలముపాటు రద్దుచేయబడినవి, పసువులకు మేతకు తగిన గ్రామపరిసర భూములు లేకుండుటయే డెల్టా గ్రామములలోని గొప్పకొరత. బాపట్లవద్దనున్న కొన్నిసాడ పోగొట్టుకొనుటకు ప్రజలను సమృద్ధింప చేయునూట న్యాయమైనట్టి గాని, వివేకమగు నట్టిదని కార్యము కావాలదు. ఆప్రక్కననుండు బాపట్లభూముల విషయమైకూడ నచ్చటి వీధిలెంత ఆశక్తులయి యున్నారో మనవియే తెల్ల మొర్పుచున్నది ఇన్ని కారణములనుబట్టి మరయొక యధినివేళమును బాపట్ల ప్రాంతములో నెలకొల్పించుట న్యాయముకాదని నిష్పక్షగా చెప్పగలదు. విషయము లాలోచించినయెడల, ప్రభుత్వమువారుచు మాతీర్మానమునకే వత్తురని నమ్ముచున్నాము. మేముగాని బాపట్లత్యాది గ్రామముల నుండి మనవిసంపుకొని యుండుప్రజలుగాని దొంగగుంపుల కిధినివేళము లేర్పరుపరాదని కాని వారిని బాగుపరచరాదని కాని యనువారము కాము. మాయభిప్రాయమున పాదిరిలు చేయు ప్రయత్నములు ప్రశంసనీయములు. వారియద్దేశములను నుదాత్తములు కావచ్చును. వారలెవరైనా దండవల్లలోని హిందూ మహమ్మదీయులు ఈవిషయమున పనిచేయవలసి యున్నారనుట మేమిది మరియు సూచించియే యున్నాము. కాని ఏపాదిరిలకో ఏ అనధికారసంఘములకో దొంగ గుంపులను బిచ్చి కట్టితిమి. మానేతనైన సాయముచేతు మని ప్రభుత్వము వారు మిన్నకుండుటకు వీలులేదు. దొంగగుంపు లొక్కరోజున సాత్తిగొట్టెలు గా జాలవు. ఒక్కబైబిలు గీతముగాని ఒక్కవేదగీతముగాని ఒక్కకొరను గీతముగాని దొంగయెరు కలవాని దౌర్జన్యమును బాగుగవంటి సుగుణము

నకు కరగింపజాలదు. ఇదియంతయు సంభవమగు ననుట యాదృశమేకాని ఆయాదృశాత్తరీకాలము కట్టకమానదు. మానేర్థున నొక్కవిద్యనభ్యసించి నొక్కపద్ధతుల నవలంబించి అట్లువానిత్వమున నొక్కనాగరికమున నొక్కలను మించి భారతపుత్రులు ఆంధ్ర పూర్వ స్వనాపాలనాపద్ధతికి అట్లులు కారనువాదముండ దొంగయెరుకలవానిలో నెంటునే మార్పుగలుగుననుట సంభావ్యముకాదు. కావున ప్రభుత్వమువారు తమబరువు తగ్గినవనుకొనక అనధికార సంఘములును మతగురువులును దొంగగుంపులను మానసికముగా బాగుపరచ ప్రయత్నించుచుండ తాము పరిసరజనములమేలు నరయుచు దొంగగుంపుల యధినివేళములవలన ననధములు గాకుండ కాపాడవలసియుండును. ఇది యాలోచించి బేతపూడియధినివేళ భయమును బాపుటకు తగిన ఏర్పాటు లొనర్తురనియు రెండవ యధినివేళము నంతదగ్గరలో శాంతవంతులగు ప్రజల కననుకూలములగు రీతిని స్థాపింపకుండు రనియు నమ్ముచున్నాము.

కడచిన శాసననిర్మాణ సభయందు విమర్శకువచ్చిన విషయములను గురించి వ్రాయుచునొక చోట కా. ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు అనేకవిషయములకు సంబంధించిన లెక్కల నడిగిరినియు ఆలెక్కలు ప్రకటిత మయినప్పుడు పయోగకారులుగానుండు ననియు ప్రాసీతిమి. మనరాజధానిలో మన ప్రభుత్వమువారు ముందునకు నేర్పరచ నెంచియుండు క్రొత్తసిటివ్గుతుల నిర్మాణమునకు సంబంధించిన దా లెక్కలలో నొకటికలదు. దానివనుసరించి యాలోచన లోనుండు ముఖ్యతమ నిర్మాణములు మనయాంధ్ర జేశములోనివిగానే యున్నవి. స్ట్రోలు జిల్లాలో బాగేరుప్రోజెక్టు సెంగళాపురము ప్రోజెక్టును కత్తిపు. వీరికె. 111.74 లక్షల రూపాయలు పట్టనని మదిపు వేయబడి యున్నది. మొదటిదానివలన ఆత్మకూరు వాసిలి తాలూకాలు లోభయిండునని తెలియుచున్నది. రెండవ దానివలన కుమ్మి 50,000 ఎకరములకు నీరుపారునని మొదట ఎన్నబడెనుగాని మరలతనికే కైని యోగింప నేర్పరుపబడినది. కర్నూలు జిల్లాలో మూడు ప్రోజెక్టులుకలవు వీరికి 71.5 లక్షలు సెలవగునట. కర్నూలు కడకాలునను నిప్పటికంటె వెడల్పు చేయుటకును మిట్టకొండల వద్దనుండి నీరి మైక్లకాలువను క్రొత్తగా త్రవ్వటకును 46,000 ఎకరముల మొదటికారునకును 15,000 ఎకరముల రెండవకారునకును నీరు సన్నచేయుటకు నిర్ణయించుకొని వారట! తిప్పాయ పాళేము ప్రోజెక్టునునది రెండవది లక్షరూపాయలకు నదికలదు. దానివలన 2,634 ఎకరములు బాగుపడగలవు. మరియొకటి వరదాయపాలెము ప్రాజెక్టు. మౌమకాలపు పనిగా నెన్నబడినదై యున్నది. వీనియన్నిటి విషయమునను పరిశోధనలు ముగిసినవి. పనిప్రారంభ మగుటే కొడువ. గోదావరి కృష్ణ జిల్లాలలో కోరింగ పోలవరము ప్రాజెక్టులును, కడప జిల్లాలో ఈతోడు పాపట్ని ప్రోజెక్టులును గుంటూరు జిల్లాలో పులికొండ, గుండ్లకమ్మ, అల్లెరు ప్రోజెక్టులును, అనంతపురమున పెన్నేరు ప్రోజెక్టును, నెల్లూరున వైడేరుప్రోజెక్టును, విచారణలోనున్నవి. ఇందులో కోరింగ పోలవరం ప్రోజెక్టును ఈతోడు ప్రోజెక్టును వైడేరు ప్రోజెక్టును గురించిన పరిశోధనములు ముగియనైన ముగిసినవి; ముగియున్నతిలో నైననున్నవి. ప్లానులు మున్నగునవి సిద్ధముకావలసి యున్నవనుట. తక్కిన ప్రోజెక్టుల విషయమునకొన్ని

జర్మనునలవ నైవ్యములలో కొన్ని నైవ్యములలోన్ని నైని
మలు 8 వారములు మాత్రమే యీయుచున్నట్లు నభ్యసించిన

వాగ్దానమునకు కొంతమంది బాధ్యులు తమవాదనములే కుండనందే, కొంత "యధాప్రకారం" పాటించుచున్నది. నవీనవిద్యుత్ సాధనముల శక్తివిద్యుత్సంబంధముగలదే లీటి నామము మోలెడి అంటున్నప్పుడు ప్రదేశముల వీని యెరుటదాగవలెను.

రిమ్యువైటింగ్ ఫిరంగులు.

లండను ఫిబ్రవరి 11:—జర్మనీవారు తిరిగి రిమ్యువైటింగ్ మువై ఫిరంగులు కాల్చి ఒక శ్రీని, ఒకపిల్లవాని చంపిరి.

ఈజిప్టు.

సింహాశ్రమ సేన

ఈజిప్టులో యుద్ధము చేయుట.

కొలంబో ఫిబ్రవరి 10:—ఈజిప్టులో యుద్ధముచేయుచున్న సింహాశ్రమ సేనకు నాయకుడునున్న యుద్ధాంగి, సింహాశ్రమ గవర్నరుగారి కిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— మొదటి పారియుద్ధము రాత్రి జరిగినది. మిమ్ములలో పనిచేసినది, కేవలము ఆదంబరమే కాని, ముఖ్యముగ మ్యరసాన మే మియు లేదు. సింహాశ్రమ సేనకు మంచినపురుగులయొక్క లో 60 మందికి తాత్కాలికముగ సేవకరతేయు ద్యోగము లియ్యబడినవనియు, మరియొకరుగల ఇంగ్లండులో ను ద్యోగములు లభించగలవనియు, వీరందరూ ఉత్తమ సైనికులు చేయదగిన దానిని చేసి ఇరుగులను మార్చుకొనుట లయ్యరనియు సేనా నాయకుడు డగ్లస్ జే. మాట్సెల్లుగారు తెలియజేసిరి.

గుర్జు

నల్లసముద్రములో నాకాయుద్ధము.

జర్మనులును, రష్యనులును, ఫిరంగులు చేయుట.

వెట్రాగ్రాడు ఫిబ్రవరి 10:—ప్రెస్బులోని యల్బాపట్టణమున, జర్మనీవారి ప్రెస్బులోనున్న యుద్ధాంగి ఫిరంగులను వెట్టి కొట్టి, నాలుగు దుకాణములకు పరుముకలుగజేసినది. ఎరుగుచనిపోలేదు. వెట్టిబాటుకాదు తక్కువైనది. దీనికి రష్యన్ల నాకలు, ప్రతికారముచేయుచు, క్రిటిబాండుగూడ ఫిరంగులను పేసి, రెండుస్త్రీమరులను, ఒకపడవకు ముంచినది. ఒకస్త్రీమరులో సరకులుకూడ నున్నవి.

పోలాండు యుద్ధము.

మిక్కిలితీవ్రముగ జరుగుచుండుట.

ఇలసోవాదు ఫిబ్రవరి 10:—పయనినపత్రిక లండనువీలేఖ కుడిట్టుకొని సమాచారమును పంపుచున్నాడు:— వారాని పట్టణమునకు, నడవటము, రష్యనులై నిలుచున్న స్థానములకు నలుముట్టడించి యుద్ధముచేయుచున్నారు. ఇట్లు పోరాటమునకు తీవ్రముగ జరుగుచు నేయున్నది. ప్రతిసారి జర్మనులకు పరాజయము కలుగుచున్నది, కొత్తవైకలు వచ్చినదని నేయున్నారు. ఇందులో జరుగుచున్న పోరాటమేమియు లేదు. ప్రాన్సువైట్లుయు రజరంగములందు మిత్రమండలివారి సేనలు పోవుచున్నవి. త్వరలోనే వీరినిగెలిచి వారాని ముందరనున్న రష్యను వైకలకులను ఖేదించుకొని ముందుకు పోవుటకు జర్మనులతో సేనానిగము భాగమునబలి యియ్యకలసియుండునని వారికి తెలియక పోలేదు. ఇంతవరకును జర్మనులు తమవైకలను వృద్ధిచేసికొనిరి. తూర్పు ప్రష్య: కాశ్మీరియా శత్రుత్వములను ప్రక్కల నుండి చుట్టుకొనుచున్న రష్యను సేనతో, పోలాండు లో జర్మనులు యుద్ధముచేసి, విశోధించినైతే పోయిరి. ఇప్పుడు రష్యను సేనకు జర్మనీవారు, విశోధించ లేకపోయిన యెడల, రష్యనువారు తమకున్న సేనలతో దండయాత్రను ప్రారంభించక మానరు. ప్రాన్సు వైట్లు యములలోను, పోలాండులోను జర్మనీకంటే శత్రుసేనలు పెరిగిపోవుచున్నవి. పోలాండులో జర్మనీవారి ప్రయత్నము నివ్వలపైవయెడల ప్రాన్సువైట్లు ములలోకూడ నిట్లే మిత్రమండలివారి పైనిక పంక్తినిదేయటకు యత్నంచుచును. మిత్రమండలివారిని సహాయములను చేసి కొని నిర్దముగ నున్నారు. ఈజిప్టు మీద టర్కీ వారిని పడు నట్లు చేసి, ప్లాండర్సు లోని అంగ్లేనుసేనకు కొద్దిమందినే సాహాయ్యమునకు పంపి తక్కినవారిని ఈజిప్టులో యుద్ధముచేయు టర్కీవారి నెదిరించుటకు పంపుటలు చేయుటయొనని జర్మనీవారిపన్నాగము కాని యిదిసాగదు. ఈజిప్టులోని సైనికులు టర్కీ సేనతో తూగ గలరు. అన్నివైపులను జర్మనీవారికి అపజయములే నెదుర్కొనుచున్నవి. పోలాండులో నివ్వకుజరుగుచున్న యుద్ధము చాలముఖ్యమైనది. దీని జయపజయములపట్టి ముందుసంగతులుండును.

మంచూ యుద్ధాంగి తిరుగుబాటు
వెట్రాగ్రాడు ఫిబ్రవరి 10:—మంచూలో రెండు కేలమంది తిరుగుబాటు చేసిరి. వీరి మీదకు చూర్చి నుకుండి. 500 సోల్దరులు పంపబడినారు. ఈ సైనికులు సింగుసింగు వై నాశయొద్ద నున్నారు.

రషియా పార్లమెంటు

వెట్రాగ్రాడు ఫిబ్రవరి 10:—రషియాంశాలము రషియా పార్లమెంటు తెరిచిరి. శత్రువులను తూర్పునకు వెళ్లించిరి. అందరూ రషియా పార్లమెంటుకు వచ్చిరి. జయమగుగాక యని నిలిచి కేలమంది సైనికులను పాడిరి. సభాధ్యక్షుడు దేశాభిమానపూరితముగ ఉపన్యాసముచేసెను. ఇంగ్లండు ప్రాన్సులనుగురించి ప్రసంగము వచ్చినప్పుడు సభికులు ఉత్సాహకరములగు కేలమందిరి. ఆదేశములరాయబారులను చూచి జయజయధ్యావనముచేసిరి.

రషియా ప్రకటన.

వెట్రాగ్రాడు ఫిబ్రవరి 10:—జర్మనీవారు కొత్తసేనల నన్నిటిని తూర్పు ప్రెస్బులో చేర్చుచున్నారు. వీరు ఫిబ్రవరి 7న తారీఖున హాల్బెల్, కోహాన్ బర్గుల మధ్యనున్న రషియా సేనయొక్క రెండు చివరలను, ఒక్క మాటుపడి తీవ్రముగ పోరిరి. అనగా లాన్ డెన్ జిల్లాలోని మనసేమిదను రివైన్ లైలాజేవద్దను సేనవారి ఒకమాటుగాపడిరి. లాన్ డెన్ వద్ద మనసే జర్మనులకు జనకటకొట్టినది. ఇప్పుడు జర్మనీవారికి ఒకసంఖ్యకు సమమైన మనగట్టపు దళము రివైన్ వద్ద యుద్ధముచేసినదని వార్తలు వచ్చుచున్నవి. ఫిబ్రవరి 8 వతారీఖున జర్మనులు విన్సులాది యెడమవైపున చురుకుగాలేరు. యుద్ధాంగులలో పడియున్న సేనకులనుబట్టి చూడగా, బోర్జిమాఫ్, గ్యూమెన్, బలియాషిలో సాల్లవద్ద జరిగిన యుద్ధములలో జర్మనీవారు అనేకకేల సయినకులను నష్టపడినట్లు లోచుచున్నది.

కార్యాతియలలో యుద్ధము.

కార్యాతియలలో యుద్ధము. స్వీడినిట్కు పరగతాలలో యింకను యుద్ధముజరుగుచున్నది. శత్రువులు మనసేనై పడవలెనని ప్రయత్నించుచు, కాని యుద్ధము యొక్క తీవ్రతను చూచి తమకు తమ పోల్లిరి. వారికి చిక్కిన ఖేదీలకూడ వదలి వెళ్లిరి. కార్యాతియల కొండలలో రియన్కో కనుమపై పడుటకు మనసేనయందు ముందుకు వెళ్తున్నది. 8 కతారీఖున మేము 5269 మంది ఖయదీలుగను 18 ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి.

7వ తారీఖున జర్మను సేనలతో ఖోల్గా కనుమనదాటి కార్మియా మోకాడవద్దయెట్లు ప్రదేశములలో వున్న మన సేనపై పడి తీవ్రముగ పోరిరి. మనసేన గుర్తొవద్ద నును కురి పించుచున్న శత్రువులు యెత్తయిన ప్రదేశమును ఒకచాని పట్టుకొనిరి. తమకు మనసేన తిరిగి వాళ్లనెడిది. సన్నీలో ఖోలాయుద్ధము జరిగినది.

యీ యుద్ధములలో నిగలేక శత్రువులు, తాము పట్టుకొన్న యెత్తు ప్రదేశములను వదలి వెళ్లిరి. శత్రువులకు కలిగిన నష్టము విపరీతము. విష్కోవో వైఖున కూడ మనసేనవైపడిన శత్రు సేనలు వెనుకకు కొట్టి పోయినవి.

వెట్రాగ్రాడు ఫిబ్రవరి 11:—తూర్పు ప్రష్యాలో, లాన్ డెన్ వారిని, రోనివీ సేన, అగ్నేవేయాలలో, యుద్ధమింకను జరుగుచునే యున్నది. విష్కోలావడిటడికట్టుకొని యెడమ కట్టవారిగాని, అలె ముఖ్య విషయమేమియు జరుగులేదు. కాశ్మీరియాలోని దుకలైను, అపుఖోపు, ఉశోవోమండలము లలో మేము శత్రువులను చాల నిశోధము కలిగించి, ముందుకు పోవుచున్నాము. తిరిగిమేము 1523 ఖయదీలను చాల ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి.

రషియా పార్లమెంటు

లండను ఫిబ్రవరి 10:—రషియా ప్రసంగించుచు రషియా ముఖ్యమంత్రియగు ప్రెవికిన్ గారు ఇట్లుని:—మిత్రమండలివారికి విజయము కలుగునటు యధాశక్తి రషియా లందరు నమ్ముచున్నాము. మన మింకను ముందుకు శక్తిని ఉపయోగించలేదు. తిరువాల్ గగ్గో వాల్ గారు ఇట్లుని:—మిత్రమండలివారు జయమును పొందుటకు వికసత్వముతో పోరుదురు. గ్రేసు, ప్రెవీనియాదేశములలో రషియాంచి స్నేహముగనున్నది. యుద్ధములో ప్రవేశించినట్టి యు. రషియా ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సులతో సంబంధముకలిగియున్నట్టియు దేశములలోని ప్రజరషియా, ఇంగ్లండు ప్రాన్సులతో కలిసి పోరు

టకు నిర్దేశము చేయుచు, ఈ యుద్ధములలో ప్రవించి ఆయాదేశములు తమ జాతీయ సాఫల్యము చేసికొనుటకు నిశ్చయించుకొనవలెను. ఈసమయమును సోగొట్టు కొనరాదు. పరిషియా వ్యవహారములలో రషియా, ఇంగ్లండులకుగల సంబంధము యిదివరకుకన్న ముప్పుడు దృఢమైనది. జపాను చేసిన సాహాయ్యము ప్రశంసనీయు. జపాను చీనాలకుగల సంబంధము రషియాకు యెడమన నష్టమును కలిగించదు. కొద్దిరోజులలో రషియా, చీనా మంగోలియా దేశములు ఒక స్నేహమండలిగ చేరును. ఉపన్యాసముల జరుగుచుండగా దుమా సభ్యులు జపాను, ఇంగ్లండు, ఫ్రెంచి రాయబారులను చూచి జయజయ ధ్యావముల సల్పిరి.

కెనడా.

కెనడా రాజ్యాంగ సభ

లండను ఫిబ్రవరి 9:—బటావా—జర్మనులలో 22½ లక్షల మంది క్రైస్తవులును బలకాలును నగు యోధులు ఉండెడిరి. ఇకముందే వారు బటానులును వికలవృద్ధయులు : గు సైనికులతోడనే సంగమునకు రావలసి యుండును. మన నాకాదశ సామగ్ధ్యమున జర్మను లిప్పుడు ధనలోపమునకు పాల్పడియున్నాడు. ఆస్తియాదేశమునకు ప్రబల పరాజయములు తటస్థించి యుండుటచే వారు దుర్బల సహాయములనున్నారు. తురుష్కులెట్టి ఆస్తియున్న పేరికన్ని నభయముగ నుట్టుడి. దుడిగమును అంగ్ల మిత్రమండలి వారి కైక్కించుచుండ జర్మనులమిత్రమండలి వారి కిడించుచున్నది. అంగ్ల సామ్రాజ్యమునకు యపారములగు సాధనము లింకను యుపయోగించబడలేదు. అధినివేశముల ప్రశస్త్యములు మాతృదేశ నూతన సైన్యములతో గూడి యుద్ధమును విజయ పరిపూర్ణముగ నొనర్చుటలో చాల సమర్థములుగ నుండ గలవని హాకర్లుగారు పంపిన తలెలిపార్తను కెనడా రాజ్యాంగసభలో సర్ రాబర్టు బోర్డెను గారు చదివిరి. పిమ్మట బోర్డెను గారు రాక గంభీరపన్యాసము నొనంగిరి. అంగ్ల సామ్రాజ్యమువారు నుసితలుగ నుండి జర్మనులను విఫలమనోధుల నొనర్చిరి మన ప్రతిష్టాపనములు స్వాతంత్ర్యము ఫలితముకొరకు మాత్రమే సుసములగు సధిచేశములు పోరుచుండుటలేను. సర్వప్రపంచ హితముకొరకు పోరుచున్నది. సంగ్రామఫలితమును విజయమునూర్చి యెవ్వరను నందియము నొంద సాహసించాలరని ఆయుపన్యాసమున నాయకునిది.

జపాను

నాగోదేశపు స్త్రీమరు.

జపానువారు పట్టుకొంటు.

టాకియో ఫిబ్రవరి 9:—మిక్కిలిగాని జర్మనుమంత్రిని చీనాకు తీసికొనివచ్చుచున్న నాగోదేశపు స్త్రీమరును. కొలుకే వ్రులో జపానువారు పట్టుకొనిరి.

అమెరికా

ఒగుపట్టిన జపానుయుద్ధపుటోడ

తిరిగి తేలెనెత్తుచుండుట.

వాషింగటను ఫిబ్రవరి 9:—అమెరికాయన జపాను యుద్ధపుటోడ మెక్సికోతిరమున కవతల ఒడ్డుపడినది. దీని నివ్వకు, రెండుజపాను యుద్ధపుటోడలును. ఒకబొగ్గుస్త్రీమరును తేలెనెత్తుచున్నది.

నావలను కొనుదీలు

వాషింగటను ఫిబ్రవరి 10:—జపానులోని యుద్ధ దేశముల వర్తకవాదము కొనుదీలు అమెరికా సాజీటులో ప్రవేశ పెట్టిన కిలుమగూర్చి మిక్కిలికాత్తి తెల్లవారు వరకు చర్చ జరుగుచునేయుండెను. చర్చయ్య రియోకెటనాత వోట్లయిచ్చుటకు అనేకమంది సభికులు సభావసుందిరములోనే నిదురించిరి. సభకు రానివారిని అరెస్టుచేసి తీసికొనివచ్చుటకు ఉత్తరువైనది.

అమెరికా దేశపునాణెము

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 10:—అమెరికానుండి కలకత్తాకిట్టి వల నీనా గ్రహవచ్చినది:—యుద్ధము పొగ్గుననరువాక అమెరికా దేశపుదోలర్లధర మూడు పిల్లలకుల్లి సెన్సిలకు లగ్గిపోయినది. ఇంగ్లీషర్లకులు అమెరికాబ్యాంకులలో నంచుకొనిన డబ్బును అనసరము/కచ్చుట కలగ విశేషముగ తీసికొనిరి. ఆ సమయము లో కూడా డాలరుధర యెట్లే యున్నది. కాని ఇప్పుడు మామూలుస్థితికి వచ్చినది.

సమస్య

లండను ఫిబ్రవరి 9:—మ్యూరార్డు మైనింగు సమస్య కట్టుట వలన దీనియే నాకా ప్రయోజన మానిపోయినది.

చీవా.

చీవాపింగాణి సామాను

లండను ఫిబ్రవరి 11:—చీవాపింగాణి సామాను 9 లక్షల పానులకు డూబెక్ బ్రదర్స్ అనుకంపించారు కొనిరి.

జర్మనీ

అంగ్లేయ నాకా దళాధిపత్యము.

జర్మను అడ్మిరలు చెప్పు సంగతులు.

అంగ్లేయము ఫిబ్రవరి 9:—కీల్ విశ్వవిద్యాలయము నందు అడ్మిరలు, కోయిలర్లు గారు పరస్పరము, అంగ్లేయుల యుద్ధకళతోను జర్మనీవారియదనాత్మకముల నాలుగు రెట్లు అధికముగనున్నవనియు, తమకున్న నాకాదళాధిపత్యమువలననే అంగ్లేయులు సందీపరతులను విధించవలసివారనియు, జర్మను నాకలు చొచ్చుకొని అంగ్లేయనాకాదళముమీద పడి యుద్ధము చేసినయెడల విజయమో లేక వినాశకమో కలగగలదనియు, నందుచే జర్మను నాకాదళము చాల భార్యలగు నుండవలయు ననియు, ఒకచేత కొన్ని నాకలు వ్యంగము చేయబడినయెడల, వానిని యుద్ధము జరుగుచున్న కాలములో ధర్తిచేయుటకు కీలుండవలయు, జర్మనుతీరమున రక్షించుటకు జర్మను నాకలను వినియోగించవలయుననియు, ఇట్లు జర్మనియెడల, అంగ్లేయులు జర్మనుతీరమును ఏడ్వైన పట్టణము మొదలు, మెమెలు వరకును స్వాధీనించి అంగ్లేయ మైనింగులను దింపుదుననియు, వెలవిచ్చిరి.

సముద్రమార్గములను అరికట్టు ఉత్తరువు

తటస్థ దేశములపై నేరముమాపుట.

లండను ఫిబ్రవరి 9:—సముద్ర మార్గములను అరికట్టుటకు జర్మనీవారు చేసిన ఉత్తరువులకు ఈ క్రింది విషయము జన్మించి:—ఇంగ్లీషువారు తమయుద్ధనావలతో మనయుద్ధనావలను వ్యంగము చేయవలచుటే గాక, జర్మనీకి ఆహారపదార్థములను దిగుమతి కాకుండచేసి, జర్మనీదేశములోని జనుల సందర్భి ఉపవాసములకు లోనచేసి నాశము చేయవలెనని కూడ ఆలోచించుచున్నారు. తటస్థదేశములు ఇంగ్లండు చేయుచున్న చర్యలకు తలయూచుటయే గాక, తమ దేశములగుండ పశ్చపులను జర్మనీకి పంపరాదని కూడా ఉత్తరువుల నిచ్చిరి. యుద్ధమును సాధ్యమైనంత త్వరలో పూర్తిచేయుట తటస్థదేశములకు తేమము కదా! కాబట్టి తటస్థదేశములు సముద్రము నందలి యుద్ధరంగము నుండి తమనావలను తీసివేయుటకు వారికి కావలసినంత స్వేచ్ఛ యియ్యడమైనది.

దచ్చిపత్రికాభిప్రాయము.

తటస్థదేశములు యుద్ధము ఆగునట్లు చేసి శాంతినిస్థాపించుటకు శక్తివంతులైపోవలసివలెననియు, తటస్థదేశములకు ఇదిగాక వైద్యులకు యింకొక అర్థము చెప్పవచ్చును, ఏమనగా; హాలండుకూడ యుద్ధములో దిగుకాలము ఆసన్నమైన దని ఈ అర్థమును “హెల్డ్ వాక్” అను హాలండుపత్రిక వ్రాసినది.

దచ్చిస్త్రీయ్యు ప్రయాణముచేయును.

జర్మనీవారి లెజింపులను నిర్లక్ష్యముచేసి హాలండుదేశపు స్త్రీయ్యు యామానులు తమకు ఒక నావలను యెప్పటికలానేపంపుచుండును. అది హెల్డ్ వాక్ అను పత్రిక వ్రాసినది.

అమెరికాలో యుద్ధము.

న్యూయార్కు:—న్యూయార్కు హెరల్డుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. జర్మనీ గొప్పతెచ్చిదమును చేసినది. ఏమనగా అమెరికాను యుద్ధములో దింపవలెనని చూచుచున్నది. జర్మను సహమేలైన అమెరికానావలను ఒక్కదాని మాంచినను అప్పటినుండి జర్మనీ అమెరికాలకు యుద్ధము ప్రారంభమైనదినియు తలచుచును.

జర్మనీవారు చేయవలసినది?

మొట్టమొదట జర్మనీవారు తమకు ప్రకటించిన ఉత్తరువులకు తమవార నిపులకు ప్రకటించిన ఉత్తరువు తటస్థదేశములకు అప్రమాదును కలిగించుననిగానున్నది. జర్మనీ తమకు హామీలిగుటలేదే తమకుతమకు ఇంగ్లీషు నాకా దళముతో యుద్ధముచేసి స్వస్థ సంపాదించవలెనుగాని తటస్థదేశములను దెబ్బించుటవలన లాభమేమి?

తటస్థదేశముల ఆలోచనలు.

జర్మనీవారు సముద్రమార్గములను అరికట్టెదమని ప్రకటించిరిగాని ఈ సందర్భములో ముందుయేమి చేయవలయును? అని తటస్థదేశములు ఆలోచించుకొనుచున్నవి.

జర్మనీలో ఆహారపదార్థములు

లండను ఫిబ్రవరి 10:—“విల్ హెల్ మి నా” అను అమెరికనునావ ఆహారపదార్థములను జర్మనీ దేశము నందలి హాలండునగరములో నున్న ఒక అమెరికను కంపెనీకి తీసికొని వెళ్ళుచు, దానితోట నతే ఇంగ్లాండుదేశమునందలి చాల్ మత్ రేవులోనికి వచ్చినది. ఈనావ అల్లకల్లోలముగు సముద్రములో పర్యాణముచేసి వచ్చినది. ఈ స్త్రీయరుమీద యుద్ధములో పట్టుబడిన కళాములు లేరు.

లండను ఫిబ్రవరి 11:—జర్మనీకి ఆహార పదార్థములు దిగుమతి కాకుండ చేయుటవలన అందరికన్న ముందు జర్మనీ దేశములో ఖైదీలుగనున్న 3 లక్షల ఇంగ్లీషు మైనింగులను జర్మనీవారు అక్రమించుకొన్నట్లు యములో ని ప్రజలు ను, అన్నములేక మాడుదురను విషయము ఒక్క ఇంగ్లీషువాని కై నను తోచలేదు కాబోయి! అని “కోల్ లాస్ గజెట్” అను జర్మనుపత్రిక వ్రాసినది.

జర్మను ప్రకటనము.

లండను ఫిబ్రవరి 9:—హాలండుకు గురింపబడిన జర్మను ప్రకటనమున నాకాదళములను ముట్టించుచున్నది. తటస్థదేశముల నాకలని నిర్లక్ష్యముగ తలెయ్యరాక కాలంకము కలిగింపరాదని మా కాకాదళములకు తత్తరువుల నొసంగియున్నాము. అంగ్లేయులు తటస్థదేశ దేశముల నుపయోగింప గలరను సందియమున నాకాదళములు పూర్తిగ జరుగకుండ పోగాలవు

పనిలేని జర్మనులు.

లండను ఫిబ్రవరి 9:—ఆమెన్డెడము. జర్మను వ్యాపార సంఘములకు సంబంధించిన ప్రజలలో 100 - కి 27 మందిపని లేకుండనున్నారు. ఈసంఘము లిదివరకే 10 లక్షల పానుల నొసంగి యుండెను.

తటస్థదేశముల వార్తాపత్రికలు.

జర్మనుల నిరోధ ప్రకటనమును ఖండించుచు తటస్థదేశముల వార్తాపత్రికలు తీవ్రవ్యాధులను వ్యాపించుచున్నవి. హాలండునకును జర్మనీకిని యుద్ధవ్యాధులు మరల పన్నితమగుచున్నదని “హెల్డ్ వాక్” అను హాలండు పత్రిక వ్రాసినది. తటస్థదేశముల స్వాతంత్ర్యమును గర్వింపబడె జర్మను లిటుల చూడగలమును స్వగౌరవములను హాళించు తటస్థదేశముల వారెవరు నుపయోగపడరని న్యూయార్కు ట్రిబ్యూను పత్రిక వ్రాయుచున్నది. జర్మనులు నూచించిన ఈనిరంజకార్యము నకు తటస్థదేశములను సమర్థింపజాలరాని ఇటాలియ ట్రిబ్యూను పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

జర్మనుల భోజన సామగ్రిలు

జర్మనులు దినదినమును భోజనసామగ్రిల విషయమున చాల శ్రద్ధబూనవలసిక వారగుచున్నారని వెక్కు నిదర్శనములు నూచించుచున్నవి. ఆయా టిటుంబమున కియ్యబడదగిన దని వివరణ చేయబడిన రొట్టెలన్ననదనముగ నేటటుంబము వారు నుపయోగింపకుండునట్లు లెజింపులో సభికారులు పట్టుదలతో చూడవోవుచున్నారు. ముఖ్యముగ నవసరములగు పదార్థము లన్నిటిని మైన్యులకొరకు జర్మను ప్రభుత్వము వారు నిరోధించవలసి. ప్రజల చెంతనున్న రాగి నీకలు సీసములను ప్రభుత్వము వారిదివరకే తీసికొనిరి.

ప్రసియా పార్లమెంటు

లండను ఫిబ్రవరి 11:—ప్రసియా పార్లమెంటు తెరచి నప్పుడు సభా మండలియు సభ్యులలో నిండిపోయినది. సోషలిస్టు మొంబరుగి సీట్ షుగారు ఇట్లనిరి:—గవర్న మెంటు వారు తమ పూర్వపు చర్యలను మార్చుకొనవలెను. యుద్ధమును ఆపి వేయవలసి ప్రజలు కోరుచున్నారు. తరువాత ఒక కన్సర్వేటివ్ మొంబరు లేచి పార్లమెంటు పార్టీలన్నియు భేదాభిప్రాయములేక వికలత్వము కలిగియుండవలెనని చెప్పెను. ప్రజల పక్షమున మాట్లాడుటకు నీకు హక్కు లేదుగాని సోషలిస్టు మొంబరు లిదనివే జవాబు చెప్పెను.

కెయిబరుగారు.

లండను ఫిబ్రవరి 11:—కెయిబరుగారు బర్లినుగరము నుండి తొందరగ బయలుదేరి విల్ హెల్ మి నా నావకు వెళ్ళి ట్రానువలన కేక సేసి.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయను అధికారుల ప్రకటన
అంగ్లేయము ఫిబ్రవరి 10:—ఆస్ట్రీయను అధికారులు ప్రకటించుచున్నారు:—కాశ్మీరము స్వాంత్ర్యములలో విశేషముగను దట్టముగను, మంతువడటచేత, నుండుకువెల్లి యుద్ధముచేయుటకునిరోధముకలుగుచున్నది. డొక్టాకనుమలపై రవ్యనునైన్యములు ముండుకువడిగా త్రొక్కివేసి వచ్చుచున్నవి. రుష్యవారి తక్కిన సేనాముఖమునంతయు దిట్టముగ బలపరుచుటవలన మేమంతయుకుదనముగ యుద్ధముచేయుటకు వీలులేకున్నది. వెద్దపోరాటముజరుగుచున్నది. మాకుఎన్నియిబ్బందులు కలుగుచున్నవి. అశుభముగుట పోరాడి శత్రువు వెనుకకు వెనుకకు వెల్లివలెను. మనదైనక పంతులను భేదించుటకు వారు చేయుప్రయత్నములను సాగనియ్యక వెనుకకుగొట్టవలసియుండును. తక్కిన మనసేనాముఖమును బలపీనవరచక యిట్లు చేయవలెను.

ఆఫ్రికా

సోమాలీలాండులో పోరాటము.
లండను ఫిబ్రవరి 9:—అంగ్లే యాధిపత్యముల కార్యదర్శియగు హోల్స్టేటుగారికి సోమాలీలాండు కమిషనరుగా కిల్లు తంతి వార్తను పంపుచున్నారు:—నగంబరులో జరిగిన యుద్ధమునకు తరువాత, డెర్విషుమైనికులు, సుంబెర్విషుకు వచ్చి తమకోటలను మరమ్మతుచేయ నారంభించిరి. ఈనిమిద హిందూదేశపు ఒంటెలపటాలను ఈస్థలమును బుధవార్తము, గురువారముల నాడు ముట్టించినది. దిగువభాగముననున్న కోటలోనినైనికులు, గుహలలోనినైనికులును తీవ్రముగ నెదిరించిరి. కాని చివరకు, వీరు ఓడించివేయబడిరి. ఒక గుహలలోనే వీరు 22 చనిపోయినవారిని దిగవిడిచిపోయిరి. గ్రామనాయకు లిద్దరిని కూడ వీరు దిగవెట్టిపోయిరి. కోటలన్నియు ధ్వంసముచేయబడినవి. డెర్విషుమైనికు లిందులమును వదలివెట్టి వెళ్ళిపోయినారు. కెప్టెను లోక్వీల్ గారికిని మరి యేడుగురు తెల్లసిపాయిలకును దెబ్బలుతగిలినవి. ఒకసిపాయి చనిపోయినాడు.

దక్షిణాఫ్రికా

మారిట్జును ఉరిదీయుట
లండను ఫిబ్రవరి 10:—దక్షిణాఫ్రికాలో జర్మనీవారితో కలసి గవర్న మెంటుమీద తిరుగుబాటుచేసిన మారిట్జు అను నతనిని తమ సంగతిని తత్తరువులకు చెప్పినాడని జర్మనీవారు ఉరితీసిరి. అని “ప్రిటోరియా న్యూసు” అను పత్రిక ప్రకటించినది.

మరికొన్ని వివరములు.

మారిట్జును జర్మను అధికారులు ఉరితీసిన విషయమును గురించి, ప్రెటోరియాన్యూసు మారిట్జు సంగతుల నిట్లు తెలియజేయుచున్నది:—తాను లాంగికోయినచో ప్రాణములను కాపాడుదురా యని యూనియను ప్రభుత్వోద్యోగులను, మారిట్జు అడిగెను. అట్లు ఇచ్చుటకు వీలులేదని వారుచెప్పిరి. తాను లాంగిపోవుటయేగాక, జర్మనువారి పీడనములకూడ తీసికొనివచ్చి ఒప్పుచెప్పటకు ప్రయత్నించుదునను నియమముతో మారిట్జు వెళ్ళిపోయెను. కాక మాను దగ్గర జరిగిన పోరాటముగురించి ప్రెటోరియాన్యూసు పత్రిక మారిట్జు క్రొత్తసంగతులను ప్రకటించుచున్నది. ఇక్కడకు జర్మను మైనింగులను మారిట్జుతీసికొని వచ్చుచున్నాడు. అప్పుడు వాని తని ప్రోహబుద్ధిని గ్రహించి, ఎట్లో తంటాలు పడి వారిపీడనములకు కాకుండ తప్పించిరి. ఇట్లు చేయుటలో జర్మనులకు చాల నష్టము కలిగినది.

బొంబాయి

మెయిలుబ్లి మర్దు.
బొంబయి ఫిబ్రవరి 10:—జనవరి 28 వ తేది టిపాలతో బయలుదేరిన సాల్ టెట్టింగు మెయిలుబ్లి మర్దు, రేవుశివవారము బొంబయికి వచ్చును ఇట్లు వచ్చినయెడల మామూలుకంటె 50 గంటలాలగ్యుచును.

బొంబాయి విద్యుచ్ఛక్తియంత్రాలయము.

లండను మైన్యుపత్రిక అభిప్రాయము.
లండను ఫిబ్రవరి 11:—బొంబాయికొండలలో ప్రవహించునీటివలన విద్యుచ్ఛక్తిని మారుచేయుటకు యంత్రాలయమును నిర్మించుటవలన హిందూదేశముయొక్క స్థాయిగ్యము ప్రపంచమునకు వెల్లడియైనది. దీనిని నిర్మించినవారి కృత్యము

కలకత్తా

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 10: ముఖ్యమంత్రిన చాల సరకుల
 ధర పెరిగిపోయినవి. అందుచే కలకత్తా మునిసిపాలిటీవారికి
 సరకును కంట్రాక్టుయిచ్చినవాడు పూర్వముకంటే యిప్పుడు
 ధరను పెచ్చించుటకు కోరుచున్నారు. గాజులు, తారు
 మున్నగువానికి ఎక్కువధరలను యియ్యవలయునని సాధారణ
 వ్యవహారనిర్ణయసంఘమువారు నిశ్చయించేసిరి. ఇప్పుడున్న ధరకు
 రెటింగిపు పేరు నూచించిరి.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 10:— రాజీగంజ్ లోని పాఠశాల
బాగుగనులకు సంబంధించిన కోయంటిలో నిటీవల బండి
పోటు జరిగినది. రాజీగంజ్ బుద్ధాను జిల్లాలోనున్నది.
ఆయుధములను ధరించి కొందరు దొంగలు ఇంటిలో జొర
బడి, యింటివారిని చావగొట్టి రొక్కమును, నగలను దోచి
కొని పోయిరి.

కలకత్తా సీత్రవరి 10:- హక్కింగ్ని సాలాపురము గ్రామనివాసి యగు అనుకూలచంద్ గ్రామగారియింట్లో మరి యొక దొంగతనము జరిగివది. 12 గురు దొంగలు యింటిలో మారి అనుకూల చంద్రదాసును దుడ్డుకత్తెతోకొట్టి చాలసా ముగ్గును దోచికొనిపోయిరి.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 10:— ఈ కేసును విచారించుచున్న
చిట్టాంగు బాయంటు మేజిస్ట్రేట్ గారు, వాత్సవేనమునకై
అభివ్యవధాన తుర్తును సమన్వయోర్థుడు కమ్మిట్ చేసిరి. ముద్రయి
సత్యేంద్రనాథుని నేను అనునతనిని తుర్పాకి వేసెను. పోలీసు
వారికి రాజకీయ దోషముల గుట్టును బయలుపెట్టుచున్న నా
నేర్పదనాథునిను అను నీ సత్యేంద్రునిమీద తుర్పాకి వేయ
బడినది. 15వ తేదీన చిట్టాంగు సెనకు జజ్జి ట్యుడెల్లు గారి కేసు
విచారణ ప్రారంభించుచు.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 10:—పోస్టాఫీసు కాననముక్తంద
గోమల ప్రసాదబాబు అను నతనిమీద నుండి చార్జీ తీసికొనిరాబడి
నది. ఈ కేసు సందర్భమున పాతకొల్లూరిస్థావ్యుడుగారియొద్ద
చౌకవింతయొక దరఖాస్తు చేయబడినది. కేసునుపీల్చిరి. ముఖ్య
మనుజ్జికొక పాతీ మహావిక్రముడు బాధపడుచుండుటవలన,
ముందు సెవత్తు విచారణకేసు నాయుదా వేయించవలసినదని
దానిమీద దొరతనపు భక్తులైనామయవాదియగు, పెల్లె బాస్తి
గారు మనవిచేసికొనిరి. క్రిందికొల్లూరిచెప్పిన సాక్ష్యమునుబట్టి,
కేసునుపరిష్కరించిన తనకేమియు నభ్యంతరములేదని, ముద్దా
యి పక్షపు న్యాయవాది చెప్పకొనెను కాని, అతడు జూరీ
యొద్దటతుకచ్చి సాక్ష్యవిచారణలసినచో కాని క్రిందికొల్లూరి
చెప్పిన మాటలనుబట్టి పరిష్కరింపుమని న్యాయమూర్తిసెల
విచ్చి కేసును నాయుదా వేసిరి. ముద్దాయి జామీనుమీద విడు
దలచేయబడినాడు.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 30:—నేటిరాత్రి కలకత్తా హోలీసు
వారు, వెల్లెన్సీ వీధిలోని పూర్ణ చంద్రాను అనుసరించి యింటిని
గుకాణమును శోధించి అతడు పోలీసులను దొంగల గుంపు
కేసులో నొక ముద్రాను, కాని దొంగతనము వారి కేసును తీసి
వేసికొనిరి. శోధించుచున్నాడు పూర్ణ దాసు యింటిలో లేడు.
పంచారావులము పాంబు దొర్లకృష్ణము సందర్శములో సీశోధన
లేయబడినదట. ఆపరాధకరమగు వస్తువులేమియు దొరకలేదు.
అతనికి కలుకొనలేదు.

డిల్లీ ఫిబ్రవరి 10:— సమీపాల్లో ఉన్న బట్టల గారను, పా
గురును 13 వ తేదీని, లక్నోలో గరమీస్ దయ చేయుచున్నా
మ. హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు టి. పారిత్ పీఠకర్త
యందు శిక్షకాలపు కాసనస్థుడు హిందూ విశ్వవిద్యాలయము
లోంచి చేయవలసిన కాసనమునకు ముందు చరించుదుడు.

(ఒకరి ప్రభుత్వం యొక్క పునాది.)

బాపట్ల ఫిబ్రవరి 10:—బాపట్ల పుర మండలమున ఫిబ్ర
 వరి 7, 8, తేదీలను చేరరాజు సీతారామాంగారావు పంతులుగారి
 యాధిపత్యము క్రింద జరిగినసభలో మానసియులగు శ్రీనివాస
 శాస్త్రిగారు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన రజస్వలాలివాహ
 శాసనముగురించి, పూర్తి చర్చింపబడినది. సభ్యులందరు
 దీనికి తోడ్పడుటకై నేతభావముతో నంగీకరించిరి. దీనిని దొరత
 నముచాగు శాసనముగ నంగీకరించవలసినదని సభ్యులు ప్రార్థించు
 చున్నారు.

తెంగుపూరు ఫిబ్రవరి 11:- మైసూరు రాజున సభలో కొన్ని బిల్లులు పాస్యమైన తరువాత మైసూరు రాష్ట్రములో రయలుగోడ్డు క్రొత్తగాయెన్ని మైళ్లు వేసినవి అడిగిన ప్రశ్నకు డి. యం. నరసింగరావుగారు జవాబుచెప్పిరి:- 237 మైళ్లరయలు తయారగుచున్నది. దీనిఖర్చు 1,00,26,244 రూపాయలుగును. గోడ్డుకు పెట్టు డబ్బునుదాచి, పట్టుబడి కొరతకాకుములా వచ్చును ప్రేగా దొరతనము వారికి దీని వత్తన మంచి అదాకూడవచ్చును. నంబల్ రయలు ఈగోడ్డువలనో, మరియొక ప్రేమనుగద్దనో దక్షిణవెండియా యునపదారిలో కలుపుటకు గాను ఇండిగూగర్లు మెంటునో ఉత్తర ప్రభుత్వములు జరుగుచున్నవి జూడిషియల్ ఎక్జిక్యూటివ్ కాఫీలను విధించి అనసరమగి గగర్లు మెంటువారు తలచుటలేదు. వివను దీనివలన కలుగుభవవ్యవయము మొదలగువానిని ఆలోచించి గగర్లు మెంటువారు సాఫ్యమైనన్ని మార్పులు చేయుటకు రూచుచున్నారు.

కూనూరు ఫిబ్రవరి 11: - కూనూరులోని త్రిపుకారులు
 ప్రజాశ్రవణదారము, ధరలనుకారము, వారము జురగు సంతలో
 కనుగొనుచున్నారు. తొట్టె, తల్లపంచదార, నిప్పుపెట్టల ధర
 చాల పెరిగినది.

దీపముల మేర్పాటులు.

ఉదకమండలము స్థితి ప్రతి 11:—వెయింటు లా రెన్ను
రస్సును విద్యుచ్ఛక్తిని సహజముగా, ఉదకమండలములో నీచ
ములు తెరిగించుట కాలోచించుట మున్నది. విద్యుచ్ఛక్తిని
యూరుచేయు సేవ్వాటు బద్ధియు, సింహశములోని నాకల
ంపేనీ వారు చేయుచున్నట్లు, ఈ పదేశమును, సర్
కోల్లనూ అడ్డుగారు దర్శించిరి. వీరీ విషయమును పూర్తి
చేరించిరి. వీరికి మంచి అభిప్రాయము కలిగెను. ఇంట్లలో
పములు మున్నగు వానిని, తక్కిన పనులకును ఎంత
ద్యుచ్ఛక్తి వారి వారికి కావలసియుండు నదియు, తమ
వివరణ, ఎంత ఆదాయము, వచ్చునదియు, తాము ఆపవ
చ్చునదియు నిశ్చయించక పూర్వము మునిసిపాలిటీవారు,
అటుండు తెలిసికొనుచున్నారు.

ॐ

తీర్పు చెప్పండి.

లాహోరు ఫిబ్రవరి 10. — డిల్లీకు ట్రాన్స్మిట్ అప్పీలులో
 బాబు చిఫ్ కోర్టువారు కేసు తిర్పుచేసినది. అప్పీలరీ, అ
 ర్జనందు, హాలముకుందులతోపాటు ఖాయపరపబడినది. చరణ
 ను నీ క్రిందికోర్టువారు విడుదలచేసి నందునకై దొరతనము
 ర అప్పీలుచేసిరి. ఈ అప్పీలు దాఖలుచేసి కొనబడినది. ఇత
 యావజ్జీవ ద్వీపాంతరభక్తి నేమిటదేను వసంత కుమారు
 ర మరణశిక్షయు హాలరాజు, నానంతమహాలక్ష్మ 7 సం
 రముల కతఃఖయిదును విధింపబడినవి.

వివరములు.

లాహూరు ఫిబ్రవరి 10:— ఫిట్టి వుట్టిన వేరము అసలు
నాల్గో ఫిబ్రవరినా కొనుగో తీర్మాన సంగ్రహము.
వ్యయముగ్గురు సర్ జోనాథన్ బ్రాన్ గారు రాష్ట్ర గవ
నరు తీర్మానమునందు చొప్పునమునె తీర్చియుండియు వేరు
తీర్మానములను వ్రాసె
సర్ జోనాథన్ బ్రాన్ గారు తీర్మానము.

మొదట నీవు దోష స్థాపనమందలి పదప్రయోగమును
స్థాపన కార్యముగ వర్తించి. "ఈ కట్ట"ను పన్నుటగా
నుతేరి. "నేయేదనుట చేయుటచే నీ నలుగుర్యైవ
పం బులేదని నేను నిస్సందియముగ నిర్ధారణ చేయు
చున్నాను. ఏలేదీ మొదల తేలేదీ వరకు కట్టి నున్నాను.

బడి నదో ఆ తేమల మధ్య నలుల జనపం గవేర్లు
వారు రుజువుచేసినచాలు. అయితే ఇతరస్థలముల నీ షడము
పయోగింపబడినందున ముద్దామూలకై నడుమ కలగదనిను
నేను తలంచెనను అని ఆయన నడిచి. ఆవాక్యములవలన
ఆవాక్యమునకు నడెద్దియునునాకి వ్యతిరేకముగ కల్పితముకా
లేదు. (సి) విషయమున వ్యావస్థాపకమున నొసంగబడిన
సాక్ష్యమువలన యూరోపియనులను అందుముఖ్యముగ అంగ్లే
యులను అంగ్ల ప్రభుత్వోద్యోగులను చంపుటకొక యంగీకార
మును కుట్రదారులు కలిగియుండిరని స్పష్టముగ రుజువుచేయు
బడినది. కానవ్యాయా శాస్త్రమునునరించి (సెక్షనులు 221
(8) 222(1) సి. పి. సి) యట్టివాక్యమునుచేర్చుటమరితయునుగుణ్య
మైనను 225 వ సెక్షను ప్రకార మట్టివాక్యము లోపముగాదని
స్పష్టమగుచున్నది. సాక్షికాపవములోని 10 వ సెక్షనులో
యొక్కయుక్తముగు నాధారము"ను పదమునుగూర్చి ఆయన
ఇట్లుల నుడిచిరి. ఒకవిషయమును విశ్వసించుటకును ధ్వనపర
చుటకును యాత్రాయాత్రాదర్శమున భేదము నాకు గోచరమగు
చున్నది. ఈ యభిప్రాయమున నే నీ రెండవవిషయము ననుస
రింప బనిలేదు. ముందు తెలియబోవురీతిని హత్యచేయు
టకు కుట్ర ఏర్పడినట్లును ఈ అపీలు దారులు
అగ్రమును కుట్రలోచేరి యున్నట్లును ఫిర్యాదీలు స్పష్టముగ
రుజువుచేసియున్నారు. కాన 10 వ సెక్షను ప్రకారము నట్టి
కుట్రసంఘమున్నట్లు స్థిరపడిన పిమ్మట ఆకుట్రసంఘములోని
వారిలో నుద్దాయిలుగానుండిన నుండవచ్చు నెవరైనను ఏవిష
యమునైనను చెప్పినను చేసినను వాగ్దానినను గూడ నది అందరు
ముగ్ధులకును గూడ వర్తింపకలదు. అట్టి కుట్రగలదని ధ్వన
పరచుటకు అందులో నొకడుచేరి యున్నాడని మాపుటకు
కావలసిన సహకారుల సాక్షిమయొక్కబలమును గూర్చియు
అట్టి సాక్ష్యమయొక్క స్వభావమును మొత్తమునుగూర్చియు
114 వ సెక్షను విధింపండియుండినను న్యాయాధిపతు యట్టి
సాక్షిభాషికములవలన బద్ధులైయుండ లేదు. బుద్ధిశాలి యను
వారేకు పొరబడకుండ సత్యమును గ్రహించుట కెట్లుచేయు
లో అటులే తీర్మానించుటలో నెకదో యొకసహకారి సాక్ష్య
మునసరమా కాదా యని నిర్ధారణచేయుటలో నట్టి సాక్ష్య
మంతకావలయుననిమానుట న్యాయాధిపతుల విధియైయున్నది
ఈ కేసులో మాత్రము నీ సాహచుకు సల్పానుచందును
బడిన విషయములలో నెక్కువకును మాత్రము ప్రపరమ
దేకపోయినను మొత్తమునాడ నాదిరవును చెప్పిన విషయ
ముల సత్యములేయని బుద్ధిశాలియగు నతడు నిర్ధారణచేయుట
యట్టి యభ్యంతరము నుండదని ఆయననుడిచిరి. న్యాయవాదులు
గూడించిన వెక్కు నిబంధనలను చర్చించి 1.00 కేసులలో
కే కి ధ్వనపద వలయుననుట యావశ్యకమని పరిజ్ఞానమునూచిం
చుచున్నను. ఎంతరర కావిషయములు ధ్వనపద వలెనుటను
గూర్చి విన్నవ్యులగు నిబంధనలలేవు. అత్రూవరు నేరములను
మించుటను గూర్చి న్యాయాధిపతి గూడ యుద్యోగమునతో
కుటు 802-120 బి. ఐ. పి. సి. శక్తుల ననుసరించి ప్రవేశిచేయు
న్నాడనుట స్పష్టము ఈ కేసు ప్రత్యేకము నెవనున్నలోను
ప్రాక్టరులోను విచారింప బడదని దిగా నున్నది. కాన పి. సి.
887 వ శక్తును నుపయోగించుట న్యాయశాస్త్రమునకు
ప్రతిబంధముకాదు. అత్రూవరుసాక్ష్యమును గురించి అతని ప్రస
న మసంతృప్తికరమైనను ధ్వయముగ నేరము నొప్పకొనిన
కుట్రదారుడును రాజద్రోహి నగుటచే నతని మాటలను
నానుదములైనను అతడు తన సహకారులగు కుట్రకా
లతో తనకు గలసంబంధమును తెలుపుటలో యథామునే
యపుటకు ప్రయత్నించెను. ఆకథచాల పెద్దదియును వెక్కు
దయమాటలో కూడినదియును అధికకాలముతో సంబంధిం
చియు నగుటవలన నతడు కల్పిత కథను చెప్పుచున్నాడను
కన్న నతనికి మానవాతిత్వముగు జ్ఞాపకశక్తి యను మాన్సిక
సాకరణ యుక్తములదని యొకరు తలంపవలసియుండును.
నాధుని సాక్ష్యమును మారుటలో నతడు ప్రతిసమయము
న తన సహకారులను గూర్చి నడుపుటలో నతడు చూపిం
చు వచ్చిన విషయభేదోరణి గోచరము కాక మానదు. అతడు
తీసువారి యుద్దేశముననుసరించి వొంగసాక్ష్యమే చెప్పవల
వాడైనచో నాదిరటులమితభాషియై యుండకవారి కనగ్ధదా
కములగు పలుకులనే చెప్పగలడుచెప్పియుండును. అత్రూవరు
సాక్ష్యములోగల పరస్పరభేదములను అతనుతనకథను పెంచు
గూర్చి మేము వాదనను మిక్కిలి యోగ్యతతో వింటిమి.
జ్ఞాతీయగు రామచరణదాసునివెని, దూరప్రజ్ఞాతీయును కప
రాస్త్రవ్యధునగు జగన్నాథునివెని నేరము
ముకాకుండ చేయుటకుగాను వారు మే, "స్వంత్రము"

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

WAR NEWS.

THE GREAT EUROPEAN WAR.
GREAT BRITAIN.

Germany's Blockade Order.

A Charge against Neutrals.

LONDON, February 9.

The text of the German blockade order declares that British naval measures aim not merely at striking at German military strength, but, through starvation, at dooming the entire population of Germany to destruction. It says neutrals have not merely acquiesced in British measures but have aided them by prohibiting the transport of goods to Germany; and it concludes by declaring that it is the interest of neutrals that the war should be ended most speedily. Therefore, they are given ample time to take their vessels from the war zone.

A Hint to Neutrals.

The Dutch 'Het Volk' interprets this as a hint to neutrals to do their utmost on behalf of peace but says that it only means that the danger of war is nearer for Holland.

Dutch to Continue Sailings.

The Handelsblad says that Dutch shipowners will refuse to take the outrageous German threats seriously and will continue sailings.

Brink of War with America.

NEW YORK.—The New York Herald says:—Germany is on the brink of the most momentous blunder, namely war with the United States, and affirms that, should an American ship be sunk by German submarines, that would be accepted as the beginning of war.

Germany's Proper Remedy.

The newspapers consider the full text of the German decree more offensive to neutrals than the original announcement. Germany's remedy, if she feels strangled, is to fight the British navy and not to threaten neutrals.

Fourparlers Among Neutral Powers.

ROME.—Fourparlers are proceeding among neutral Powers concerning the German blockade.

Use of Neutral Flag.

Foreign Offices Statement.

LONDON, February 8.—(1.40 A. M.)

The Foreign Office has issued a statement which says: The use of the neutral flag with certain restrictions is a well-established 'ruse-de-guerre.' The British Government has always considered the use of British colours by a foreign vessel legitimate for the purpose of escaping capture. This not only involves no breach of international law but is specifically recognised by the British Merchant Shipping Act 1894, section sixty-nine, and also by instructions to British Consuls in 1914. As we in practice have not objected to foreign merchant vessels using the British Merchant flag as a ruse for the purpose of evading capture by belligerents, so we should maintain that in the converse case a British merchant vessel committed no breach of international law in assuming neutral colours for a similar purpose if it thought fit.

Belligerent's Obligation.

It is obligatory upon the belligerent by the rules of international law and the customs of war and dictates of humanity to ascertain the character of a merchant vessel and her cargo before capture. Germany has no right to disregard this obligation; and to destroy the ship etc., is nothing less than piracy.

WASHINGTON.—The revised German Blockade proclamation includes a paragraph stating that the German naval forces have instructions to avoid violence to recognisable neutral ships. In view, however, of British use of neutral flag the possibilities of accidents are not always avoidable.

House of Commons.

Mr. Walter Long's Eulogy.

LONDON, February 9.

In the House of Commons, Mr. Walter Long highly eulogised the glorious bravery of our troops.

Tribute to General Botha.

He assured the Government of the whole-hearted support of the Opposition and expressed profound admiration for the part played by General Botha. All owed him a great debt of gratitude. His public spirit had led him to command the troops of the Union, and Mr. Long looked forward to his ultimate success in South-West Africa with a feeling of certainty.

Aid for Indian Trade.

LONDON, February 9.

In answer to questions in the House of Commons the Secretary of state for India has issued the following replies:—

Loans to Presidency Banks.

FIRST.—The Government is prepared to make loans to Presidency banks which in turn lend to other institutions with a view to facilitating advances and in order to help trade in Indian products.

Justice at Sassorah.

SECONDLY.—Provisional arrangements are being made for the administration of Civil and Criminal justice in non-military courts at Sassorah.

Safeguarding Property of Indian Soldiers.

THIRDLY.—The Government is considering, in consultation with local Government, terms of law safeguarding the interests of Indian soldiers abroad to prevent the selling up of land and property.

TELEGRAMS.

Passages for N.C. Officers' Families.

FOURTHLY.—The Imperial Government has sanctioned passages home for families of non-commissioned officers with the expeditionary force who are on the unattached list.

German Losses.

Economic Pressure.

LONDON, February 9.

OTTAWA.—In the House of Commons Sir Robert Borden read a message from Mr. Halcourt in which he said Germany has lost two and quarter millions of her best and bravest soldiers. Any fresh effort must be made with greatly inferior and disheartened troops. Germany is now feeling the economic pressure, thanks to our navy, and Austria has suffered severe reverses and is no longer a powerful ally, and Turkey is of even less account. The power of Great Britain and her Allies increases daily, whereas the power of Germany is waning. The vast resources of the British Empire have not yet been called into play. The splendid Dominions' contingents with the mother country's new armies should have a preponderant influence in the ultimate decision.

Sir Robert Borden then made an eloquent speech in which he remarked that the Empire held firm, disappointing Prussian expectations. The great Dominions were not only fighting for our institutions, freedom and destiny, but for a world wide cause, about which none dare doubt the issue (loud and prolonged cheers).

In the Commons Mr. George Roberts, on behalf of the Labour party, affirmed that Trades Unions were anxious to co-operate with the War Office in the organisation of industry. Indeed, in many cases Trades Union rules and regulations had been entirely abrogated and men would gladly render the fullest possible assistance.

Execution of the Rebel Leader.

LONDON, February 10.

PRETORIA.—The 'Pretoria News' announces that the Germans have executed the rebel leader Marias for treachery.

Blockade of Germany by the English.

LONDON, February 11.

Amsterdam.—Discussing the blockade of Germany by the English the Cologne Gazette says that no English men realise that the first to suffer will be the 600,000 prisoners confined in Germany and the population of occupied Belgium.

Foodstuffs for Germany.

The Wilhelmina at Falmouth.

LONDON, February 10.

The American steamer 'Wilhelmina' with a cargo of foodstuffs consigned to an American firm in Hamburg, has voluntarily entered Falmouth. She had a very stormy passage. She had no prize crew on board.

News for Indian Soldiers.

Steps are being taken to supply Indians serving in France and recuperating in England with news in Urdu and Hindi.

M. P. Offers to Serve.

The Commoner, Mr. William Redmond has offered to serve in the Irish Brigade.

Britain's Naval Superiority

German Admiral's Admission.

LONDON, February 9.

AMSTERDAM.—Lecturing at Kiel University, Admiral Koester admitted the domination of the British fleet with a superiority of four to one. Great Britain evidently desired to dictate the terms of peace through her navy.

German Navy must be Cautious.

He advocated great caution on the part of the German fleet, pointing out that a straight fight meant death or victory. A fleet destroyed could not be replaced during the present war. German ships must be used to protect Germany's shores, because otherwise the British were certain to attack the coasts from Emden to Memel and land troops.

FRANCE.

Capture of the Great Dune.

Algerians' Successful Strategy.

LONDON, February 9.

PARIS.—Picturesque details have transpired of the capture of the Great Dune near Ostend by the Algerians. The position was strongly entrenched and considered practically impregnable. One morning six fine horses wandered apparently accidentally between the lines. The enemy succeeded in capturing them. Next evening towards nightfall 24 horses appeared on the same ground seemingly unmounted. The Germans were preparing to seize them when, in response to a sharp call, they galloped away and at the same time 24 Algerians who had been concealed behind the bellies of the horses flung themselves on the German trenches. French infantry dashed to their support and in a short time the whole Dune was in French position with small loss.

A Mine Gallery of Blown up.

LONDON, February 10.

PARIS.—The official communique says:—Nothing important is reported. We blew up a mine gallery where the enemy was working on the far front southwest of Pronne.

RUSSIA.

Opening of the Duma.

LONDON, February 10.

PETROGRAD.—The Duma opened this afternoon amid brilliant scenes. The whole assemblage rose repeatedly and gave cheers for the Tsar and sang the National Anthem. The President made a patriotic speech. All references to the Allies were loudly cheered. Representatives of the Allies were given an ovation.

TELEGRAMS.

Proceedings

PETROGRAD.—Speaking in the Duma Premier M. Gremykin said that the Russian people now were absolutely convinced of the final triumph of the Allies. He said we have not yet exerted our full strength. M. Sazonoff dwelt on the unanimity of the Allies which would continue till the victory was assured. He emphasised the cordiality of Russia's relations with Greece and Rumania and referred to the fact that the public opinion of non-combatant countries whose interests were on the side of the entente were already pronounced in favour of embracing the cause of Russia and the Allies but it was for their Governments alone to take the final decision and not to miss the opportunity of realising their national aspirations. He added that the British and Russian relations regarding Persia were more cordial than ever. He also paid tribute to the co-operation of Japan whose relations with China were not contrary to the Russian interests. Sazonoff hoped shortly to announce the conclusion of the triple Russo Chinese Mongolian Treaty. In course of the proceedings, members of the Duma frequently cheered the British, French and Japanese Ambassadors in the Gallery.

A Russian Communique.

LONDON, February 10.

PETROGRAD.—The communique says:—The Germans who had been gradually concentrating fresh troops in East Prussia took a strong offensive on February 7th on the Horzle-Johannisburg front, delivering simultaneous attacks on two wings, namely in the district of Lasdehnen and on the Rypine railways. We repulsed the former, almost exterminating a battalion, and our cavalry, after the latter attack, concentrated towards Serpetz. The enemy undertook no active operations on the left bank of the Vistula on February 8th. Judging from abandoned corpses they had apparently lost tens of thousands during the six days' attacks at Borjomo, Goumine and Volshidowska.

The fighting in the Carpathians continues in the region of Bartfeld and Svidnik. The enemy attempted to attack but retired unable to support the fierceness of the fighting abandoning prisoners. Our offensive against the Lupkow pass in the Carpathians continues.

During the 8th instant we captured 5,263 prisoners and eighteen mitrailleurs.

The German column crossed the Tukholka pass and delivered on the 7th violent attacks against the heights in the region Korklomoka, advancing in massed formations several ranks deep. The enemy under our violent crossfire twice captured one height, but were dislodged by a counter-attack by our infantry after prolonged bayonet fighting unprecedented in history. The enemy's losses were excessively serious. The enemy attacks in the direction of Wyschkowa were also repulsed.

Insurrection in Manchuria.

LONDON, February 9.

PETROGRAD.—Five hundred soldiers sent from Moukden against two thousand insurgents are concentrated at Tsingping-Tsian.

Naval Activity in the Black Sea.

German and Russian Bombardments.

LONDON, February 9.

PETROGRAD.—The 'Breslau' has bombarded Yalta, in the Crimea, damaging four shops. No body was killed or wounded. The Russian fleet retaliated, bombarding an eight inch battery at Trebizond where a laden steamer and also another steamer and schooner in the vicinity were sunk.

German Bombardment of Rheims.

LONDON, February 11.

The Germans again bombarded Rheims and killed a woman and a boy.

GERMANY.

German Trades Unions.

Unemployed Members.

LONDON, February 9.

AMSTERDAM.—Unemployed members of German trades unions now amount to twenty seven percent of the whole. Trades unions have already paid over a million sterling.

The Prussian Diet: A Great Commotion.

LONDON, February 9.

At the opening of the Prussian Diet there was crowded attendance. Socialist Hirsch demanded the reform of the policy and declared that the termination of the war was demanded by all peoples. A conservative then appealed for unity whereupon Socialist Liebknecht interrupted saying 'you have no right to speak in the name of the people'. Great commotion followed.

The Kaiser's Hurried Departure

LONDON, February 11.

Berlin Telegram reports that the Kaiser has hurriedly left for Wilhelmshaven.

AFRICA.

Fighting in Somaliland.

Dervishes Routed by Indian Camel Corps.

LONDON, February 8. (11 P. M.)

The Commissioner in Somaliland has telegraphed to Mr. Harcourt that, after the operations in November, the Dervishes returned to Shimberris and began to repair their forts and raid the friendlies. Accordingly the Indian contingent of Camel Constabulary attacked the place on Wednesday and Thursday. The lower forts and caves resisted desperately but eventually they were routed leaving thirty two dead in the caves alone, including both head men. All the forts were destroyed by gun-cotton, and the Dervishes evacuated the district. Captain Dowry Corry and seven whites were wounded and one sepoy killed.

TELEGRAMS.

Ceylon Contingent in Egypt.
Sir J. Maxwell's Results.

COLOMBO, February 10.

A letter to the Governor of Ceylon from the officer commanding the Ceylon Contingent in Egypt says:—"We were in the first engagement, a night attack, but it was all noise without any serious results. Sir John Maxwell, Commander of the Troops, says the Ceylon Contingent are a splendid lot, and I have already given them over sixty temporary commissions, and another lot of over a hundred will get commissions, I hope, in England. They have set all here the example of good soldierly behaviour."

AMERICA.

Salvaging the "Asama."

LONDON, February 9.

WASHINGTON.—Two Japanese warships and a Japanese collier are salvaging the "Asama."

[The "Asama" is the Japanese warship that went ashore off the Mexican coast.]

MISCELLANEOUS.

The "Eyewitness" describes the momentous results of motor traction, which affords mobility to heavy howitzers and thus permanent works like Liege, Namur, Mauberge and Antwerp are useless against modern high explosive projectiles.

LONDON, February 9.

The "Eyewitness" with the Headquarters writes:—"The Germans after the fight at Combe left quantities of rifles and equipment showing that they retired in disorder. Our aviators on Wednesday dropped ten bombs on the aerodrome at Lille. It is believed that they were effective."

The enemy after the bombardment on Thursday, south of Armentiers, turned their searchlights on the trenches and launched an assault which we instantly defeated by rifle fire.

The enemy's aeroplanes were very active, but declined to engage ours. As an example of our ascendancy it may be remarked that a British aeroplane chased two Taubes which descended in their own line. The British, determined to have his prey, threw bombs on the German aeroplanes and fired fifty rounds at them.

Recent warm weather has enabled the artillery to achieve particularly good results.

A number of German reserves are in the firing line after having had only eight weeks' training. Some Germans are insufficiently fed. The new "war bread" has been issued.

GENERAL NEWS.

GREAT BRITAIN.

Late Lord Londonderry.
Parliamentary Tribute.

LONDON, February 9.

In the House of Lords leaders on both sides paid warm tributes to the late Lord Londonderry.

Monopoly of the Chinese Porcelain.

LONDON, February 11.

Duven brothers have bought the Pierfront Morgans' collection of Chinese porcelain for eight hundred thousand sterling.

Short News.

NEW YORK.—A strike among the crew of the "Dacia" has delayed the vessel's departure.

WASHINGTON.—There was another all-night fight in the Senate over the Ships Purchase Bill. Senators slept in cloakrooms in readiness to vote in early hours. Several absent senators were ordered to be arrested and brought to the Senate.

The death is announced of General Lord William Seymour.

The "Daily Telegraph" states that the steamer "Moedi" has docked at Cadiz for repairs to her bottom and stern having been seriously damaged by a submerged obstacle.

Latest advices received in Calcutta state that the U. S. A. dollar is now almost at par. Shortly after the outbreak of the war the value of the dollar fell to three shillings and nine pence British money and remained about this value during the withdrawal of enormous sums of English gold from America. Since then it has slowly recovered.

Sir Harcourt Butler and the Hon. Mr. Sharp are visiting Lucknow on the 13th, where they will discuss with the Sub-Committee of the Hindu University Society the possibility of legislating on the matter of the University during the present cold weather.

LONDON, February 9.

TOKIO.—The Japanese have seized the Norwegian steamer "Christian Bors" at Kobe for surreptitiously conveying the German Minister in Mexico to China.

LONDON, February 9.

The Japanese yearly Treasury Bills have been favourably received, and dealings in them ranged from five and quarter to four and fifteen sixteenths per cent discount.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

WAR NEWS.

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, February 10.

The following telegram has been received from the Secretary of State by the Viceroy dated the 10th February:—

TELEGRAMS.

The Russians Maintain Success

in holding the Germans in check before Warsaw. German offensive there entirely ceased, while the Russians are holding and advancing their counter move on the western bank of the Lower Bzura. Main interest is now in the Carpathian's battle where the Russians have carried several strong positions and effected considerable capture of men and material on Hungarian side of Dukla Pass but they have retired from southern portion of Bukovina on extreme left. The Austrians are claiming the retirement as victory. Russian military critics asserting it as a strategical move to draw out the Austrians and so enable the Russian's move and effectively carry out the offensive movement from Dukla Pass. The Germans are apparently reinforced in East Prussia where stubborn fighting is now in progress.

In The West

there is hard fighting in Argonne but no other important item is reported.

Turkish defeat in Suez Canal may be either one of a difficulty in obtaining water or discouragement at defeat for the number of Turkish deserters indicate that the force is much demoralised. Mr. Tennant introducing army estimates said that the

Recruiting was very Satisfactory

and on the whole there was no cause for discontent, still less disquiet but appealed to the Labour Party to help the Government and organise force of labour so that where one man joins the colours the place may be taken by another not of military age or physique and to in certain

Replace Men by Women

trades where women's work seems more desirable.

British Design Aeroplane

proved superior either to French or German and workmanship and material so good that ours last almost twice as long. British pilot proved superior to German.

Newspapers of Neutral Countries

continue to publish strong articles against German notification regarding blockade. Dutch paper "Het Volk" says the danger of war between Holland and German has again become appreciably nearer. The "New York Tribune" says no self respecting neutral nation can assent to this arrogant invasion of neutral rights. "Italian Tribune" says neutrals can never acquiesce in the arbitrary action foreshadowed by Germany.

Indications from many sources show that Germany is becoming daily more absorbed in the problem of food supply and it is reported that steps are being taken in Berlin to ensure that no family receives more than the stipulated portion of bread, and that the German Government will shortly impound for army purposes all articles of prime necessity; and that all copper, nickel and lead in the possession of private persons have been confiscated.

UNITED PROVINCES.

Fighting in Poland.

Battle of Numerical Exhaustion.

ALLAHABAD, February 10.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—"The great assault on the Russian position west of Warsaw continues with unabated vigour. After each defeat the Germans return with fresh masses of men. It is a battle of numerical exhaustion rather than anything else. Germany realises apparently that she must sacrifice half of her army in order to break the Russian line to get into Warsaw, as she must soon turn to the west to meet the increased numbers there. So far the Germans have only increased their casualties and the central battle has not even checked the flank movements in East Prussia and the Carpathians. If Germany fails to check the Russians now the latter will enter upon the spring campaign with vast new numbers equipped and armed. The numbers are piling upon both fronts against Germany. Her sole idea is still to cripple one front and turn upon the other. The failure in Poland it is expected, will be followed by an equally desperate attempt to break the western line. The Allies are well prepared. The German attempts by means of operations in Egypt, to weaken the number reinforcing in Flanders will not succeed. Egypt is quite able to meet the Turks with the numbers allotted her. In every direction the enemy are fighting against approaching failures, and intense interest centres on the Poland battle as a great factor. (Censored)."

GENERAL NEWS

DELHI.

Bomb in the Delhi Club Compound.

DELHI, February 10.

This evening at quarter to eight a bomb was thrown in the compound of the Delhi Club near Ludlow Castle Road entrance. Majority of the members who had been in the Club during the evening, had left, but few motor cars were still in drive.

Details.

The missile was apparently thrown from grass plot towards a motorcar believed to be Humber. It struck the wire rail at the edge of grass and fell to ground where it burst into blaze and a few seconds after exploded with a very loud report, which could be heard at considerable distance. The thrower could not be recognised in the darkness and he escaped. No one has been injured. Upon analysis the bomb was found to contain gunpowder only without any high explosive. Reports of eye witnesses state that a motor belonging to Mr. Rouse, Superintendent, Temporary works had left the compound before the bomb exploded. It was thrown from ten yards from the central door way of the Club. The member just leaving and those in the Club house hastened to the spot where they found a tin frame work roughly six inches in breadth and height and ten inches in length with a handle. There was a heap of string and waste smouldering and a quantity of cotton and wool was scattered over grass plot and carriage drive together with pieces of paper, some of it containing vernacular writing. The impression of the eye-witnesses was that the bomb was not of a dangerous character.

TELEGRAMS.

Further Details.

(Later)-Analysis of the bomb remnants show that the explosive was ordinary gun powder and not any high explosives. The outrage synchronises with the publication of the judgment of Delhi conspiracy case.

CALCUTTA.

A Curious Application
At the Calcutta High Court.

CALCUTTA, February 9.

A curious application arising out of the present epidemic of small-pox in Calcutta was made at the High Court sessions to-day before Justice Fletcher in a case, in which Gokul Prosad Lal is charged with an offence against the Post Office Act. On the case being called on Mr. Shelly Bannerjee for the Crown applied for an adjournment to the next sessions on the ground that one of his important witnesses was laid up with small-pox. Counsel for the accused said that he has no objection to the disposition of this witness in the Lower Court going in. His Lordship observed that he would like live evidence to go to Jury and not dead deposition recorded in the Lower Court. His Lordship adjourned the case to the next sessions and directed the accused to be enlarged on bail. (Censored)

Calcutta Municipal Contractors.
Enhanced Rates Demanded.

CALCUTTA, February 10.

In consequence of the increased prices of certain imported articles owing to the war, a number of contractors to the Calcutta Municipality have applied for better rates and the General Purposes Committee are recommended to consider enhanced rates for glass, Stockholm tar, glues and some other goods. Some of the new rates suggested are more than double the existing ones.

Dacoity at a Ranee gunj Colliery.

CALCUTTA, February 10.

A dacoity was recently committed in the building of Parasia Colliery at Ranee gunj in the district of Burdwan. A gang of dacoits, all well armed, entered the building and after assaulting the inmates carried away cash and other valuables.

Another Dacoity in Hooghly.

Another dacoity is reported in the house of Hacoola Chunder Das of Salalpor in Hooghly. A gang of 12 men raided the house and assaulted the owner with lathies and decamped with a large sum of money.

Sadarghat Political Shooting C
Accused Committed to Sessions.

CALCUTTA, February 10.

Mr. Wares, Joint Magistrate of Chittagong committed Aditya Nath Dutt accused in Sadarghat political shooting case to the Court of Sessions on charge of murder. It was alleged that the accused shot dead one Satyendra Nath the Sen, person aimed at being Nagendranath Sen, a police informant. Mr. Twidell, Sessions Judge of Chittagong will try the case on the 15th instant.

A Police Search.

Nothing Found, None Arrested.

CALCUTTA February 30.

The Bengal C. I. D. to-night raided the house and shop of Purna Chunder Dass of Wellesley street, an accused in the Faridpur gang case which, it will be remembered, was withdrawn by the Crown. Purna was absent during the search which, it is understood, was in connection with Mandaripur bomb outrage. Nothing incriminating was found and no arrest was made.

BOMBAY.

Hydro-Electric Power Scheme Appreciated

LONDON, February 11.

The "Times" in the editorial says that the inauguration of the Hydro Electric Power Scheme in the mountains of Bombay is a sign to the whole world of India's steadiness and sets a seal on the remarkable enterprise which for boldness and enterprise is perhaps unequalled in the modern industrial progress. It derives additional importance from the fact that the whole enterprise was carried out by Indians. The Times asks what will the German professors say of such a noteworthy event, a semester after the war.

SOUTH INDIA.

Mysore.

The Legislative Council Meeting.

BANGALORE, February 10.

Among other business before the Mysore Legislative Council to-day was an Emergency Legislation Continuance bill to extend the operation of the recent enactments. It was passed through all stages.

Interpellations bulked largely on the agenda paper. In reply to a non-official Member, the Government said the trial of 199 ritters in the Kunggal case of 1912 cost the State Rs. 21,990. In this case the promotion of one officer was stopped, and the short-comings of the other officers were departmentally noticed. The riot was more or less unforeseen.

Replying to questions concerning railway progress in Mysore, Mr. D. M. Narasinga Rao said that 237 miles of line were under construction at a total cost of Rs. 1,00,66,044. There was every reason to hope that the railways will in course of time not only pay interest charges on the capital outlay but also form an increasing source of revenue to the Government. The question of connecting Nanjangud with Erode or some other point on the South India Railway is under correspondence with the Government of India.

On the subject of separation of judicial functions from the executive, the reply was that the matter did not appear to the Government to be as urgent as the form of the question would seem to import, but it is receiving attention so as to allow suitable changes consistent with financial and other considerations.

The Delhi Conspiracy Case. Result of the Appeal.

LAHORE, February 10.
In the Punjab Chief Court today judgment was given in the Delhi conspiracy case. The Judges confirmed the sentences on Abad Behari, Amir Chand and Balmokand. The appeal against the acquittal of Charen Das was accepted and he was sentenced to transportation for life. The revision application against Basanta Kumar was allowed, and he was sentenced to death. Appeals of Bairaj and Hanwant Shahai were partially accepted, and they were sentenced seven years imprisonment.

Extracts from the Chief Court Judgment.

The following are extracts from the judgment of the Chief Court in the Delhi conspiracy case appeals:—Sir Donald Johnstone and Justice Rattigan while agreeing in their findings and on sentences delivered separate judgments. Sir Donald Johnstone in his judgment discusses the question of law first with regard to the wording of the charge. His Lordship says:—"I would rule without hesitation that it is not necessary for the prosecution to attempt to fix the precise dates for the inauguration of the conspiracy. It is sufficient if they state and prove that between certain dates the conspiracy was in existence. Similarly I cannot see that the accused have been prejudiced in any way by the use of phrase 'other places.' Nothing has been unfairly sprung upon them under cover of that phrase. Lastly it is clear as regards (c) from the evidence produced in Court that the conspiracy charged was an agreement to murder Europeans (especially Britons) and officials serving in the British Government. Therefore, even if it would have been more in accordance with the requirements of law, section 221 (3) and section 222 (1) Cr.P.C., to add some such word as the above, one has only to turn to section 255 of the same Code to see that such an omission which could not in fact mislead the accused and has certainly not occasioned a failure of justice and cannot be regarded at any stage of the case as material. As to the meaning of reasonable ground in section 10, Evidence Act His Lordship says:—"I perceive a difference between reasonable ground to believe a thing and proof of a thing. In the present case, however, I need not pursue the latter, because, it is to me clear, as will be seen later, that the prosecution has produced prima facie proof of a conspiracy to commit murder, and that the six appellants were one and all members of that conspiracy, and thus, under section 10, anything said, done or written by any one of the conspirators, whether accused or not, in reference to said common intention, after that intention was first entertained by any of them is a relevant fact against each and all of the accused as well. For the purpose of proving the existence of the conspiracy as for the purpose of showing that 'any such person' was a party to it, as to the value of the accomplices' evidence and the amount and nature of corroboration required, the Judge observes, notwithstanding section 114 and Illustration (B), the Court is not tied down in any technicality but it is their duty when deciding whether any corroboration of a particular accomplice is required to see what amount or kind of corroboration is required to look at the question as a prudent man, desiring to avoid error and to arrive at truth, would. Look at it in the present case. A prudent man should have no difficulty in finding that Dina Nath's story and Sultan Chand's story are substantially true though necessarily in many points uncorroborated. After discussing several rulings cited His Lordship observes though of course in 99 cases out of 1000 prudence does require that there shall be corroboration, yet as to the extent and nature of such corroboration no hard and fast rule can be stated. As to grant of pardon to the approver, His Lordship says:—"It is sufficient to point out that the Magistrate was also dealing (admittedly) with an officer under Section 302 and Section 12 O. B. I. P. C. and that the case as a whole was undoubtedly one exclusively for sessions of High Court. Use of Section 337 Cr.P.C. was, therefore, not illegal. Turning to the evidence of the approver the Judge says:—"The man, unsatisfactory though his character may be, suspected though his words as the word of a self confessed conspirator and traitor may be, did really try to give a truthful account of the whole of his dealings with his fellow conspirators. The tale is so long and deals with such a variety of incidents and persons spread over so long a period of time that one would have to credit him with an almost superhuman power of memory and mental concentration before one could hold that he was repeating a concocted story. Another thing that strikes one in reading the deposition of Dina Nath is the restraint of the man in his statements against his fellows, time after time. In his story he could, and we may fairly assume would, if he had been telling a tale manufactured in consultation with the police, have said damning things about them where he has not done so. As to the alleged discrepancies in the approver's statement and his alleged attempt to improve his story, the judgment says:—"We have listened patiently and carefully to much argument on this point; but, on the whole, I find myself in agreement with the lower Court that none of the discrepancies is really of importance except when Dina Nath attempted, in his earlier statements, to screen his cousin Ram Saran Dass and his distant kinsman Jagannath of Kapurthala who he says printed the May 'liberty' leaflets. Now there are falsehoods and falsehoods. There is the kind of falsehood that gains the whole disposition and there is the kind that does not, and this is one of the latter kind. Indeed it was not positive falsehood at all, but merely an omission of names of persons upon whom Dina Nath naturally did not want to bring possible trouble and I wish here to advert to some acute observations of Mr. Ross Alston namely that the defence theory that Dina Nath only named his kinsman when the police discovery of them forced him to do so is refuted by the facts; for the police did not go to Kapurthala in search of those men until he told Mr. Stead, and the latter was not cross examined about it. The judgment which is of an enormous length then deals with the case of each individual accused and giving details of reasons for their orders. The judgment concludes as follows:—Finally at the end of proceedings Mr. Broadway but before us a copy of a paper called 'India' published in London and dated Friday the 23rd October 1920 in which it is to be found an article headed 'Delhi Conspiracy trial it purports

to be the reproduction of an article from the 'new Statesman' a paper unknown to me, of October 17th, upon the very case which has been occupying our attention during past months and it consists of denunciation of the police and the Indian Courts, a discussion of merits of the case with a strong bias in favour of accused and an attempt to whitewash some of them. The Government, through Mr Broadway asks for expression of opinion on this phenomenon and for my part I hasten to say that the publication of this article is a very bad case of contempt of Court. It is contrary to all canons of decent journalism and only regrets that state of law and that 'India' is not published in this country make it possible for us to take any action.

Public Meeting at Bapatla Post Puberty Marriage Bill Approved

BAPATLA, February 10.
The public of Bapatla in a mass meeting held at the Town Hall on the 7th and 8th instants under the presidency of Mr. Deserazu Seetharamarao Pantulu Garu, Retired Superintendent Engineer, Mysore Service, after full discussion unanimously express their hearty support for the Post Puberty Marriage Bill of the Honorable Mr. Sreeniva Sastry and pray that the Government may be pleased to pass it into an Act.

Mail Steamer.

The P. and O. Company's "Salsette" with the outward mails of the 23rd ultimo, is expected to arrive in Bombay at 10 P. M. On Saturday next, which is about 50 hours later than the usual time.

STOP PRESS TELEGRAMS.

UN-CORRECTED.

A Pessimistic Austrian Communique.

LONDON, February 10.
AMSTERDAM.—Pessimistic Austrian communique says:—Deep snow in the Carpathians greatly impedes marching and fighting. It admits that the Russians are strongly pressing against the Dukla pass and that the remainder of the Russian front is so strongly fortified that the Austrian operations are rendered slow. Heavy fighting and bitter difficulties, the communique adds, we being experienced. We must be contented to press the enemy back, step by step, and repel their attempts to break through, without weakening remainder of our front.

A Paris ominique.

LONDON, February 10.
PARIS.—The Communique says.—Artillery engagements of some intensity have occurred. A small infantry affair took place north east of Manouviller. Our detachment drove back the enemy's posts from Remain Bois. With regard to its announcement of the execution of Maritz, Pretoria news adds that Maritz had asked the Union Officers whether his life would be spared if he surrendered. He was told that on no conditions could that be granted. Maritz left on understanding that besides surrendering himself he should try to bring in the German artillery. Pretoria news gives new version of fight at Kakamas. It says that Maritz was leading the Germans there when his breachery discovered; and the German artillery was only extricated with the greatest difficulty and severe loss.

LONDON, February 10.
House of Commons to-day unanimously adopted army estimates for three million men.

LONDON, February 11.
PARIS.—Last evening's communique said:—We exploded three mines on Tuesday night at La Boisselle and occupied cavities caused by explosion despite counter-attack which we repulsed with bayonet. In Argonne there have been cannonade and bomb dropping on both sides particularly in region of Polante and bagetelle. Germans made violent but fruitless attack on work at marie Therese our outposts easily repulsed German german attack in Jerraine on north side of parroy forest small affair at manouviller ended in our hussars pursuing enemy-attack by germans repulsed.

PETROGRAD.—Communique says:—Fighting continues at lasdohnen regupenen and Arsobalia in east Prussia. Nothing important has occurred elsewhere on right bank or left bank of Vistula. Russians are pressing enemy in districts of Budline Luskow and Usjok in Carpathians and continue to progress. We have captured another 1523 prisoners several mitrailleuses and one mortar.

RANGOON, February 11.
A Committee has been formed and found opened in Rangoon with Manager of Bank of Rangoon as Honorary Treasurer for carrying out scheme by Burma Tobacco Company to send Burmese cigarettes for Indians troops at front which it is considered troops consumed largely while stationed in Burma.

Annual provincial arts exhibition opened here on Monday in Jubilee Hall and concluded last night by distribution of prizes by Lieutenant-Governor. There was also exhibition of pictures and photographs. Owing to most of competitors devoting their time to making articles for Red Cross Society this year there was no needle work exhibition. Exhibition of art handicraft included a number of new classes.

Lieutenant-Governors prize for best landscape by amateur was won by Lady Hartnoll.

OOTACAMUND, February 11.

In the case of cheating and theft against the Manager of the Ootacamund Municipal Council after the examination and cross examination of the prosecution witnesses the District Magistrate framed the following charges namely that the said manager being a public servant did abuse the trust of 56 blue gum post valuated at rupees 198 from Bundemah Shola belonging to the municipality by dishonestly causing municipal coolies to remove the posts from the Shola with the intent of converting them to his own use and that in doing the above intentionally induced the Chairman to believe that such municipal coolies were employed on municipal work whereas they were employed to remove the said post for accused's gain and that he thereby induced the chairman to pay Rs. 671 out of municipal roads and committed an offence punishable under Section 281, 193, and 420, secondly that on 24th September 1920 he committed the theft of stones for municipal lands valued at rupees 35 by dishonestly inducing cer-

tain municipal coolies to remove such stones and caused a revetment to be built by municipal coolies on private land and in so doing intentionally induced the Chairman to believe that such coolies were employed on municipal work and dishonestly induced him to pay Rs 22 out of municipal funds and committed offences punishable under sections 381, 109, and 420.

His Honour fixed the 18th for hearing the defence. Mr. Consalves appeared for the prosecution and Mr. S. A. Walker defended.

COONOR, February 11.
A startling case alleged missing of currency notes occur in cordite factory Aruvankadu. Details are on 8th instant Doraiswamy Iyengar, Railway Clerk and Rajarathna Mudeliar, Assistant pay-clerk, Cordite Factory, corped alchequh of thirteen thousand and sed rupees at Coonoor treasury. They took cash as well as currency notes. There were currency notes to extent of three thousand rupees all ten rupees notes in three hundred bundles. Clerks bought it brought amount to Cordite Factory and placed it in chest which was sealed by commissary officer. Cordite Factory, Arndankadu The chest is guarded by British soldiers. On the 9th morning seal of chest was found intact but currency notes to the extent of two thousand rupees in alleged to have been missing. Treasury officer at Coonoor and pay clerks have not numbers of notes. The matter is being investigated by assistant Superintendent of Police.

Local authorities have been watching prices of food supply at weekly shandy. Prices of bread white sugar and match boxes have gone up considerably.

In connection with the scheme for the lighting of Ootacamund with electric light from the St. Lawrence lake which is being prepared by Walker Son and Co., of Ceylon the site was visited by Sir Harold Stuart, Senior Member of Council during the week. Sir Harold went fully into the matter and is favourably impressed. Before deciding to contract a loan for the purpose the Ootacamund Municipality is circularising the public with a view to ascertaining what power private dwellings and business houses will require and what return the Municipal Council will get from these sources.

నోటీసు.

ఎం. సర్వోదయ రావుగారికి. ఆరణి జాగీర్దారులగు మ-రా-రా-శ్రీ, ఎ. వి. తిరుమలరావు సాహెబు వారొసంగిన అధికారవృత్తి రద్దుచేయ బడినదని యందు మూలముగా తెలియ పరుపబడి నది. దీనికి సంబంధించిన అందరును, వై బేర్కొన బడిన ఆరణి జాగీరుదారు తరపున సదరు ఎం. సర్వోదయ రావుగారితో ఏ విధమయిన జోక్యము గలిగించుకొన రాదని, యందుమూలమున హెచ్చరించ బడుచున్నాడు.

మాట్ట, బి.వెస్ అండ్ కో

ఆరణి జాగీర్దారులను అట్టాల్మీలు.

వృత్తాంతములు.

తెలిగ్రాఫు నోటీసు:— బాప్రావట్టణమునకు తెలి గ్రామాలను పంపుటలో సేమయిన ఆలస్యముండదని అధికారులు తెలియజేయుచున్నారు.

ఒక ప్రస్తావన:—చాయూరిలో కొందరు ఆర్యసమాజము నకు మెంబర్లుగా జేరదలచియున్నాము అనివయమై యెకరికి (వ్రాయడలయును. ఈ దానిని వివాచిత్రిక చదువరులుగాని ఇతరులెవరై ననుగాని వివాచిత్రికముఖమున దెలుపబారీకులు. అని వి. వెంకట్రామయ్యగారు ఫుల్లంపేటనుండి వ్రాయుచున్నారు. (ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారు పీఠికాపురము అంగీకారును. సం.)

రామమోహనధర్మపుస్తకభాండారము:—

దేశవాద. ఈ భాండారముయొక్క మొదటి వార్షిక తృతీయము 20 తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు భాండార నూతన భవనమున జరుపబడును. మనస్యులగు బహుళ స్వసింహేశ్వర శర్మగారు ప్రధానవాదకత్వము వహించెదరు. మ. రా. రా. వసుంధర రామయ్యవంతులు గారు కర్ణాటక సామ్రాజ్య కథానాటక సంగ్రహమును గూర్చియు, రామకృష్ణులు సుబ్బారావు గారు "భావకవిత్వ"ను గూర్చియు, ఉపన్యాసముల నొసంగెదరు: బ్రహ్మశ్రీ సుబ్బర గంగాధర శాస్త్రిగారు "వేదము" గాదెను, బ్రహ్మ సన్య శాస్త్రి గారు "పిడిక వాద్యము"తోడను నిర్భయ వానర చరితము, ఏతన్నయమున నిల్చుచున్నట్లు వ్రాసెదరు.

హిందూ బాలికా సాత శాలాభివృద్ధి సంఘము.

ఈ సం 27-వ తేదీ శనివారము నాడు సాయంత్రము 5 గంటల నిర్వహించును. గౌ. వ్యాసుమూర్తి శేషగిరియ్య గారు ప్రధానవాదకత్వము వహించెదరు.

స్థానిక వార్తలు

ఫిబ్రవరి నెల సభావికములు.

12-వ తేది శుక్రవారము

సెయింట్ జాన్స్ ఆంబ్యులెన్స్ పోటీపరి
తూ. విలెండు పూ. 9.30, అప. 2-45 తి 3-15
రామనాథస్వామిగారి యువస్వామి. అండ్
ర్నల్ హాలు సా. 5-30
హిందూస్త్రి లక్ష్మీవిలాస సభా వర్ష వర్ధంతి,
రాజధాని కళాశాల సా. 5-30

13-వ తేది శనివారము

ఆంగ్లో-హైందవసంఘసంగీతసభ, ఎమ్మారు సా. 6-0

15-వ తేది సోమవారము

మదరాస్ డ్రామేటిక్ సొసైటీ, మ్యూజియమ్
థియేటరు సా. 9-30

16-వ తేది మంగళవారము

శ్రీ గవర్నరుగారి యారాట్టుజిల్లాల ప్రయా
ణము పూ. 10-30
కార్పొరేషన్ జనరల్ మీటింగు సా. 5-15
మదరాస్ డ్రామేటిక్ సొసైటీ, మ్యూజియమ్
థియేటరు సా. 9-30

దీపమువేళి:—నేడు, రేపు, ఎల్లండి సాయం
కాలము 6-48 గంటలకు దీపములు వెలిగింప వలయును.

రాకలు:—గౌ. సర్. హెరాల్డ్ స్టూడుంటు మెట్టి
పాలెము రయలమీద నిన్న తెల్లవారి చెన్న పురికి విచ్చేసిరి

పోకలు:—మొన్న సాయంకాలము రాజావేణుగోపా
లు బహదూరుగారు తిరుమనాపల్లికి బైలుదేరి వెళ్లిరి.

వర్ష పాతము:—ఈ నెల 1-వ తేది మొదలు 7-వ
తేదిలోపల పట్టణమున 9-61 అంగుళముల వానకురినెను. ఈ
కాలములో సగుటున 1-06 అంగుళముల వానకురియవలసి
యుండెను.

హైకోర్టు బరిజనల్ నైట్ అసిస్టెంట్ డిజి
స్ట్రారు:—హెచ్ సెన్ గారికి ప్రమాదనగుటవలన నీవనిగ్రాహి
కాగా, దీనికి సి. పి. రామస్వామయ్యగారితో పనిచేయు
చుండిన జూనియరువకీలు సి. కే. మహాదేవయ్యగారు నియ
మింపబడిరి.

సరస్వతి లిటరరీ యూనియను:—ఆలందూరు సం
గ్రహి యార్వలైకాపాఠశాలా భవనమున రేపు శుక్రవారము
సాయంకాలము 5 గంటలకు వి. ఎస్. సోమసుందర మొదలి
యూరుగారు “వెరియపురాణము”ను గూర్చి ప్రసంగించెదరు.
పి. పి. ఆర్యగమదలియూరుగారు గ్రామసాధిపత్యము వహిం
చెదరు.

సెయింట్ జాన్స్ ఆంబ్యులెన్సు అసోసి
యేషను:—పోటీ చేయువారు రేపు శుక్రవారము పూర్వ
హ్ణము 9-30 గంటలకును, అపరాహ్ణము 2-45 గంటలకు
జిల్లానా గ్రాండులో సమావేశమగుటకు ప్రార్థితులు. పోటీను
టియును, పోటీచేయు స్త్రీలును అపరాహ్ణము 2-15 గంట
లకు మాత్రమే రావలయును.

గౌ. పి. ఎన్. శివస్వామయ్యగారు, సి. ఎస్. వి.,
సి. వి. ఇ. గారు, వీరినెల 13-వ తేది శనివారమునాడు
చెన్న పురికిండి బైలుదేలి, యాదివారమునా డాబోని చేరి
యానాకు సాయంకాలము 5-29 గంటల కక్కుడకుండి బైలు
దేలి, యారాత్రి 8-42 గంటలకు బల్లారి చేరెదరు; 15-వ తేది
సోమవారమునాడును 16-వ తేది మంగళవారమునాడును,
అక్కిడకుండి, 17-వ తేది బుధవారమునాడు బయలుదేలి
యాప్రాతఃకాలమె హోస్పేటు చేరుదురు; 18-వ తేది గు.
వారము సాయంకాల మక్కుడినుండి బయలుదేలి 19-వ తేది
శుక్రవారము తెల్లవాణుసరి కనుతిపురముచేరుదురు; ఆనాడు
కాలమె యక్కుడినుండి బైలుదేలి 20-వ తేది శనివారము
నాడు బెంగుళూరు చేరుదురు; ఆనాడుకాలము 3-25 గం
టలకక్కుడినుండి బైలుదేలి 21-వ తేది యాదివారము తెల్ల
వాణుసరికి మరల చెన్న పురి వెంట్రుట్టెను చేరుదురు.

మరణవార్తలు:—చెన్న పట్టణము సరిహద్దులలో
జనవరి 31-వ తేది మొదలు ఫిబ్రవరి 6-వ తేదిలోపల 10 మంది
యూరోపియనులును, 18 మంది హైందవ క్రైస్తవులును,
298 మంది హిందువులును, 69 మంది మహమ్మదీయులును,
మొత్తము 385 మంది చనిపోయిరి. వీరిలో 4 రు కలరావలన,
51 మంది జ్వరములవలన, 97 మంది యక్షిణ వ్యాధులవలనను
288 మంది యితర కారణములవలన చనిపోయినట్లు లెక్క చేయఁ
బడినది. వైమరణములను సగుటెన లెక్కచూచినచో 1,000 మందికి
38.6 మంది చొప్పునకు, క్షయించిన పదిసంవత్సరముల లెక్కలను
బట్టి చూచినచో సగుటున 1,000 మందికి 42. 7. మంది చొప్పు
నకు చనిపోయినట్లు తేలుచున్నది.

రోమన్ కెథాలిక్ డాక్టరు గౌరవింపబడుట:—
ప్రభుత్వము వారి ప్రసవ కై ద్య కాలలో సీ ని
యర్ సజ్ అసిస్టెంట్ సర్జన్ గానున్న జోసఫ్ డిక్రూ
జాగారికి ప్రభుత్వమువారు క్షిరాప్రాసాపాలు బిరుదును సొసం
గుటను పురస్కరింపుకొని, ఆ గౌరవము తమ మత్స్యబతు జర
గినదిగా భావించుకొని, పురుషేట యందలి రోమన్ కెథా
లిక్కు లండనుకు, తమ ప్రముఖులలో నొకడగు డిక్రూజా
గారిని సన్మాన పూర్వకముగా కళింపించు నిమిత్తము, రేపు
సాయంకాలము 4-30 గంటలకు, మార్షల్స్ గోడ్డు నందలి
సెయింట్ ఆంథోనీస్ యూరోపియన్ స్కూలులో సభ
గావించెదరు. ఆభాగమునకు సంబంధించిన వికార్ జెనరల్
గారగ్రామసాధిపత్యము వహించెదరు.

స్థానిక స్వపరిపాలన పత్రిక:— ఈ దేశమందు
స్థానిక స్వపరిపాలనోద్యమము ముప్రతిష్ఠితమై విశేష వ్యాప్తి
గాంచియున్నది. దీనికి సంబంధించిన సుమన్యుల వితర్కించుట
కొక ప్రత్యేకపత్రిక యవశ్యము. “గోకల్ నెట్స్ గవర్న మెంటు
గజెట్టు” అనుపేరుతో మదరాసు ప్రాంతీయవకీళ్లు కే. సి. జేజి
కాచారయ్యగారును, పి. దొరసామయ్యగారును ప్రకటిం
చిన పత్రికను స్థానిక వ్యవహార ప్రవర్తనలందఱు సంతోష
పూర్వకముగా స్వీకరింపవచ్చును. ఈ పత్రిక నమభవయోగ్యము
గాను, జ్ఞానప్రదాయకముగాను స్వపరిపాలనా సంబంధ విష
యములను సక్రమముగ గంభీరముగా సాధారణ ప్రజలకు గ. ము. గ.
సేర్వత్రాను ప్రచేరించుచు నది గాను గావించుటయే పత్రికా
సంపాదకుని యుద్దేశము. ప్రారంభ సంచికలో ప్రా. డె. సర్
గిడ్డిస్ గారు, జి. చలియ్య, మ్యాడ్డి గారు, గౌ. ఎమ్. రామచంద్ర
రావు పంతులుగారు మొదలైన ప్రముఖులు వ్రాసిన వ్యాస
ములును, విశేష విషయములును గలవు. అని మదరాసు
మెయిలు పత్రిక వాయుచున్నది.

చెన్న పురి శిశుసంరక్షక సంఘము:— ఈ నెల
6 వ తేదిని జరిగిన సాంవత్సరిక సభతో 1915 వ సంవత్సరమున
కీక్రింది కార్యనిర్వాహక లెన్సు నడచిడి:—అధ్యక్షుడు:—
శ్రీ వెంటండు ప్రభువుగారు. ఉపసంఘాగ్రామసాధిపతి అంధు
ఉపాధ్యక్షుడు:—గౌ. సర్ సి. శింకరస్వామయ్యగారు. ఉపా
ధ్యక్షులు:—రైల్వే రిడరెండ్ హెన్రీ వై. పేడే గారు, గౌ.
సర్ జాను వాలిస్ గారు, గౌ. సర్ హెరాల్డ్ స్టూడుంటు గారు,
గౌ. పి. ఎన్. శివస్వామయ్యగారు గౌ. అబ్దుల్ రహీమ
గారు, గౌ. సి. జి. సెన్గూరుగాు, దివాన్ బహదూర్ ఎమ్.
అదినారాయణయ్యగారు. గౌరవార్థ కార్యకర్త:—డాక్టర్ ఎమ్.
విజయరావువులుగారు. గౌరవార్థ కోశాధిపతి:—ప్రా. డె. సర్
పి. లక్ష్మీ నర సు గారు, కార్యనిర్వాహక సభ్యులు:—
ఏ. ఛర్లదొరసానిగారు, జి. మతిరాజ మొదలియూరు గారు,
దివాన్ బహదూర్ గోవిందరావు చతుర్వర్ణ దాసు గారు,
భాన్ బహదూర్ ఎం. ఏ. కుర్చన్ బాచా సాపేజు గారు,
పి. కుప్పసామి నెట్టిగారు, సి. ఆర్. మురుగేశ మొదలియూరు
గారు, దివాన్ బహదూర్ పి. శరణుశకు నాయుడుగారు,
రావుసాపేజ్ జి. వి. ఏ. పార్థసారథి మొదలియూరుగారు,
సి. రామయ్యము నెట్టిగారు, జి. రంగారావుగారు, గారు,
రావుబహదూర్ కే. వైద్యములింగము పిల్లేగారు, జి. జేంకట
పతి నాయుడుగారు, గౌరవార్థ సంప్రతి:—పి. సలాస్ గారు.

నార్తకను సర్కార్లు ప్రొగ్రెసివు యూనియను
వారు గెలుచుట

తెన్నిను పంపెములు (డబ్బులు)
క్రైస్తవ యువజన సభకు వారి యాజమాన్యము
క్రింద నిన్ను (9-2-15) సాయంకాలము వార్తరస సర్కార్లు
ప్రొగ్రెసివు యూనియను గారికిని కుటరాజున కంపెనీ
వారికిని తెన్నిను పన్నుదపులాట జరిగినది. ప్రొగ్రెసివు యూని
యనులోని మహాంతుగారుకు గలపతిగారును 6-1, 6-2 పంపె
ములను (2 నెట్టును) కుటరాజు గెలిచి, కాన ప్రొగ్రెసివు యూని
యనువారికి రజతపాత్ర మొకటిబ గలదియును (అది మంకు
సంవత్సరమున గెలుపొందినవారికి సరలు నిచ్చుచేయు వలయు
గ్ధియును) కుటరాజుగారికిని కంపెనీగారికిని పతకము లియ్య
బడుననియును తెలియుచున్నది.

కాంచనూనస్థితి:— నిన్న సభికోస్థితి 85 మాత్రలు
అధిహాస్యస్థితి 66-2 మాత్రలు.

క్రొత్త స్ట్రాకోర్టుజడ్జి:—నేడు స్వాధీనుత్రి ప్రా
టరు గారు ఇంగ్లాండునుండి వచ్చి పనిలో ప్రవేశించిరి. హాసే
గారు డిస్టిక్టు జడ్జిగా వెల్లిపోవుదురు.

సుస్మిత లక్ష్మీవిలాససభ:— రేపు శుక్రవారము
రాత్రి 9-30 గంటలకు విక్టోరియాపబ్లిక్ హాలులో నందనాదు
నాటక మతరమున ప్రదర్శింపఁ బడును.

పోస్ట్ నోటీసు:— కొలంబోనుండి వీరామిందుగా
“నూరత్” స్త్రీమరుమీద దక్షిణాఫ్రికాకు సంబంధి లెటర్లె
యలు ఈనెల 14-వ తేది సాయంకాలము 4-45 గంటలకు
మదరాసు జెనరల్ పోస్టాఫీసులో ముగింపబడును.

గోల్డెన్ లిటరరీ యూనియను:—రేపు శుక్రవా
రము సాయంకాలము 6-30 గంటలకు ప్రొగ్రెసివు యూని
యన్ స్కూలునాల్లో మార్కండేయనాటక మతరమున
ప్రదర్శింపఁ బడును.

కాంచనూనస్థితి సభ:— రేపు శుక్రవారము సా
యంకాలము 4 గంటలకు తిరువళ్ళిక్కేణి వీరభాను మొదలి
వీధి నెం 91-92 రు గృహముందు సభారామరావుగారు ఘట
నాద్యము కచ్చేరి చేయుదురు.

జి. మెరికన్ లిబ్రరరీమిషన్ లెక్చరుహాలు,
వైదాపేట:—13-వ తేది శనివారము సాయంకాలము 6
గంటలకు వై. ఎమ్. సి. ఏ. స్టూడెంట్ నెక్రెటరీ ఇ. సి.
వర్మన్ గారు వ్యక్తిజీవితముందలి మతపరిణామమును గూర్చి
యువస్థులకు చెదరు.

వైలాపూరు సంగీతసభ:—ఈనెల 14-వ తేది
యాదివారము సాయంకాలము 4-15 గంటలకు కపాల్కెల్లిగా
లయ సమావేశమందలి గోపాలనాయుడిని పాఠశాలలో బ్రహ్మ
శ్రీ అనంతరావు భాగవతరు గారు కీర్తంత లోహాభ్యాసమును
ప్రసంగింపఁ జేసెను.

శారదా స్త్రీసమాజము:—17 వ తేది శనివార
మునాడు త్రివళి క్కేణి లోలసింగ మరుమాల్లు కోవెలవీధిలో
నున్న సెం. కె. రి. (తెయినింగ్ స్కూలులో, రజస్వలా వివాహ
శాసనమునుగూర్చి వితర్కించు నిమిత్తము మిసమాజమువా
(స్త్రీలకుమాత్రమే) కొకసభ గావించెదరు. స్త్రీలందఱును
వచ్చి వాదప్రతివాదములు గావించఁ బ్రార్థితులు. మిసర్స్
సదాశివరత్నం గారు, శ్రీమతి లక్ష్మ్యసందమ్మగారు, కృష్ణ
వేణమ్మగారు, మిసర్స్ లక్ష్మీపతిగారు శాసనమున కను
కూలముగా వాదించెదరు.

కువ్వకోగి శరణాలయము:— మొన్న సాయంకా
లము ప్రతిభాస సాంప్రదాయము ననుసరించి యడయూరు
నుండి బిచ్చబొం సామాజికులు బైలుదేలి ప్రభుత్వమువారి కువ్వ
కోగి శరణాలయమునకు వెళ్లి గాన పరవపూర్వకముగా రెండు
గంటలసేపు అందలి దురదృష్ట రోగులకాహ్లాదము కలిగించిరి;
ఆకాశ్యక్రమమును రోగులుకూడ ప్రవేశించిరి. విశేషము
ప్రేమింపబడుచున్న క్రొత్తనాపరిగలెండెంటు గారి యాజమా
న్యముక్రింద శరణాలయము నిమిత్త మొక పుస్తకాలయము
సామెంబడినది. ఆంగ్లేయాంధ్ర ప్రావిద్య గ్రంథములు
ప్రార్థితులు; సవలును మత్తగ్రంథములును కావలయును.
వివృజ్ఞాన ప్రకటనాలయము వారు కొన్ని
పుస్తకములకు పంపెదమని వాగ్దానమునచ్చి యున్నారు.

నగర నిర్మాణవిద్యార్థి వేతనము:—వాస్తుకాస్త్రు
నగరనిర్మాణ విద్యార్థులను నిమిత్తము ప్రభుత్వమువారి
సంవత్సర మిరాజధాని కొక విద్యార్థి వేతనము నిచ్చెదరు.
కాస్త్రుము సభ్యునింపఁగోరువారు మార్చి నెల 1-వ తేది లోపల
సంబంధు డైరెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్ఫ్రాక్చ్యూరుగారికి దరఖా
స్తులు సంపుకొనవలయును. ఇంజనీరింగు గ్రాడ్యుయేట్లకు
ప్రాముఖ్య మియ్యఁబడును. ఈవిద్యార్థి వేతనములు సాధారణ
ముగా రెండు సంవత్సరములు జరగును. కాని యావశ్యకత
ననుసరించి యొకయేడు హెచ్చింపవచ్చును, లేదా తగ్గింప
వచ్చును. ఈవిద్యార్థి వేతనము సంవత్సరమున 150 పౌనల
చొప్పున నిర్ణయింపఁబడియున్నదిగాని, యావశ్యకమగు సెవల
ప్రభుత్వమువారు దానిని హెచ్చించెదరు. ఈ విద్యార్థి వేతన
ములను ప్లాంట్ వారు గ్రేటుబ్రిటెనులో చదువుకొనవలయును;
ప్లాంట్ క్రేట్ గారు యనుకుటమీద విశేషమునందుకూడ చదువు
కొనవచ్చును.

జూబులు.

విశేషములు ప్రకటన.

రంగారెడ్డి గుర్తు య్య కాశ్రి గారు, ఒక భాషాభిమాని, నేదాం లక్ష్యుణ్ణాశ్రి గారు, భావగ్రామ: ప్రకటించలే నందులకు చింతించుచున్నాము.

ఒక విద్యార్థి పురవాసి: ఈవిషయములు ప్రకటింపబడుచున్నవి.

ఆర్యనారాయణమూర్తి గారు: చక్కటి సందర్భ ప్రకటింపబడుచున్నాము.

వాసిరెడ్డి వెంకటపతిగారు, వేములూరు పున్నయ్య గారు: ప్రకటింపబడుచున్నాము.

I వంగ జేతీయోద్రాసమితి.

అయ్యో! ఆంధ్రజేతీయమండలి వచ్చి నానా వ్యాపారములలోనుండు పెద్దమనుష్యులను, నానా కళాకారులలో చదువుకొనుచున్న విద్యార్థులను ఉద్యోగులను కలకత్తా పురమందు 2-2-15 తేదీన మెడికల్ కాలేజీ వీధిలో నెం 6/2 భవనమున వంగజేతీ యోద్రాసమితి నెలకొల్పుచున్నదేమిటో నమెరికామొదలగు పాశ్చాత్య ప్రపంచమునంతయు సంచరించిన లోకజ్ఞానజేత్ర లును, ఆంధ్రప్రదేశ్ పాఠకులందఱును పరిచయమునకును నా. రా. కవిగోదంత పాంజరీతనాపుగారి అగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద నొక పెద్దసభ నాందింపెరి.

ఆసభావ్యములు, భావతాపాతీయవిషయస్థితి, ఆంధ్రప్రదేశ్, వంగమహారాష్ట్రాది, భిన్నభిన్న వృత్తిజేతీయ లంగణులవంటి వనియు, ప్రత్యంగవిభేదముగ, శూన్యములు సర్వవిధముల సంపూర్ణ పరిణామమును పొందవలెననియు వృద్ధిజేతీయలకును నాతీయసమితికిని సంగాంగీభారము గలవిగాన సర్వాంగముల కార్యము జూతీయసమితి కర్తవ్యమేగాన వృద్ధిసంఘము తేర్చుటవలన నీకట్టమున ద్రవిడమహారాష్ట్రాది తక్కిన జేతీయ ల వారలకున్న సు ఆంధ్రులకు ప్రత్యేకసంఘములవలె నీయక తీరక తన కంజోక్తిగా నుపన్యసింపెరి. మఱియు వారియుపన్యాసముందు నాంధ్రుల పూర్వజేతీయమును, నాంధ్ర భాషా ప్రాతీప్ర్యమును నమనాతీనాంధ్రుల భాషా ప్రత్యయ లను ప్రస్తుత వంగసంఘసహవాసముచే మనము నేర్చుకొన దగిన భాషాభిమాన భర్తాభిమానములు మున్నగు విషయము లను మృదుమధురముగ ముచ్చటించెరి.

శభ్యులలో కొందఱు సంఘసాహవానశక్తికరము విపుల పరచుచు ప్రసంగించెరి.

సభికులందఱు నీదిగువ సూచనానిచ్చిన తీర్మానములను చేసెరి.

కలకత్తాపురమందు నాంధ్రులందఱు కలసి "వంగజేతీ యోద్రాసమితి" యను సంఘముగ నేర్పడవలయును.

కలకత్తాయందును వంగజేతీయందును గల యాంధ్రుల కందఱున నేకభావమును సౌభ్రాతృత్వమును బలపరచుట సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. మ.రా.రా. జయంతి కామేశ్వరరావుగారు కార్యదర్శిగాను మ.రా.రా. ఘంటసాల పీతారామశర్మగారు సహాయకార్యదర్శిగాను సభికులచే నియమింపబడిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారికి శభ్యులకును సందనములతోను కరతాశభ్యులతోను సభ యాగింపబడినది.

సహాయకార్యదర్శి.

II

బోగము విద్యార్థులకొక విన్నపము.

అయ్యో! ఇదివరకనేక పర్యాయములు శ్రీ గుడిసేవ సుబ్బయ్య గారు మొదలగువారు మన సాంఘిక ప్రాస్థమును గూర్చియు తదభివృద్ధికరముగు మార్గములను గూర్చియు వ్యాసరూపమున పత్రికా ముఖమున ప్రచురించియుంటి. కాబట్టి మేమిపుడు మన సంఘమునుగూర్చి ఏమి వ్రాయు మొదలుపెట్టినను చరిత్ర చర్యలమేయగుచున్నాయు. అమృతప్రటింటి సంగతి మేనమాను ముంతర చెప్పవలెనా యన్నట్లు లోకవిదితమగుమన సాంఘిక దుష్ప్రీతి మనకందరికిని స్వామధిపముగా విదితమైయున్నది. ఇట్లుండేమిట మన సంఘములోని బాలురు కొందరక్కడక్కడ నాంగ్లేజీ విద్యార్థిభావము చేయుచున్నారు. విశాల హృదయమున, బౌద్ధాత్మకంతులగున అన్య సాంఘికులకుమన

లొని తీవ్ర విద్యార్థుల కనేకనోట్ల సాయముజేయుచున్నాడు. వారికందరికి మన సంఘము కాశ్రితముగా కృతజ్ఞతతో నందఱ కలసియున్నది. ఆంధ్రజేతీయమును వివిధరీతలతోను విద్యార్థి భావము గావించుచున్న మన బోగము విద్యార్థులందఱు నొక సంఘముగ నేర్పడి పాఠశాల విశ్రాంతి దిశములలో సంకల్పరము నకు ఒకటి రెండు పర్యాయములందరికి వీలైచోట ఎవరునో సమాజేశమై సోదరభావమును, సంఘాభిమానమును, మనలో పెంపొందించుకొనుచు సంఘాభివృద్ధికి మనచేతమైన తరంగున దోడ్పడుచుండుట యాశక్తికరమని భావించబడినది అట్టి సమా జేశము జరుగుటకు ముందు ఆయా శభ్యులు చిరునామా లావ శక్తికముగాన వారి నెల్ల మేము ముందు సమకూర్పవలసివడిమి సదయహృదయులగు పత్రికా పాఠకులారా మీరెగిరియున్నంత వరకు మాబోగము విద్యార్థులందఱికి ఈ మావిజ్ఞాపనను తెలియజేయ జేచుచున్నాము. బ్రిటి బోగము విద్యార్థియు తనపేరు, ఇంటిపేరు, వయసు, వాసస్థలము, దాని బోస్టాఫీసు, ప్రస్తుతేపు మనాము, చదువుచున్న తరగతి, పాఠశాలపేరు, వీనిని మాత్రము మాలో కాత్మాత్మిక కార్యదర్శిగా పరిజేయవలెనని "చిత్తజల్లు జేంకటాచలపతి E. M. A. L. విద్యాలయము: కవుతకరము (పోస్టు). కృష్ణాజిల్లా"యను చిరునామాకు సాధ్యమైనంత త్వరలో వ్రాసింపవలె ప్రార్థించుచున్నాము. సమాజేశముయొక్క తక్కిన కార్యక్రమములనెల్ల పత్రికా ముఖము నకు, మాట జెరిగినంతవరకు ప్రత్యేకాహ్వాన భాగ్యకర్తలగున ప్రకటింపబడును. భారతజాతీయభావ్యాయుగమున మాయా యుద్ధమునకు నాదారహృదయముతో దోడ్పడి మా కృష్ణ తరు పాఠులగుడుగుగాక.

పువ్వుల శ్రీమద్వాచాయణ, చిత్తజల్లు వేంకటాచలపతి, పువ్వుల వేంకటేశ్వర, పువ్వుల భగవాన్ దాస్ (విద్యార్థులు).

III

రజస్వల వివాహపు చట్టము-రెజిస్ట్రేషన్ సభ్యులు.

చర్యార్థిభాగము వదలితిమి, సభికు విషయము మాత్రము ప్రచురించివారము.

అయ్యో! యీశ్వర రీత జేతీయ యీ పురమందు జరిగిన సభ రిపోర్టు 8-వ-తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కలదు. ఆ సభ ను సమాజేశము చేసినవారిలో నొకడైన యందుటచేతను ఆ సభలో మొదలునుండి చివరవరకు చాచెయిండుటచేత, ఆ సభలోని సంగతులు నిజమని చెప్పుటకు నాకు అవకాశము కలదు. ఆ రిపోర్టులోని సంగతులు నిజమని యేల యింక వ్రాడవలసి వచ్చెననిన, సభకు వచ్చిన వారలలో కొందఱు చట్టము యన్వయ లేనివారు సభలోనుండి వెడలిపోయి మీ శబ్దము అని నై నొక పత్రిక లన్నిటికినీ, మూలముండి విద్యార్థులును, వారల హెడ్ మోటరుగానున జేరి సభ చేసిన ర ను తంతి నొకదానిని 25-యందీ సభకు సంగ్రహము బాలురను బోగు జేసి సభ జరపిరను యింకొక తంతిని పతిపెరి. ఇట్టి యన్యత గమనారములను ప్రజల సమ్మత్యరేనా యని నేను యీ జాబు వ్రాచుచున్నాను. ఆ సభకు ఊరిలోని పెద్దమనుష్యులందఱును వచ్చియుండిరి. 8-యందీ మాత్రము మధ్య ను జేర్చి పోయిరి.

తరువాత 7-వ తేదీ సాయంత్రము కన్యకా పరమేశ్వరీ సులేషులో చట్టమునకు వ్యతిరేకము జేరొక పురజన సభను సమాజేశ పరచిరి. ఈ సభయందుకూడ చట్టమునకును కూలలే యెక్కువగ నుండిరి. మ||రా||రా||శ్రీ, జాటంకి-వెంకట నరసయ్యగారు గాగ్రీ సనాధిపత్యము వహించిరి. ఈ సభలో చట్టమునకు వ్యతిరేకముగా నా మాట్లాడిన వారలలో నొకరు చట్టమున కనుకూలుల విషయమై నిందా పదములను పరుపు నర్థముగ ప్రయోగించిగా సభ్యులలో మెజారిటీగానున్న చట్టమున కనుకూలురు కొందఱు లేచి సభయను తీమాకం బొరనియడట సభ జరుగనియ మనిరి. అట్టి సభయైన తుమాకం రాంబునను, తిరిగి మరెయ్యెరు నిందావాక్యములను ప్రయోగించుటచేతను, సభ్యులందఱును లేచిపోయిరి. కొలహలమామెను సభ ముగిసెను. అగ్రాసనాధిపతిగా చేమియు అనక వెడలిపోయిరి.

ఇది ఇట్లుండ తిరిగి 8-వ తేదీన, ఏకిని తెలియపడగానే 7-వ తేదీ రద్దు అయిన మీటిండును జరపిరట. తిరిగి నోటీసు ఇయ్యబుండగ ఇట్టి సభకు జరపుట అశాస్త్రీయమని కొందఱు చెప్పినను, కొంతమంది వైదికబ్రాహ్మణులను, వైశ్యులను పోగుజేసి సి. రాజగోపాలచారి బి. యే. బి.యి.లో గారు సభ జరిపి, చట్టము సభవారిక సమ్యతములేదని యొక తీర్మానము ఆమోదించిరట. అది సభవారు అంగీకరించిరట. పోలీసు వారిని తీసికొనినచ్చి చట్టమున కనుకూలరగువారిని కొంత మట్టుకు సభలోనికి పోవండ నిర్బంధించిట్లు తెలియపచ్చినది. కాని పోలీసువారు కొంతసేపటికి సత్యాసత్యముల నరసి సభను విడిచి వెడలిపోయిరట.

గో. లక్ష్మీనారాయణ.

వృత్తాంతలేఖలు.

బల్లారివార్తలు.

(స్వకీయ విశేషమునందండి)

కాలమానము

బల్లారి ఫిబ్రవరి 9:—పగటిజేతీయలను ఎండ విశేషముగా నున్నను రాత్రులందు చలిగానుండును. నీర్లుతేక ప్రజలు మిక్కిలి అల్లాడుచున్నారు. హగరి ప్రావృత్తు ప్రస్తుతము నిరిపి చేయబడినదని సంగతి తెలియుచున్నది.

దొంగలు

వీరల వలన వాధ చెప్పటకు సాధ్యముకాక యున్నది. న్నేగునలక ఊరువిడిచియందగా సర్వసాధారణముగా ప్రతి యింటి దీగమును బిలుగగొట్టి పాత్రనామాను చేసి, తినుబండారములేమి వేయల కంటి కగపడిన ప్రతి జనమును తస్మాంతి నారలి చెప్పవచ్చును. ఇక ఊరివెలుల బన్ననో, వారల దురాగతముల వర్ణించుటకు తెలుగు భాషలో శబ్దములే లేవన వచ్చును. తను కలవిగాని ప్రదేశములందు రాళ్లవన్నము ఖరి పింతురు. ప్రస్తుత మీ దురవస్థ మోకాకోడ్లు ప్రక్కననుండు జనలను పట్టినది. పోలీసుడివార్తమేంటు వారేమి చేయుచున్నావో తెలియదు. వైద్యముపై కలెక్టరు వాకి విన్నవ మింపుకొని యున్నాడు. వారేమి చేయుచో?

నేగు.

ఈ వ్యాధి మొదట ఆగష్టు నెలలో ప్రారంభించి ఢిల్లీం బరు మాసంతయు వజ్రము మిక్కిలి తీవ్రముగా నుండి, యిప్పుడిప్పుడు కొంచెము నిమ్మలించుచున్నది. ఈ 10-వ తేదీకి ఊరిలోచేరుట కు తరుక్షురని గంపెదాకతో నుండగా మరల నేకారణముచేతనో ఆననము ముందుకు తూర్పువడినదని భేద మున్నాము. ౭-మాసాయితీవల సర్వసాధారణమేమో సంభవింపిన నొక చావులననై యుండునని యూహించ వలసి యున్నది. అయ్యది నీజేమేనో, ఆవృత్తి కొన్ని జీవ్యులకులకు లోనై యుండినందున ప్రచ్చిగట్టాహించు జనల కలకలములు కూడ న్నేగు అధికారులు యోచింప వలయును.

సభ.

ఈనెల 7-వ తేదీనాడు సాయంత్రము 6-ఘంటలకు వావాద్విపమునుండి వచ్చిన మాజీ అనువాద తత్వము, తత్వంగమును గూర్చి మ-రా-రా-శ్రీ కొలహలం వెంకటాపుగారి పురమందిరమున విపులముగా ప్రసంగించిరి.

బందరు వార్తలు

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస జన్మదినోత్సవము.

(మా స్వకీయ విశేషమునందండి)

బందరు ఫిబ్రవరి 9:—శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసస్వామి వారి సంకల్పరోత్సవము మా శబ్దములలోని శ్రీ విద్యాలివేదిక దీనజన సంఘమువారు జనుప్రదముగ నలిపిరి. ఈ నెల 6-వ తేదీ శనివారము ఉదయము చీదజనులకు అన్న వానము చేయబడెను. 7-వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రం 6-గంటలకు మ|| రా|| రా|| కట్టముడి చిదంబరరావు బి. ఏ. గారి ఆధిపత్యము క్రింద మిట్టయ్య పేట నాటకశాలలో బహిరంగ సభ జరిగినది. హిందూ ప్రామాణ్య ఉపాధ్యాయులు శర్మగారు పరమహంసలవారి జీవితమును గూర్చి చక్కని ఉపన్యాస మిచ్చిరి. ప్రెసిడెంటుగారు శభ్యులందరిని అందు మాఖ్యముగ విద్యార్థి బృందమును హెచ్చించుచు శ్రీరామకృష్ణులవారోపేది తమలో మాచోక్త్యులను సమ్మిసను నమ్మకపోయిననుడిక్క సంగతి మాత్రము నమ్మితీరవలయునని. పాశ్చాత్య జేతీయచారము చేసినట్టియు బ్రహ్మసమాజ మతస్థాపకులలో నొకరగు కేశవచంద్రసేనులుగారును మజుందారుగారును విద్యార్థిభావము లేని రామకృష్ణ పరమహంసను పూజచేయుటయే గొప్పమాదా త్యము. దీనిని ప్రతివారును నమ్మకలసి యుండుటచే పరమహంసల గొప్పతనము బయటపడును. అని నెలవిచ్చిరి. పిమ్మట అగ్రాసనాధిపతి గారికిని ఉపన్యాసకులకును సందనములతో సభ ముగిసెను.

ఆంధ్రవిద్యార్థి సభ.

ఈసభ్య ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కొందఱు ఆంధ్రవిద్యార్థులు కాకాఫరెస్సును జువుపుటఆగత్యునయి ఇతర విద్యార్థులు సహాయము చేయవలయుననియొకొర వ్రాసినవ్యాసము మాపట్టము లొని విద్యార్థులకు కదలింపు చున్నది. మావిద్యార్థి లందఱును నొక సభచేసి వైవారికి తోడ్పడుటమను, చిత్తు తీర్మానము లను కొన్ని ఆలోచించుటకును సభచేయ నిశ్చయించుకొని నట్లు వినుచున్నాను. ఈవిషయమై మాపట్ట విద్యార్థులకును

కొంతకాలమునుండి వర్షము కురిచుచున్నది. ఇదివరకు కొన్ని సమయములందును ఉత్తర సర్పాటల విద్యార్థి కాక ఫలస్సు జరుగుచు ఈమధ్య అంత కంటివట్టు కనుపడుచున్నది. ఆంధ్రమునే పుష్టి వింపజేసి వాని ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘముగా మార్చి దత్తమండలముల విద్యార్థులనుగూడ గ్రహింపకొని యీ సంఘమును ఆంధ్రకాక ఫలస్సుకు ఆంధ్రముగా గాని లేక ప్రత్యేకముగా గాని జరిపిన యెడల బాగుగనుండును. ఆంధ్రకాక ఫలస్సువారి సహాయము గోరినయెడల, మిక్కిలి జయప్రదముగా జరుగు ననుటకు సంది యునులేదు. క్రొత్త విద్యార్థి సంఘమును స్థాపించుటకంటె ఇంకవరకు స్థిరపాటుయొన్న సంఘమును ఆభివృద్ధిపరచుట చాలా శ్రమస్ఫూర్తమని హెచ్చరించుచున్నాను.

కాకినాడ వార్తలు.

(సామన్యకవిలేఖరి యొద్దనుండి.)
జూబంది.

కాకినాడ ఫిబ్రవరి 9:—కాకినాడతాలూకా జూబంది 12వ తేదీన కొత్త పరిపాలక కమిషనరుగారు చేయుచున్నారు. రాజీలుతాలూకా జూబందికి అన్వేషణ కలెక్టరు బి. గామా రావు యిప్పటియందుగా రావించిరి. తాలూకా పరిపాలన జూబందికి రాజుగుర్తి సమకలెక్టరుగారును, అమలాపురం తాలూకా జూబందికి కలెక్టరుగారును, కెద్దాపురం తాలూకా జూబందికి అప్పటి డిప్యూటీ కలెక్టరుగారును ముగించును.

అగ్నిమాంక.

1915వ సంవత్సరము 1 ఏప్రిలుమొదలు కెద్దాపురము, రాజుగుర్తి కాకావడ తాలూకా, పిఠాపురము తుని డివిజనులలో 12 సార్లు కావలయును. రామచంద్రపురము కెద్దాపురము, అమలాపురము రాజీలు తాలూకా కాకినాడ తాలూకాలు పిఠాపురము, ఎల్లవరము డివిజనులలో 12 సార్లు మందు కుకాణములు; కామచంద్రపురము కాకినాడ రాజీలు తాలూకాలలో 6 గంటలు కుకాణములు నిర్ణయముగా మూసి నేయబడును. గంటలయినను చారామమీదను విధింపబడు డ్యూటీ కేసునకు 12-1-0-0 కను, 2-2-0-0 కను క్రమముగా తెచ్చింపబడును.

కౌన్సిలము.

కాకినాడ కాలేజిలో సహాయాధ్యాపకులైన ఆళ్ల రావు నాయుడుగారు నివృత్తి పుట. కళాపరిశ్రమ వారముకొని లిటరరీ అసోసియేషనుండి, ఆయనయింటికి బోవుచుండగా నెవ్వరో బిచ్చాబ్దుడు గర్భిణి నాయనముమార్చి కొంచెం నయిన ముగియుటకు పోయి నాయనముమార్చి మోడెను. ఇద్దరు గానము పడెను. కాని ప్రమాదమువలననే. కేరళాకృష్ణుని కొట్ట దలచినవాడు పొరబాటున పోవలసి వచ్చి నాయనగారిని కొట్టి నేమోయి పలువురు చలించుచున్నారు. ఆస్థలము మూడున్న లయ మొగ. పైపు దేవాలయము లున్నచోట. అచ్చట దీప స్తంభ మక్కడలేదని మా మ్యాగిస్ట్రేట్ అధికారు లిజుకునే యభిప్రాయులైరి.

మృతినివహ.

రాగల ఏప్రిలుమొదల మావట్టజువనం చాలుకాపురపు లబలంగ నెలమిదివాళ్లు అందును. భద్రాద్రి సంఖ్య 20 నుండి 24 అగును. ప్రజలెక్కు కొనుపొరి సంఖ్య 12 నుండి 16 అగును. రాజీపు క్రొత్త సానములు నాట్టింటికి దరఖాస్తుచేయ లిచ్చటి నుండియు పోతురును సంతకం చేయచున్నారు. వోటరు క్యాంపి ట్టి పక్షకలు కను క్రెడెన్స్ సిద్ధము చేయబడుచున్నది. ఆగ్నేయలోనివారు తాలూకా యధాధికారము తమయిప్పుడు వచ్చిన యగమును చెప్పి ప్రజల నాడించుచున్నారు. ప్రాధే సుగు గట్టిగుగారి యజమానములను నిమిట నెల్లిన మృతినివ హలు యింపబడు కామేశ్వరిరావు పంతులుగారు చెప్పివురి నుండి మొన్నటిదినమున తిరిగివచ్చి.

యూద్ధనిధి

కై సాంఘిక యూద్ధనిధి కు 375-8-0 లను జరపకలెల లో ఏర్పాటు కలుగజేయును.

గోదావరికిల్లా సంఘము

ఈసంఘమువారి సొంతసరి పొలింగు నె అకవారము 14 తేదీన కాకినాడలో జరుగును. నెలకొని 8వోధు అడిట రుగల రోజున 10 వోధుల పాటలంబిండును. 1915 సంవత్సరమున ఆంధ్రవిద్యార్థులలో మేనేజింగు కమిటీ మొదలైన వర్గాలకు సంబంధించి. గోదావరి గ్రామములలోని మొదలైన క్రైస్తవిక కలెజులోనివారు విద్యార్థులనుగూడ గ్రహించి వలయును.

మహాచింత.

పట్టణమునందును జిల్లాలోని యనేక గ్రామములందును మహాచింత కనుత్తీతముగ వ్యాపించియున్నది. కొన్ని కుటుంబములలో నొక్కరయిన మిగులవందనందరకు నీవ్యాధియంటి బాధించుచున్నది. కొన్నిచోట్ల పగటికొని సాతకాలలు తాత్కాలికముగ మూసివేయబడివి. ఇది యింకను తగడి నాడలు కానరావచ్చును.

రజస్వలాంతర వివాహము.

ఈమండలమునందు ప్రచురింపబడుచున్న ముఖ్యవార్తా పత్రికలన్నియు గొల్ల వ్రేవాసకావ్రేగారి చట్టము నామో దించుచు వ్రాసి యున్నవి. కాకినాడ రాజుగోపాండ్రవరము లందొక నొక్క బహిరంగ సభయైన జరిగి, అపుడు కాదను తీర్మానము నొక్కరును గావించియు లగపడెడి. కెద్దాపుర మున జరుగబోవు మండల సంఘసంస్కరణ సభయం డీవిష యము లేవుక చర్చించబడి తీర్మానింపబడును. మ. న్యాపలి సుబ్బారావు పంతులుగారు, గావైబహద్దరు నేంకటరత్నము నాయుడుగారు, పోలవరం జమిందారుగారు, క్రీ. పి. రావుగారు, రాజాగారు, డి. జి. కొలహద్దరు దురిశేటి శేషగిరిరావు పంతులు గారు, చట్టాధ్యక్ష కావ్రేగారు మొదలగు ప్రముఖులు మిన్నకుంటట భావ్యముకాదు.

మండలసభ.

మండలసభ కెద్దాపురమునందు ఏప్రిలు నెలలో జరుగునని తెలియజేయుచు. అందులోను గావించి తాలూకాలలో రహ దారికాల్యాణ ఏర్పాటులలోనే కట్టివేయబడును గాన కెద్దా పురమిచారు మ్యామెనుం దీర్థము జరపని పక్షమున లేం దుచుకొని యింకను కావందచేసినవారగుదురు. ఇది ముఖ్యముగ గమనించదగిన విషయము.

రామచంద్ర వార్తలు.

(స్వతంత్రలేఖనియొద్దనుండి.)

ప్రస్తుతవివాదాలాభావనమాజము.

రాజుగుర్తి ప్రియవతి 8:—క్రిందటి శనివారాదివారముల లో మాయూరున మాయసభలు జరిగినవి. శనివారమునోజున సాయంకాలము 5 గంటలకు సర్వకళాశాలాభావన సమావేశ పుత్తయ్యత్సనము జరుపబడెను. అసమయమున విలయనగరము కాలేజీ చరిత్రోపాధ్యాయులకు ఎమ్. వేంకటరంగయ్యగారు వక్తగానుండి చర్చించు. అంగ్లేయపండితునియొక్క సాంఘిక, ఆర్థిక క్రాంతియులనుగురించి మున్నటిందిరావుబహదూరు 2 ఘం టలలోవేంకటరత్నము నాయకునిగా క్రాంతికాధిపత్యము పోం చిరి. కాలేజీ విద్యార్థులు జాలియను సీతన నాటకభాగముల నుగ్రామ్యగ్రామ్యములగు తెలుగుభాషకుగురించిన ప్రహసన మును ప్రదర్శించిరి. ప్రహసనముచాలవరకు ఆసంగతముగ నుండి గను ప్రదర్శన పుట బాగుండివి. సమాజముయొక్క విపరీత లోపపులు లేక్కరగానండుటకు చందానిర్ణయమే కారణ మని నె కిట్టిచూసెను. ఇదిచాలానింతనీయును. నాయకుగారు సామాజికతకు ఆధిగించుచు (ప్రిన్సిపాలగు కూల్కై) గారిని పొగడిన కలకును. అగ్రాసాధిపునకునుకందముతో సభము నిమి. ఆదివారమునాటిసాయంకాలము క్రైయినింగునూలు లో నొకసభ మూడుగంటలకుజరిగెను. నాయకుగారు అగ్రాస సాధిపత్యము వహించిరి. విద్యార్థులలో నొకరు పారిశుద్ధ్యమును గురించి యాతవ్యాసము జరిపిరి. నాయకుగారు గంటసేపు చర్చించి సభమునింది. నాయకులందరములతో సభ ముగిసెను.

యజ్ఞసభ.

ఆదివారము సాయంకాలము ఆరుగంటలకు పురమండి రములోచిలకమర్రి జ్యోతిర్లింగముగారి యాధిపత్యముక్రింద నొకసభ జరిగెను. వేంకటరంగయ్యగారు యజ్ఞమునుగురించి యుపద్యపించిరి. ఇప్పుడు జరుగుచున్న యజ్ఞమునకు కారణ ములు, వివిధభావాలవారి క్రయార్థములు, ఇప్పుడు యజ్ఞ మేనేజిలింగునన్నియును చక్కగా చర్చించిరి. సభ ముగియ నవచ్చుకీ తొమ్మిదికావచ్చెను.

నేంకటరత్న కవి చిహ్నము.

నేకటరత్న కవిని గౌరవించుటకు నొకసభ జరిగినది క్రిందటివారం వ్రాసియుంటి. ఆంధ్రవిజయమై మొక గొప్ప కవిటీ యేర్పడినది. ఇందున్న వాండరు సేమా సేమియో అయితే కమిటీయొక్క యధాధికారమునకు లోటులేదనెద నిర్ణయించుచున్నది. ఇంకలొ గాడున్న నెప్పటికీ నకు నిర్యతేదెద రని లోంగ్రామ భయభక్త కవచములేదు.

క్రిశ్చియన్లకు గుర్రయ పుస్తకభాండాగారము.

సిరిజివన కావ్యగ్రాంధిక ప్రకాశము "ఆంధ్రగ్రంథ భాండాగారసభ" ఈసంవత్సరమిచ్చట జయప్రదముగ జరు

గుండు ప్రయత్నములుచేయించి చివ్వుగడములలో కొకదానిని నేర్పరిచిరి. సిరిప్రయత్నములన్నియు నిర్విఫలముగ నెఱవేరును గాక! క్రిశ్చియన్లకు పుస్తకభాండాగారమువారు చందాదారు లను శేర్మకొనుటలో వాకికార్య నిర్వాహక సంఘముయొక్క యనుమతిబడెనుకలెననునిబంధననొకదానినిఅమలులోనికితెచ్చిరి కార్యనిర్వాహక సంఘము తమను కూడుటలేదు. భాషాప్రియు లయ, భాషాభివృద్ధి చేసికొనుటకు చందాదారులగు వారికిట్లు కాలవిలంబంచేసిన యెడల చాలకష్టముగనున్నది. కాన కార్య దర్శిగారు కార్యనిర్వాహకసభ కూడువరకు క్రొత్తచేరు చం దాదారులను చేర్చుకొనుట కనుమతిబడిన బాగుండును. వసు రాయ పుస్తకభాండాగారము వారి సంవత్సరోత్సవము ముందు జరుగబోవు గ్రంథభాండాగారసభలో కూడ జరుగునటులు తీర్మానించినట్లు. వీరు, సంవత్సరోత్సవ మన, సంఘము పుట్టిన దినమని గమనించెదరుగాక.

క్రిశ్చిందూబాల సమాజము.

ఈసమాజమువారు సాపించిన పరిక్షలకు నీ సంవత్సర మేగ్రంథములను క్రిష్టియన్లతో యింకను తెలుపలేదు. త్వర లో తెలిపెనుగాక! వీరి సమాజనాయకు "రత్నకవి పుస్తక భాండాగార"మని మార్చిన బాగుండునని యిదివరకే సలహా యాయబడెను. వీరి ప్రయత్నములు త్వరలో చేసెదరుగాక.

ఆస్పతా సమాజములు.

దీక్షులు రక్షించుటకు వాడుగు సందర్శకముల క్రియ ము క్రీ. పాల సొందూ ఆస్పతా సమాజము మొకటి సాపించి జడి నది. అప్పటినుండెయు దారిచూచి నాలుగయిదు ఆస్పతాన సమాజము లీత్రముననే స్థాపించి బడినవి. వీరందరను ఆమా వాస్యనాకు విచ్చగొందెనుకలెననుకలె అన్ని వాన మొనర్చు చున్నారు. అందును విడిచిపెనున అన్ని వాన మొనర్చుట కంటి వేర్వేరుదినములం దన్న వాన మొనరించినయెడ వీర టను కొన్ని దినములు అన్నియు కడుపునిండ్ దొంగకును ఒక దిన మున మండుగ తర్వాత పదిదినములు తుదొప్ప ననుభవించుట కంటె పిలయు నన్ని వాళ్లు కడుపునిండ్ అన్నియు లినిన బా గుండునని యీ దీనరక్షణలు ఆలోచించి వేర్వేరుదినములందు అన్ని వాన మొనర్చెదరు గాక!

గూటిపల్లి పంచెములు.

కళియపు ఆటల ను కృత్తిచేయుట ముఖ్యభర్తమని తలంచి చింతలూరి నేంకటచలపతి రావుగారు "గూటి పల్లి పంచెములు" సాపించివారు. ఎక్కడ రియాటలో కాలపాండెదరో వారికి పది రూపాయలు విలువగల పెండిగిన్నె నొకదాని నిచ్చెదరు. మరల యసంత నుండు లిరిగి పంచెముల నిర్వహించువారి కీయవలెను. ఇంకను చెడుగుడి మొదలగు ఆటలకు 2 రూపము లీయబడించి యున్నారు.

ఆంధ్ర ఆత్మలిప్తి ఆస్సోసియేషను.

వీరు యాతయందు గెలుపొందిన వారికొక బంగారు పతకమును పెండిపతకము నొసంగెదరు. మార్చి ఆటకలెసాదు గోదావరి కడిలిరమున పంచెములు జరుపబడును. ఇతర గ్రామ యులు 8 అటాలును, స్వగ్రామములు 1 రూపాయిని దరఖాస్తు చేయుముగా చెల్లించవలెను. వీరి యుద్ధములు క్లాఫూపాత్ర మయినది.

పారిశుద్ధ్య సంఘము-మహాచింత.

పురమండలియొ మహాచింత అసాధారణముగా వ్యాపించినది. ఇప్పుడయినను మృతినిపొలితివారు గండులను బాగుచేయించి, దుర్గంధములను వైకిరాకుండునట్లు చేయు చురుగాక.

సి. గొల్లపిల్ల.

సోదరునితో మర్రికాయుటకు నెడను గ్రామమునకు పోయెను. అచ్చట ఆమెసోదరుడు మర్రికాయుట స్వస్థ మునకు పెడలిపోయెను. ఇంతవరకు ఆసిల్ ఎచ్చటనున్న డిబాడ తెలియలేదు. మర్రికాయుటే దుర్మార్గుల కలెనై వశపరచుకొనినో లేక యేమి విరోధముగలిగించిలో తెలియదు. వరుసును సుమారు పదునాలుగు, పదియేను సంవత్సరము అయ్యెను. కిల్లమూర్తి. నలుపుకనుండును. కియకలె. కొంచెము పొట్టిగనుండును. భద్రవరకలెమొ. కావలె. మంగళ మాత్రముగలదు. తండ్రి కేరు. యిప్పుడు రాముడు, కిల్లకలెమూ. నెడను. ఆ పాంత్రగ్రామ ములను పెడకలె. ఎచ్చటను కావలెను. కాపురము, నేల గొండపల్లి. బ. దరులాలూకా, వర్ధమ స్వామిగోపు. కల్లకలెమూ. కళావీరలు. లినుటకన్నమును భంతులకు బట్టెనులేవు. అమ్మనివయ. మెచ్చలైన తెలివిన కృత్తవరమొద్దవని కావూరి రామశేషయ్యగారు కవుతమనుండి వ్రాయుచున్నా.

అమృతాంజనము డిపోవారి ఔషధముల ప్రకటన.

దంతదూర్ణము

వంటివోళ్ళకు మంచిదొందు. సువాసన గలిగియుండును. వెల స్వల్పము. డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దంతశూలహరి

నొప్పిగలచోట మాడిని మందుతోతడిపి పెట్టిన నొప్పినివేటనేమాన్పును. సీసా 1కి వెల 0-8-0 మాత్రమే.

జీర్ణరసాయనము

ఆలితేకపోవుట, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము మొదలగువానికి మంచిమందు. 25 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-4-0

గజ్జికీలైలము

చిన్న పిల్లలకు మంచిమందు. ఈతైలము నాలుగుపూటలు రాచినతప్పకపనిచేయును. డబ్బీ 1కి వెల 0-3-0 అణాలు.

పగుళ్ళకు తైలము

అఱకాళ్ళు, అఱచేతులు, చర్మము, కారకమువలనను శీతగోలివలనను పగిలిసిరు కాచుటయు, జిలపిట్టలుటయు సంభవించును. ఈతైలమును రాచిన పగుళ్ళమాని జిల పోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్ళ నొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము. వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. వేరు.

మోహినీ తైలము

మొదడుకు, కండ్లకు చలువజేయును. నెండుకలు నునుపుచేరును. కుదులుపెరుగును. 5 తులముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0.

మూలశంకకు తైలము

మూలశంకవలన ఆసనమువద్ద చర్మము లావు బాగిమొలలుపర్చి యమిత బాధగలుగును. డబ్బీ 1-కి వెల 0-12-0 మాత్రమే.

కలరా మాత్రలు

కలరాతగిలినవెంటనే మందుతినుట ఆవశ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది. 12 మాత్రలు డబ్బీ 1-కి వెల 0-6-0.

తేలు మందు

ఈ మందును కుట్టినచోటరాచిన బాధ మాయమగును. ప్రతియింట నుండదగినది. సీసా 1-కి వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

వజ్రగుళికలు

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్తవృద్ధికి, శక్తికి, వజ్రాయుధము. 20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-0-0.

రోమహరి

ఈభస్మమును నీటితో గట్టిగా కలిపి వట్టించిన, రోమములు రెండు నిమిషముల లో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలువెక్కను. మంటయుండదు. డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0. వి. పి. తో 0-12-0.

తామర తైలము

తామర, తీట, వనగుగడ్డి, దురద, రసి కాకుట మొదలగువాటికి మంచిమందు. డబ్బీ 1-కి వెల 6 అణాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విడుపుజ్వరము, మన్యజ్వరము మొదలగునవి జ్వరములకుదివ్యౌషధము సీసా 1కి వెల 0-12-0 అణాలు.

కర్ణశూలహరి

5, 6 బొట్లను చెవిలోపోసిన బాధతగ్గును. మంటయుండదు. త్వరలో మాన్పును. సీసా 1కి వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

సుఖభోగి మాత్రలు.

కొడుకు సవామేహములకు ఈమాత్రలు బాగుగ పనిచేయును. వీనిని తినుచువుండు వడినచోట సుఖభోగి తైలమును రాయవలయును. ఇవి రక్తవృద్ధికి మేహకారక బాధ్యములకు మాడ చాల ఉపయోగకారి. 20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు. 1-0-0.

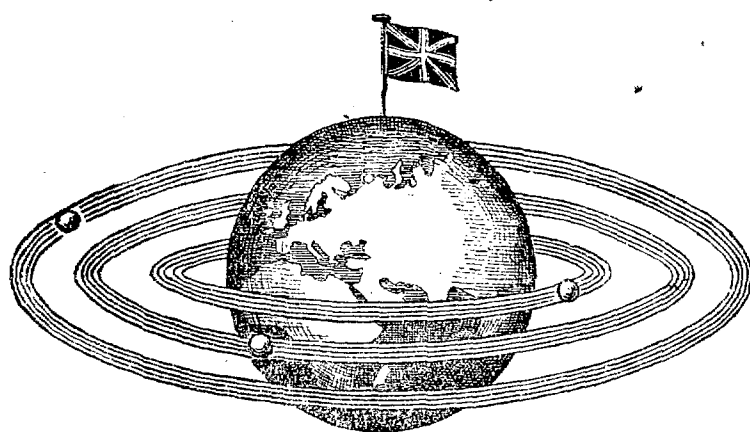
సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0 విధములఅన్ని ప్రణాములకును, కొడుకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మూనును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును.

అమృతాంజనముడిపో ౧౦౯, శ్రేరిరోడ్డు బొంబాయి లేక, ౬, తంబుశెట్టిసిద్ధి, మదరాసు.

ప్రపంచ యుద్ధము.

మనమోర సంగ్రామము!

చిత్రరూపము !!

యోధాగ్రణుల భావచిత్రము !!!

యావోపఖండముందెల్లను, అల్లకల్లోలముచేసి రక్తప్రవాహమునే భారలాడుచుండు జగత్ ప్రళయ స్వరూపముగా నానాత్ కాల్చెర వ్రువలె విగబడియుండు అశిభయంకర యుద్ధనాయకులనున్నా, ఆయా దేశపు రాజాధిరాజులనున్న, చక్రవర్తులనున్న, ప్రత్యక్షముగా జూచి నట్లు కనబడ నుండరమై భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి సురువైక కాగితములపై ముద్దుగా ముద్రించి విక్రయముచేయు సిద్ధముగనున్నది.

త్వరతేయును! స్వల్పమే ప్రతులు!!

తోకనుకాల్చుకొనిన మర్కటమువలె అక్కజిక్కిరిసి తిరుగుచు వ్యాపారనావలనున్న, యుద్ధనావలనున్న హతము కేసి తువకు మండిపబడి సముద్రపాతమునకు పోతువైన ఎమ్మడను జూచియుండురా? దానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? అది మద్రాసుకు ముట్టడించి జేసిన అనాగతములను జూచియుండురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిద్ధియను నావయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాండవులవలెనుండు ఇంగ్లాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జపాన్ చక్రవర్తులనున్న మర్యాదన దుశ్శాసకులవలె కాబాగ్నికి పోతువై యుండెడి జర్మనీ ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుండురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్న నాకానాయకులనున్న, వాయువిహార నాయకులనున్న జూచియుండురా? లేనియెడల మావద్ద విక్రయముచేయు సిద్ధముగనుండు చిత్రరూపము తెచ్చించి జూడుడు! చిత్రరూపమువలన యుద్ధసంగతులు మనసుకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనివెల. 1 కూపాయ.

మరా. యుద్ధమారంభమైనదోడనే రణరంగమునందు సూతనముగాయెత్తబడిన పోటోలను తెచ్చించి ముద్రించియున్నాము ప్రతియొక్క పటమును న్యూనికెట్టల జాట్టి నలగక భద్రముగా జేరువట్లు పంపెదము. వీటికే వ్రాయండి!

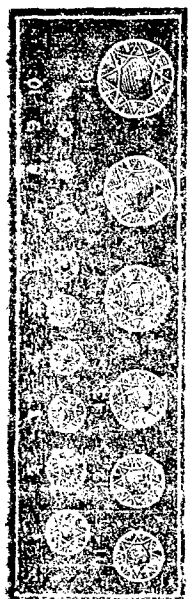
విలాసము :— గురుబసవ కంపెని మద్రాసు.

లక్ష్మీకర తాంబూల మాత్రలు.

యిందుకస్తూరి, కచ్చకర్పూరము, మంతుపువ్వు, బంగారు కెండిరేకులు, మొదలగు విలువగల వస్తువులచే తయారు చేయబడినది గనుక మిక్కిలి సువాసన, పరిమళము, మనోహరముగలిగి యున్నది యిది తాంబూలములోగాని, విడిగా గాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొని అస్తిము, వాయువు, జలుబు, అగ్నిహృదయము, శీతలము, దగ్గు, శీతశ్లేషము, జ్వరము, జల వోషము, చిన్న బిడ్డగుణము, మొదలగు దుర్గుణములను రాని క్వక, నిర్మూలించి మంచులమును ఉపయోగి, ధాతుప్రప్తిని కలిగించుటలో అద్భుత చాకచక్యములను చూపించు చున్నవి. స్వజనోపయోగము కొరకు వల మిగుల తక్కువగా నిర్మయించ బడినవి. పరిశీలించండి. 1 సీసా వెల రు 0-4-0. 6 సీసాలరు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

జీర్ణ విజయ గుట్టకలు:—యిది సమస్తవైద్యములు, పులికేపులు, అశిర్లుము, మలబద్ధము, నిస్పిద్వము, కడుపు బ్బరము, నొప్పి, వమనము, నోటినిరూతులు, గుండెలమంట, మొదలగువాటిని వారించి మంచిచెకలిని త్వరకైని కలిగించును. 25 మాత్రలు. డబ్బీ రు 0-8-0
వి. పి. అందుకో. ఆయుర్వేదసమాజం.
హిందూ-గుంటూరుజిల్లా

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మరాఠ్త కత్తము-మదరాసు ఈస్టు.

ఈ ప్రక్క చిత్రపటమున దగుపడుకట్టిని యింకా యితర మైనట్టిని బర్మా, బెంగాలు తగుమైనటుల ఇమిడేషన్, చక్రసాన, మైసాన, పట్టెకంపులు, కచ్చకంపులు, కైక్రాంతములు, రోజాథూలు అను మేలు కైక్రాంతములు, స్పటికములు, పుచ్చేరి గాజుకర్పకములు, మంచినీరనముచేయించి శోభాయమానముగా తీరకత్తుములను మిరియించునట్టి వాటినిన్ని వారువారు కోరునట్లు తయారుచేయించి సరసముగా పంపించగలము.

ప్రథమమున అర్జునపంపి మేము స్వల్ప లాభమునకు ఫలపథికముగనిచ్చెడు సార్థక నామముగల సరాలు కర్తవ్యమని తెలిసి కోసవలయునని నగలను రత్నములను స్వతః కపుకానులను గోరువారు ప్రార్థింతులు.

పోస్టేజి నహా ఉచితము.

వీరచర్యరాజును మాలినియును.

ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదవటచే మానసోల్లాసము కలుగజేయుటయే గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అందుచెలిపి యున్నాము. కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయును.

తెద్యకాశ్రమి మనోరంజక గోవిందజి, ఆలంక నిగమా ఖోషధాయిము, 22, బ్రాహ్మ, మదరాసు.

నూతన రోమసంహరి.

బే గం సా హి స్టా ఫ్.

నూతన రోమ సంహరి ఒకతూరి ఉపయోగించుట లుగ జేవమందలి యే కొగమునయుండు గోమ మును చెడుపుతక శుద్ధము నాను యెటువంటి మచ్చలులేకయును వా చితక చేయును ని కర్తవ్యము. చర్మముయొక్క స్వభావ మై. రంధ్రము కాంతిని పోగొట్టక జేయు (సోప్) ఇది ఒకతే.

తెల 8 బిల్లలు కెట్ట 1కి రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు కి వెట్టెలు ర. 2-10-0 తపాలకర్చు 0-8-0 వలయువారు:—ఆర్. వి. పండిట్ అందు కంపెనీ నెం 6 బండరుపేధి మద్రాసు.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోదిట్ బహారు (రిజిస్టరు)

అనుప్రాగ్ధేయల కుశ్లేశంపబడిన అత్తెరుపయోగింపవలయును. మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలమువాసన ముందునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడలేదు. చేతిరములు మీదగాని, రోటుమీదగాని కొన్ని జొట్టును కేసికొనినయెడల సువాసనలతోగూడిన పూలతోట కొనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన వేయికముల పుష్పములనుండి తయారుచేసిన అత్తెరుయొక్క సువాసన ననుభవించుటకయి ఆటోదిట్ బహారు ఇ వ్య మ ని మీదగ్గిరనున్న జాపుకేవల సదుపయోగము. వారితావున లేదేని మాకువ్రా మును. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, క్షీ కొన్నుల త్తెరుగల పెద్దసయిబుడ్డి 0-2-0. ఈయత్తెరులొ తరగతిబుడ్డి ఘుమఘుమ లాడుచుండు కాథలు డబ్బా 1-కి 2-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును. హాం ఏకెంటు—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155, జామా నగర్, బొంబాయి.
మదరాసు ఏకెంటు:— శంకార పురుషోత్తం మూర్తి. కెం.29, చైవాబాదరగోడ్డు ప్లకరుబాదరసమాపం, మదరాసు.

జీర్ణ సాయనము.

25 మాత్రల డబ్బి 1 కి వెల 1-4-0

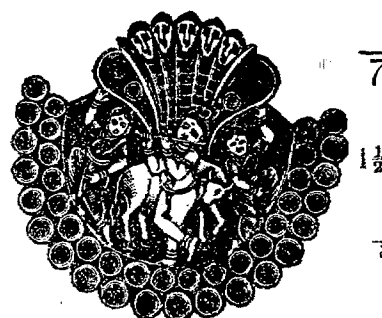

రసప్రావము క్రమముగ గలుగక, మర్బల మేర్పడి ఆయువు క్షీణించును. చులబద్ధము మానును. రిక్తము పుష్టిజెందును. ఆకలి పోవును.

అజీర్ణమువల న భుజించినవస్తువులు రక్తమున కుసరిగా మార నందున ఇదిమిగి లినరోగములకు కారణ మగును. దీనివలన శరీర శోశము లందు

అమ్మిశాంజనము డిప్లో } 109, ఫేరిగోడ్డు, బొంబాయి. 6-7 తంబు శెట్టిపేధి, మద్రాసు.

22. వన్నెగల (సవరము) బంగారు. (ఇందుకు పూచీపడగలము)

గెజల్ నాగర

1 1/2 సవరము యెత్తు వెల రు. 30-8-0.

మతియునివిధములగు బంగారుగల, కెండినగల, రాళ్లు చెక్కినగల, మున్నగునవి ఈకింద పేర్కొన్న కర్తవ్యలద్ద దొరకును. కోరువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును. సదరక ఇండియా జావలెరి మ్యానుఫాక్చరీంగు కంపెనీ, 487, టంక సాలపేధి, సామకారుపేట, మదరాసు.
The Southern India Jewellery Manufacturing Co., 487, Sowcarpet, Madras.

రిజిస్టర్డ్ చేయబడిన “శక్తులతలా”

36 విధముల బహుమతులతో 15 తులములుగల డబ్బి 1-కి రూ 1-0-0. తపాల ఖర్చులు 0-3-0

కొండి చిలుకలు 6, కార్ కేవన్ బ్రూని 1, పునుగుడబ్బి 1, కెరక 36 అత్తెరుదబ్బి 1, బహుమతులు యవ్వము. చిరునామా— సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 167, మదరాసు. ఇ.

మంచిసయము! శేవశేల ఖర్చుపడినది!! శేవశేల దొంగకత్తి!!

ఈసంవత్సరం కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆ త్రెలకాట్టము.

మేలైన జపాక పట్టువంచలు.

అనేక సంవత్సర కర్మపడినది!! కనుక భరణ తగ్గించియున్నాము. వాచకులారా! శ్రీంగానమున్ను శాగడికతయొన్నుగల మేలైనజపక పట్టువంచలు పంపగడినది!! అనేక దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినక పోగా మిగతొద్ది పంచెలమాత్రమే యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, కచ్చ ఆకుపచ్చ, రోజా, మేళువర్ణం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫా నీయమైనవి, త్వరపడుదు. రక్తమారనిదివిన్ని 2క్లమార కెడబ్బుగల పట్టువంచ 13-2-0-0 పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... .. 0-4-0 డిటా రెండుపంచల కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇవాల.
టి. సీతారామ మొదలియార్, కి, కందప్ప మొదలివిధి, తిరువల్లిక్కేనే, మదరాసు.

ఆంధ్రనాటకములు.

ఆంధ్రనాటక పితామహుండగు బల్లారి, ధర్మ వరం. రామకృష్ణమాచార్యుల వారితే రచియింప బడిన ఆంధ్రనాటక రత్నమాలా గ్రంథములు.

1. చిత్రనీయము. (2) కపాదసారంగధర. (3) పాదుకాపట్టాభిషేకము, (4) సావిత్రిచిత్రాశ్వనాటకము. (5) ప్రహ్లాదనాటకము. (6) ప్రమీళార్జునీయము. ధర ప్రతి 1-కి రు 1-0-0 మాత్రమే.

అనేకనాటకముల ఉత్తరరంగములు ప్రతి 1-కి 0-4-0 కలయువా రీకింది అప్రస్థులకువ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును. రమావిలాసముద్రాక్షరశాల, బల్లారి.

యం. నరసయ్య. “మూరుతి నివాసం,”

26, కోపు శంకటాచలయ్యార్ వీధి, మద్రాసు. ఆల్విని అందుకంపెనీ,

బ్రాహ్మణే మద్రాసు. మూర్తి అందు కంపెనీ

తంబు శెట్టిపేధి, మద్రాసు.

దంతచూరము

డబ్బి 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూరముతో పండ్లు త్రోసి ముటవలన చిగుర్లు గట్టిపడును. చిగుళ్ళ నుండి రక్తము ప్రవించకుండును. నోటిదుర్గంధము నేక యుండును. పండ్లు ముత్యముల వలె తెల్లగా నుండును.

అమ్మిశాంజనము డిప్లో } 109, ఫేరిగోడ్డు, బొంబాయి. 6-7 తంబు శెట్టిపేధి, మద్రాసు.